

BAPATEAN 2002

Grabaketak: Amaia Agirre, Martin Aramendi, Laxaro Azkune, Eneko Bidegain, Xabier Begiristain, Unai Elizasu, Xabier Enbeita, Felix Irazustabarrena, Aitor Mendiluze, Oihane Perea.

Hautaketa eta transkribaketa: Amaia Agirre eta Martin Aramendi

Irizpideak eta koordinazioa: Bertsozale Elkartea

Doinuen izendapena: Martin Aramendi Bertso Doinutegian oinarrituz.

Azken orrazketa: Arkaitz Goikoetxea eta Juanjo Respaldiza.

AURKIBIDEA

Hitzaurrea

Bertso saioen mugimendua

Tauletako kontzeptuen azalpena

Zenbait azalpen

Txapelketa eta sariketak

1. Herrialde mailako txapelketak

2. Eskolarteko txapelketak

3. Bat-bateko sariketak

4. Bertsopaper lehiaketak

Bat-bateko bertso hautatuak

Bat-bateko sariketak

Saioen aurkibidea

Bertso hautatuak - KD

Bertsolarien aurkibidea

Izen eta izengoitien deskribapena

HITZAURREA

Orbel bilketa

Lerroot idazten hasi aurretik, bertsolaritzaren hiru alditako lekukotza baliotsuak diratekeen hiru liburuxka erabili ditugu esku artean: Bertsolari guduak 1935-1936, Bertsolarien Txapelketa (30-XII-1962) eta Bertsolari Txapelketa Nagusia (Donostia, 1980-1-6). Argitalpenok xumeak dira eta ez darie erdi horitutako orriei hantustekeria nabarmenik. Jarduera harrigarri baten testigantza duinak dira. Hala eta guztiz ere, XX. mendeko bertsolaritzaren nondik norakoak aztertzeke orduan ezinbesteko erreferentziatzat jo ditzakegulakoan gaude. Izan ere, lehenaren berri damaigute liburuok eta iragan hurbil hori ezagutzeke, nekez ulertu ahal izango dugu orainaren funtsa.

Tamalez, ahozko literaturaren oihartzun gehiegi galdu dira gurean, beti ere euskal kulturaren kaltetan. Bertsolaritzari dagokionez, Euskal Herriko Bertsozale Elkarteak, Xenpelar Dokumentazio Zentroaren bitartez, airean ibili ohi diren kantuzko orbelak batzeari ekin zion aspaldi, urtero meta handi bat egin izan duelarik.

Iaz, 1.176 saio-zuhaitzetatik jaulki zituzten bertsolariek euren ahozko orbelak airera, eta horietariko asko eta asko betiko gelditu dira ondo pilatuta --gordeta eta katalogatuta--, bihar-etziko ikerle edota bertso-minak jotako herritar guztientzat. Liburuon orbel guzti-guztiak ezin sartu eta, alerik distiratsuenetako batzuk irakurri, abestu edota, CD-ei esker, entzuteko aukera izango du irakurle bertsozaleak.

Gozagai eta entretenigarri ez ezik, aztergai izateko bokazioa ere badauka Bapatean bildumak eta ziur gaude bihar-etzi ezinbesteko corpus erreferentziala izango dela bat-batekotasunaren ikerketan. Baina biharko ekimenei itxaron barik, gaurko teorizazioan ere ikusten ari gara liburu sorta honen eragin azpimarragarria. Iaz eginiko "Bertsolamintza 2002" izeneko jardunaldiei bagagozkie, esanguratsuak dira oso M. Lujanbioren hitzok: "Bertso saioetan erabiltzen den tematika aztertzea izan da beraz hartu dugun lana, bertso munduaren eta gizartearen garapen etengabekora egokitu ote den jakite aldera. Ahalegin horretan, azken hiru urtetako (1999, 2000, 2001) bertso hautaketa biltzen duten Bapatean liburuak hustu ditugu, maizen erabilitako gaiak zeintzuk diren datu konkretuetan argitzeko." (Bertsolari, 49, 2003, 174. or.). Ikerle gehiagoren aipamena egin daitekeen arren, beude bertsolari gaztearen berbok jardun teoriko honen erakusgarritzat.

Meta berria

Arestian esan bezala, pasa den urtean 1.176 saio egin ziren Euskal Herriko zazpi herrialdeetan, saio-jaialdiotatik erdiak inguru --ohi bezala-- Gipuzkoan burutu zirelarik. Baina datuak datu, guk geuk Iparraldetik datozen berriei beha egon nahiko genuke, eta dakusaguna da Bapatean Baita-ko leiho hegian berriro pausatu direla iparreko txoriñoak eta goratik abestu izan dutela, zoli abestu ere. Txori eijer, fier eta alegeron kantuak behin eta berriz entzuterakoan, Bidasoaz bestaldeko bertsolaritzaren etorkizunaren inguruan geneuzkakeen dudak eta zalantzak laster joan dira airean. Xalbador handiak zeukan beldurra, beraz, aienaturik dakusagu: "Koplariak metaka ziren lehenago, / bihi bat ere ez da sortzen gehiago. / Gauza hori ikusiz, gogoetan nago, / aintzina joanago eta tristeago, / pertsulari arraza gutan den akabo." (Odolaren mintzoa, 119. or.). Beharrik katea ez da eten.

Bere garaian, Alkatek, Mendiburuk, Ezpondak-eta eman zioten segida mugaz bestaldeko pertsulari arrazari. Eta belaunaldi horren eragina iraungitzeaz zegokeenean, berriro ereindako haziak eta ondorengo lanak eta artak euren fruitua eman dute. Azken lau urte honetako tokian tokiko saio-kopuruei begiratzen badiegu, 1999an antzeman zen gorakada (30 saio egitetik 73 egitera pasatu baitzen Iparraldea) mantendu egiten dela ikus dezakegu, irmo mantendu ere, hurrengo urteotan, hurrenez hurren, 90, 92 eta 81 saio burutu baitira Bidasoaz haraindi. Horrek guztiak eta A. Arzalluz edota S. Colina bezalako gazteak bilduma honetako orrialdeetan behin eta berriro aipatuta ikusteak biziro pozten gaitu bertsozaleok, eta euskararen egoeraren ikuspuntutik begiratuta, baita euskaltzaleok ere.

Gazteak aipatu ditugu Iparraldeko berpizkunde pozkorra komentatzerakoan, eta txapelketetan gertatu izan den antzera, esan bakoa da Bapatean bilduma ere gaztetuz doakigula etengabe. “Bizitza-legea / nahi dut onartu. / Horrela beharra / koraiatz hartu. / Berez dihoana / zertan behartu?” zioskun J.Mª Lekuonak “Errota zahar” bere poema gogoangarrian, eta halaxe dena ondotxo dakigu, jakin ere. Baina ez dezagula errota zaharra behar baino lehenago eraitsi. Ez dakigula isildu haren soinua, gutxienez erritmo horren kulunkan jαιο, hazi eta hezi zirenak gutartean dauzkagun artean.

Duela urte batzuk, bertsolaritza tradizionalerik begitantzen zitzaion bati baino gehiagori; baserri kutsu handiegia zeukala zioten batzuek, errota zaharraren mundura mugatuegi zegoela zeritzoten bestetuek. Gaur egun, ostera, itauna da ea ez ote dugun oraingoa bertsolaritza “ofiziala” kaletartuegi, komunikabideen kulturara lerratuegi, lehengo errotari zaharrarengandik urrunegi; ez ote diren gaurko moldeak arrotzegiak ohiko bertsozale eta bertsolari askorentzat.

Gorago aipaturiko hiru liburuetan ikus daitekeenez, Txirrita (“Larogei urte gainean ditut...”) brusa jantzita joan zen gerra aurreko txapelketetara, Basarri gorbatadunarekin eta Uztapide baserriar gaztearekin indarrak neurtzera. 62ko finalean Basarri eta Uztapide beteranoen ondoan J. Lopategi gaztea ikusiko dugu lehian. 80ko txapelketari lotzen bagatzaizkio, nabarmen agertzen da adin bateko bertsolarien txapelketa-zaletasuna. Orain, ostera, nekez ikusten da berrogei urtetik gorako bertsolaririk holakoetan. Eta galdera larri bat datorkigu gogora: Non dira Nafarroako bertsolari beteranoak? Eta Iparraldekoak? Eta gainontzeko lurraldeetakoak? Ez al ditugu behar baino lehenago baztertu? Ez al dute, beharbada, leku zabalagoa merezi txapelketetan, gure oroimen kolektiboan, eta, zergatik ez, orriotan?

Baina adin ezberdinetako bertsolarien beharra ez ezik, estilo eta eskola desberdinena ere badu bertsoak eta aniztasun hori biziki eskertzen du bertsozaleak. Adibide bi baino ez. Liburuko lehenengo saioan, gai-emaileak gaurkotasan handiko egoera baten jarri zituen U. Iturriaga, J. Maia eta S. Lizaso. Hirurak drogazaleak izanik, desintoxikazio zentro batera jo dute sendatzeko asmoz. Barruan daudela zentro horren itxiera eskatzen duten auzokoen oihuak entzuten dituzte. Iturriagaren hirugarren bertsoak egoeraren tamala jaso eta kritika ezin zorrotzagoa zuzentzen die jarrera berekoi horri eusten diotenei, iruditeria moderno ere modernoa erabiltzen duelarik: “Behean dagonak beti beherago / bat gura izaten du beti, / bere erruen ta bere traumen / penak egotzi norbaiti. / Zenbat iseka, zenbat gorroto / dena demokratikoki... / Martxa honetan egingo dira / euren ozpinaren yonki!”. Amaiera metaforikoak bikainki ixten du bertsoa, durangar gaztearen maisutasuna argiro erakutsirik.

Oñatitik Ataunera salto eginik, Sanmartinetako ohiko saioan N. Zeberio bertsolari mordo bat izan zuen bere aginduetara. Puntua emanda gai arinak erabili zituen gai-emaileak (ehiza, jokoa...), X. Zeberio anaiari honako puntu hau jarri ziolarik: “Ehun milioi tokatutzen / bazaik loterian?”, eta hona hemen anaiaren erantzun zorrotz, arin, jostari eta zolia: “Ni ez nauk ibiliko / txotxolokerian! / Txirritan gisa asteen / hiru egun perian / eta beste lau berriz / sagardotegian”. Oraingo honetan erreferentziak klasikoak ditugu, estiloa zuzen-zuzena da, erantzuna argia eta betea. Estilo bitzuak ditugu beharrezko --baita bien bitarteko guzti-guztiak

ere-- bertsolariek bertsozaleen gogo-bihotzak beteko badituzte. Eta bietatik aurkituko du irakurleak Bapatean 2002 liburu honetan.

Juan Inazio Begiristain gogoan

Gorago egindako aipamenak iaz zendu zen bertsolari jator batenganantz garamatza. Izan ere Ataungo saioa, 2002ko uztailean hil zen herriko seme Juan Inazio Begiristain artzain-bertsolariaren omenetan egin zen. Ez zen oso ezaguna Begiristain Gipuzkoatik kanpo, ez baitzen plaza asko egiten zuen bertsolaria. Edozelan ere, Bapatean bilduma honetako lehenengo aleetan badago haren bertsokeraren erakusgarririk, beti ere umore giroan aletutako bertsoak.

Haren bertso lagunek samurtasunez kontatu digute Aralarra joaten zen artzain-bertsolariaren inguruko jakingarriak (“Goierriko bertsolariek Begiristain gogoan”, Bertsolari, 46, 2002, 104-128.orr.), testigantza zinez interesgarria emanik, Begiristain bertsolariz eta gizonez nolakoa genuen jakiteko. Berrogeita bederatzi urterekin hildako bertsolari jator hau bertsolaritza herrikoiaren ordezkari izan har dezakegu eta, era berean, gaurko bertso-etxearen zimendutzat, haren antzeko ehunka kantari xume eta apali esker eraiki ahal izan baita gaurko bertsolaritza oparo eta modernoa.

X. Letek beste artzain-bertsolari handi bati eginiko poema errepikatuz, zera kanta dezakegu guk ere Begiristainen omenez: Non hago, zein larretan Aralarreko artzaina? Mendi hegaletan gora, oroitzapen den gerora ihesetan, hain gazte, joan hintzana? Fernando Aire eta Juan Inazio Begiristain: euskaldun bi, artzain bi, bertsolari bi, estilo bi... Nortasun bi herri berean, hizkuntza berean, bertso-etxe berean. Agur eta ohore Begiristaini! Agur eta ohore bertsolari xume, apal eta herrikoi guztiei!

Agur eta ohore zuoi ere, iaz utzi gintuzuen Xanpun, Paulo Txiki eta Kaxiano bertsolari zintzo eta jatorroi. Hel bekizue, lerro xumeon bitartez, bertsozale guztion eskerrona!

Iñaki Sarriugarte Irigoyen

**TXAPELKETAK,SARIKETAK,
LEHIAKETAK...**

TXAPELKETAK, SARIKETAK, LEHIAKETAK...

1.- Herrialde mailako txapelketa

I. Arabako Bertsolari Txapelketa

Txapelketa hiru fasetan burutu da: kanporaketak, finalaurrea eta finala.

Kanporaketak: 2002-03-09 Laudioko udaletxeko mintza aretoan

Irati Anda
Zigor Enbeita
Iñaki Viñaspre
Andere Arriolabengoa
Ekaitz Elorriaga
Lierni Altuna

2002-03-23 La Puebla de Labarcako Assa ikastolako ekitaldi aretoan

Manex Agirre
Rikardo Gonzalez de Durana
Karla Santisteban
Alberto Martinez "Beito"
Ane Zelaia
Olatz Perea

Finalaurreak: 2002-04-13 Aramaioko kultur etxean

Ruben Sanchez
Asier Otamendi
Rikardo Gonzalez de Durana
Manex Agirre
Zigor Enbeita
Andere Arriolabengoa

2002-04-20 Araiako Andra Mari aretoan

Oihane Perea

Juan Mari Juaristi
Alberto Martinez “Beito”
Olatz Perez
Irati Anda
Iñaki Viñaspre

Finala: 2002-05-11 Gasteiz, Printzipal antzokian
Asier Otamendi (txapelduna)
Manex Agirre (bigarren)
Oihane Perea
Rikardo Gonzalez de Durana
Ruben Sanchez
Juan Mari Juaristi

Epai-mahaia:
Patxi Aizpurua, Karmele Marinabeitia, Juanjo Respaldiza, Xabier Ormaetxea

Gai-jartzaileak:
Iñigo Izagirre, Nagore Soroa, Iñaki Gurrutxaga, Egoitz Zelaia

Antolatzailea:
Arabako Bertsozale Elkartea

VIII. Bizkaiko Bertsolari Txapelketa

Txapelketa hau lau fasetan burutu da: lehenik, udaberrian, Bizkaiko Eskualdeetako Bertsolari Txapelketak, eta ondoren, udazkenean, kanporaketak, finalaurreak eta finala.

Bizkaiko Eskualdeetako txapelketak

Arratialeko II. bertsolari txapelketa

2002-05-12 Zeanuriko kultur etxean finala
Javier Olivares (sailkatua)
Eñaut Intxaurreaga
Igor Meñika
Aritz Arrizabalaga
Iñaki Iturrioz

Bilboko II. bertsolari txapelketa

2002-04-26 Bilboko Kafe Antzokian 1. sailkapen saioa
Joxin Iturrioz, Iskander Hamaway, Jokin Castaños, Matxalen Zabaljauregi, Marta Ortiz, Jurgi Garitagoitia, Mikel Galarza, Edu Gomez

2002-05-03 Bilboko (Santutxu) 2. sailkapen saioa
Iñaki Aurrekoetxea, Oihana Bartra, Jon Eizmendi, Unai Etxegarai, Javier Martinez “Guti”, Jon Barrocal

2002-05-24 Basaurin finala

Marta Ortiz (sailkatua)
Oihana Bartra
Jon Eizmendi
Matxalen Zabaljauregi
Jurgi Garitagoitia
Iñaki Aurrekoetxea

Busturialdeko II. bertsolari txapelketa

2002-04-28 Gernika-Lumoko Elai-Alai antzokian finala
Igor Muniategi (sailkatua),
Onintza Enbeita,
Iñaki Basterretxea,
Anertz Muniategi,
Xabier Enbeita,
Iker Belaustegi,
Ander Oleaga,
Jon Rementería

Durangaldeko II. bertsolari txapelketa

2002-05-11 Mallabiko Herriko 1. sailkapen saioa
Eneko Abasolo, Marken Onaindia, Jon Unanue, Garikoitz Sarriugarte

2002-05-18 Durangoko Kurutzia ikastolan 2. sailkapen saioa
Beñat Ugartetxea, Ander Salaberria, Txomin Magdalena, Iñaki Ormaetxea, Gorka Lazkano, Peru Magdalena

2002-05-25 Mañariko frontoian finala
Beñat Ugartetxea (sailkatua)
Peru Magdalena
Garikoitz Sarriugarte
Jon Unanue
Eneko Abasolo
Txomin Magdalena

Ipar-Uribeko II. bertsolari txapelketa

2002-04-26 Gatikako Artxubi jatetxean 1. sailkapen saioa
Aitzol de Castro, Ekaitz Larrazabal, Gabi Basañez, Jagoba Pereda, Josu Landeta, Miren Loizaga, Pello Etxebarria, Xabier Paia

2002-05-03 Lezamako Goitioltzako txokoan 2. sailkapen saioa
Alberto de Abajo, Asier Legarreta, Etxahun Lekue Galder Bilbao, Iker Gangoiti, Miren Ibarluzea, Ortzi Garitano, Unai Angulo

2002-05-11 Getxoko San Nikolas Ikastolan finla
Etxahun Lekue (sailkatua)
Xabier Paia
Miren Loizaga
Ortzi Garitano
Aitzol de Castro
Josu Landeta

Asier Legarreta
Miren Ibarluzea

Lea-Artibaiko II. bertsolari txapelketa

- 2002-05-18 Berriatuako kultur etxean 1. sailkapen saioa
Urki Bilbao, Oier Azula, Lander Ibarluzea, Imanol Aldazabal, Aritz Arrizabalaga, Iñaki Iturrioz
- 2002-05-24 Etxebarriko udalan 2. sailkapen saioa
Peru Aranburu, Gorka Ostolaza, Oier Azula, Lander Ibarluzea, Urki Bilbao, Joseba Artza, Erramun Muniozguren, Lander San Martin
- 2002-06-02 Aulesti udaletxeko aretoan finala
Gorka Ostolaza (sailkatua)
Joseba Gojenola
Joseba Artza
Peru Aranburu
Oier Azula
Lander Ibarluzea

Bizkaiko Bertsolari Txapelketa 2002

Kanporaketak: 2002-09-28 Arrigorriagako Lonbo aretoan

Igor Muniategi
Gorka Ostolaza
Joseba Artza
Oihana Bartra
Ander Oleaga
Oier Azula

2002-10-05 Mallabiako frontoian

Etxahun Lekue
Onintza Enbeita
Xabier Enbeita
Garikoitz Sarriugarte
Jon Unanue
Ortzi Garitano

2002-10-13 Ondarroako frontoian

Beñat Gaztelurrutia
Lander Ibarluzea
Joseba Gojenola
Miren Loizaga
Eneko Abasolo
Txomin Magdalena

2002-10-19 Amorotoko frontoian

Javier Olivares
Beñat Ugartetxea
Iker Belaustegi
Peru Magdalena
Jon Eizmendi
Matxalen Zabaljauregi

2002-10-27 Gernika-Lumoko Santanape frontoian

Arkaitz Ugartetxea
Iñaki Basterretxea
Peru Aranburu
Eñaut Intxaurreaga
Miren Ibarluzea
Igor Meñika

Finalaurreak: 2002-11-17 Igorreko frontoian

Unai Iturriaga
Fredí Paia
Eñaut Intxaurreaga
Onintza Enbeita
Gorka Ostolaza
Arkaitz Ugartetxea

2002-11-24 Bermeoko frontoian

Beñat Gaztelurrutia
Arkaitz Estiballes
Igor Muniategi
Etxahun Lekue
Peru Aranburu
Iratxe Ibarra

2002-12-01 Getxoko Getxo aretoan

Beñat Ugartetxea
Joseba Artza
Oihana Bartra
Igor Elortza
Oihane Enbeita
Juanjo Respaldiza

Finala: 2002-12-08 Bilbo Euskalduna jauregian

Igor Elortza (txapeldun)
Unai Iturriaga (bigarren)
Alfredo Paia "Fredí"
Beñat Gaztelurrutia
Igor Muniategi
Etxahun Lekue
Oihane Enbeita
Iratxe Ibarra

Epai-mahaia:

Josu Telleria, Joseba Santxo, Mirari Azula, Josu Arroyo,
Luis Baraiazarra. Idazkaria: Karmen Marina Antxone.

Gai-jartzaileak:

Josu Goikoetxea, Zuriñe Iarritu, Leire Aurrekoetxea, Bernardo Mandaluniz, Ziomara Gezuraga eta Asier Ibaibarriaga.

Antolatzailea:

Bizkaiko Bertsozale Elkartea. Babeslea Bizkaiko Foru Aldundia eta laguntzaile nagusia BBK.

XXXI. Nafarroako Bertsolari Txapelketa

Txapelketa hau hiru fasetan burutu da: lehenik, Nafarroako bertso liga eta Iparraldeko bertso liga, eta ondoren, finalaurreak eta finala.

I. Nafarroako bertso liga

2002-02-16 Tutera:	Bittor Elizagoien, Xabier Legarreta “Arano”, Mikel Altzuart, Joseba Andoni
2002-02-16 Arribe:	Iñigo Olaetxea, Aritz Saragueta, Xabier Terreros, Pello Goikoetxea
2002-02-22 Lesaka:	Estitxu Arozena, Juan Mari Lopez, Julen Zelaieta, Nerea Bruño
2002-02-22 Arbizu:	Xabier Silveira, Josema Leitza, Ekintza Landa, Eneko Lazkoz
2002-02-22 Larraintzar:	Jose Juan Zubieta “Etxabe”, Oskar Estanga, Iñigo Ibarra, Josetxo Etxenike
2002-03-02 Altsasua:	Jose Juan Zubieta “Etxabe”, Aritz Saragueta, Mikel Altzuart, Eneko Lazkoz
2002-03-02 Zugarramurdi:	Bittor Elizagoien, Josema Leitza, Julen Zelaieta, Josetxo Etxenike
2002-03-09 Etxarri Aranatz:	Estitxu Arozena, Oskar Estanga, Xabier Terreros, Joseba Andoni Beltza
2002-03-09 Bera:	Xabier Legarreta “Arano”, Jose Juan Zubieta “Etxabe”, Nerea Bruño, Ekintza Landa
2002-03-09 Zubieta:	Xabier Silveira, Juan Mari Lopez, Iñigo Ibarra, Pello Goikoetxea
2002-03-15 Garralda:	Estitxu Arozena, Aritz Saragueta, Ekintza Landa, Josetxo Etxenike
2002-03-15 Zizur Nagusia:	Jose Juan Zubieta “Etxabe”, Xabier Legarreta “Arano”, Julen Zelaieta, Pello Goikoetxea
2002-03-16 Lakuntza:	Xabier Silveira, Oskar Estanga, Mikel Altzuart, Nera Bruño
2002-03-16 Uhitzi:	Iñigo Olaetxea, Josema Leitza, Iñigo Ibarra, Joseba Andoni Beltza
2002-03-16 Anitz:	Bittor Elizagoien, Juan Mari Lopez, Xabier Terreros, Eneko Lazkoz

Txapelketarako sailkatuak:

Bittor Elizagoien, Xabier Legarreta “Arano”, Aritz Saragueta, Estitxu Arozena, Juan Mari Lopez, Iñigo Ibarra, Xabier Silveira, Iñigo Olaetxea, Jose Juan Zubieta “Etxabe”, Oskar Estanga eta Egoitz Zelaia.

I. Iparraldeko bertsu liga

2002-02-03 Urruña:	Amets Arzallus, Txomin Ezponda, Fermin Mihura, Aitor Errenteria “Txato”
2002-02-17 Baigorri:	Mixel Aire “Xalbador II”, Jexux Arzallus, Jean Louis Harinordoqui “Laka”, Aitor Sarasua, Eneritz Zabaleta, Ortzi Idoate
2002-02-22 Larresoro:	Ernest Alkhat, Miren Artetxe, Santi Iparragirre, Sustrai Colina
2002-02-24 Izura:	Amets Arzallus, Txomin Ezponda, Fermin Mihura, Aitor Errenteria “Txato”
2002-03-01 Baiona:	Mixel Aire “Xalbador II”, Jexux Arzallus, Jean Louis Harinordoqui “Laka”, Aitor Sarasua, Eneritz Zabaleta, Ortzi Idoate
2002-03-09 Hazparne:	Ernest Alkhat, Miren Artetxe, Santi Iparragirre, Sustrai Colina

Txapelketarako sailkatuak:

Amets Arzallus, Sustrai Colina, Txomin Ezponda, Eneritz Zabaleta, Ernest Alkhat, Ortzi Idoate.

Nafarroako Bertsolari Txapelketa 2002

Finalaurreak: 2002-03-24 Sarako Omordia aretoan

Estitxu Arozena
Sustrai Colina
Juan Mari Lopez
Aritz Saragueta
Iñigo Ibarra
Txomin Ezponda

2002-04-06 Burlatako musika eskolan

Xabier Silveira
Xabier Legarreta “Arano”
Jose Juan Zubieta “Etxabe”
Oskar Estanga
Egoitz Zelaia
Eneritz Zabaleta

2002-04-07 Bidarraiko trinketea

Amets Arzallus
Bittor Elizagoien
Iñigo Olaetxea
Ernest Alkhat
Mikel Altzuart
Santi Iparragirre

Finala: 2002-04-14 Doneztebeko

Amets Arzallus (txapelduna)
Sustrai Colina (bigarren)
Xabier Silveira
Estitxu Arozena
Bittor Elizagoien

Iñigo Olaetxea

Epai-mahaia: Jon Abril, Patxi Larretxea, Saioa Mitxelena, Mikel Bujanda, Eneko Bidegain eta Beñat Soule.

Gai-jartzaileak: Arantxa Iparragirre, Josu Etxanobe, Manu Legarra, Manolo Arozena, Alaitz Rekondo, Ekhine Etxepeleku eta Izaskun Etxepeteleku.

Antolatzailea: Nafarroako Bertsozale Elkarte. Babeslea Nafarroako Gobernuko Vianako Printzea erakundea eta laguntzaile nagusia Nafarroako Aurrezki Kutxa.

2.- ESKOLARTEKO TXAPELKETAK*

Urtero bezala udaberrian burutu ziren Eskolarteko Txapelketak, lehenik herrialdez herrialde eta gero Euskal Herri mailakoa. Hona emaitza:

VII. Arabako Eskolarteko Txapelketa

Gaztetxoak (14 urte arte): banaka

Kanporaketak:	2002-05-24	Gasteiz
	2002-05-24	Araia
	2002-05-25	Amurrio
	2002-05-31	Legutio
Finala:	2002-06-08	Gasteiz
		Maialen Berasategi (txapelduna)
		Maite Celestino (bigarren)
		Jagoba Apaolaza
		Ieltxu Ibarra
		Iraia Beitia
		Markel Arriolabengoa
		Txomin Elorza
		Igotz Aranzabal

Gazteak (14-18 urte): banaka

Kanporaketak:	2002-xx-xx	Laudio
	2002-xx-xx	Zuia
Finala:	2002-06-08	Gasteiz
		Iñaki Viñaspre (txapelduna)
		Ane Zelaia (bigarren)
		Ilazki Sagarzazu
		Iker Agirre
		Idoia Beitia

XIX. Bizkaiko Eskolarteko Txapelketa

Finala: 2002-06-07 Bilboko El Carmen aretoan

Gaztetoak:

Miren Amuriza (txapelduna)

Eñaut Uruburu

15-16 urte artekoak:

Josu Martinez (txapelduna)
Ander Elortegi
Joanes Igeregi
17-18 urte artekoak:
Jon Rementeria (txapelduna)
Amaia Jauregizar
Oihana Bartra
Miren Ibarluzea

XXII. Gipuzkoako Eskolarteko Txapelketa

Gaztetxoak (14 urte arte): taldeka

Kanporaketak: 2002-05-10 Hernani
2002-05-17 Zumaia
2002-05-24 Bergara
2002-05-31 Lazkao

Finala: 2002-06-07 Zumarragako Beloki pilotalekuan

Talde txapelduna:

Zarautz: Hodei Iruretagoiena, Oier Aizpurua,
Naroa Garate, Jon Zubimendi

Finaleko beste partaideak:

Zumaia: Manex Elola, Maialen Valverde, Markel
Peñalba, Maddi Gallastegi
Hernani A: Unai Gaztelumendi, Ane Lujanbio, Jon
Hidalgo, Arnaitz Lasarte
Oiartzun: Karmele Mitxelena, Oier Iruretagoiena,
Haritz Casabal

Gazteak(14-18 urte): banaka

Kanporaketak: 2002-05-10 Hernani
2002-05-17 Zumaia
2002-05-24 Bergara
2002-05-31 Lazkao

Finala: 2002-06-07 Zumarragako Beloki pilotalekuan
Beñat Gaztelumendi (txapelduna)
Ander Lizarralde (bigarren)
Aitzol Munduate
Jokin Murua
Arkaitz Oiartzabal
Iban Urdangarin
Izarne Zelaia
Oier Zurutuza

IX. Iparraldeko Eskolarteko Txapelketa

Gaztetxoak (14 urte arte): taldeka

Kanporaketak: 2002-05-28 Hazparne

2002-05-30 Donibane-Lohizune
Finala: 2002-06-14 Aiherrako salan
Talde txapelduna:
Ziburu: Maindi Murua, Odei Barroso eta Aimar Karrika
Finaleko beste partaideak:
Kanbo A: Mizel Mateo, Ekhi Erremundegi,
Elorri Ameztoi
Kanbo B: Patxi Iriart, Gillen Hiribarren, Goizeder Gil
Hendaia: Maddalen Arzallus, Kristiñe
Txoperena, Marga Berra

Gazteak (14-18 urte): banaka

Finala: 2002-06-10 Biriaturuko Intxaurreta elkartean
Miren Artetxe (txapelduna)
Xumai Murua
Eneritz Zabaleta

Antolatzailea: Iparraldeko Bertsularien Lagunak elkartea.

XVI. Nafarroako Eskolarteko Bertsolari Txapelketa

Gaztetxoak (14 urte arte): banaka

Finala: 2002-05-16 Iruñeko Golem zineman
Garazi Taberna (txapelduna)
Aitor Zubiria (bigarren)
Alazne Untxalo
Aitor Arangoa
Erkuden Mujika
Xabi Salvador
Ander Baiano
Lur Larraza

Gazteak (14-18 urte): banaka

Finala: 2002-05-18 Arbizuko Argi-Bide elkartean
Jon Elizetxe (txapelduna)
Mikel Azpiroz (bigarren)
Jon Basaguren
Oier Lakuntza
Igor Telletxea
Beñat Taberna

XIV. Euskal Herriko Eskolarteko Bertsolari Txapelketa

Finala: 2002-06-23 Mungiako pilotalekuan

Gaztetxoak (14 urte arte): banaka
Unai Gaztelumendi (txapelduna)
Hodei Iruretagioena (bigarren)
Maialen Berasategi
Aitor Zubiri

Miren Amuriza
Mizel Mateo
Maialen Arzallus
Maindi Murua
Eñaut Uruburu
Garazi Taberna

Gazteak (15-18 urte): banaka
Beñat Gaztelumendi (txapelduna)
Miren Artetxe (bigarren)
Oihana Bartra
Eneritz Zabaleta
Mikel Azpiroz
Ander Lizarralde
Iñaki Viñaspre
Jon Elizetxe
Jon Rementería

Epai-mahaia: Juan Mari Juaristi, Beñat Gaztelurrutia, Eneko Bidegain, Arantzazu Loidi, Iñigo Olaetxea.

Gai-jartzailea: Nagore Sorora

Antolatzailea: Ikastolen Elkarte Bertsosale Elkartearen laguntzarekin.

3. Bat-bateko bertso sariketak:

I. Abra saria

Herria: Algorta (Getxo)
Antolatzailea: Algortako bertsolari eskola
Mailak: Bakarra
Finala: 2002-04-20
Finalistak: Nerea Elustondo (lehenengo), Iñigo Manzisidor "Mantxi" (bigarren), Fredi Paia, Ekaitz Goikoetxea, Arkaitz Ugartetxea, Xabier Silveira, Arkaitz Estiballes, Unai Agirre

V. Argi Berri saria

Herria: Ordizia
Antolatzailea: Argi Berri Elkarte
Mailak: Bakarra
Finala: 2002-03-16
Finalistak: Iker Zubeldia, Egoitz Zelaia, Jon Martin, Iñaki Apalategi, Eneritz Zabaleta, Etxahun Lekue Lehen biak Osinalde sarira pasa ziren: Etxahun Lekue eta Iker Zubeldia.

V. Axari saria

Herria: Idiazabal
Antolatzailea: Axari Elkarte
Mailak: Bakarra
Finala: 2002-03-22

Finalistak: Iñaki Gurrutxaga, Gorka Ostolaza, Jokin Uranga, Ekaitz Goikoetxea, Unai Muñoa, Egoitz Eizagirre

Lehen biak Osinalde sarira pasa ziren: Iñaki Gurrutxaga eta Jokin Uranga

III. Aztiri saria

Herria: Aztiria (Gabiria)

Antolatzailea: Aztiri elkarte

Mailak: Bakarra

Finala: 2002-03-09

Finalistak: Manex Agirre, Iñigo Izagirre, Alaitz Sarasola, Estitxu Eizagirre, Beñat Lizaso, Joseba Andoni Beltza

Lehen biak Osinalde sarira pasa ziren: Iñigo Izagirre eta Estitxu Eizagirre

X. BBK sariketa

Herria: Bizkaia

Antolatzailea: BBK Bertsozale Elkartearen laguntzaz

Mailak: A: 18 urte arte

B: 18-23 urte

Kanporaketak:

2002-02-27 Markina-Xemein: Lea-Artibai eta Durangaldea

2002-02-28 Igorre: Arratia eta Bilboaldea

2002-03-05 Txurdinaga (Bilbo): Bilboaldea eta Ipar-Urbe

2002-03-06 Arratzu: Busturialdea eta Lea-Artibai

2002-03-12 Durango: Durangaldea eta Busturialdea

2002-03-13 Txorierri: Ipar-Urbe eta Arratialea

Finala: 2002-03-22 Bilbo

Sailkapena: 1. Ipar-Urbe

2. Busturialdea

Finalistak: Ipar-Urbe:

A maila: Iker Gangoiti, Joanes Igeregi, Miren Ibarluzea

B maila: Xabier Paia, Etxahun Lekue, Alfredo Paia "Fredí"

Busturialdea:

A maila: Amaia Jauregizar, Ander Elortegi, Jon Rementeria

B maila: Anertz Muniategi, Iñaki Basterretxea, Igor Muniategi

I. Bertso parranda

Herria: Azpeitia

Antolatzailea: Erniarraitz Bertso-eskola

Mailak: Bakarra

Kanporaketak: 2002-11-08 Azpeitia: Erreka eta Bota

2002-11-15 Azpeitia: Mak eta Behetarrak

2002-11-29 Azpeitia: Puf eta Beti Gazte

2002-12-05 Azpeitia: Goxube eta Urrustil

Finalerdiak: 2002-12-13 Zestoa: Beti Gazte / Goxube
2002-12-20 Azkoitia: Erreka / Behetarrak

Finala: 2002-12-27 Azkoitia

Sailkapena: 1. Erreka
2. Goxube

Finalistak: Erreka: Xabier Azpillaga, Josu Azpillaga, Iñigo
Gorrotxategi "Alabier"
Goxube: Beñat Lizaso, Gorka Iribar, Aritz
Zubizarreta "Xubi"

I. Bertsotan Bagare. Bertsolari gazteen Arabako sariketa

Herria: Araba
Antolatzailea: Bagare euskal tokoa, Arabako kantuzaleen elkarte, Bertsozale Elkarte
Mailak: Bakarra

Kanporaketak: 2002-10-26 Agurain
2002-11-08 Izarra
2002-11-15 La Puebla de Labarca

Finala: 2002-11-30 Gasteiz
Finalistak: Iñigo Izagirre (lehenengo), Iñaki Gurrutxaga (bigarren), Urko Egaña,
Iñigo Izagirre, Ekaitz Goikoetxea, Manex Agirre

VII. Berritxu saria

Herria: Berriatua
Antolatzailea: Herriko bertsozale taldea
Mailak: Bakarra
Finala: 2002-05-19
Finalistak: Urki Bilbao (lehenengo), Oier Azula (bigarren), Lander Ibarluzea, Imanol
Aldazabal, Aritz Arrizabalaga, Iñaki Iturrioz.

IV. Bortzirietako bertso-eskolaren txapelketa

Herria: Lesaka
Antolatzailea: Bortzirietako bertso-eskola
Mailak: Bakarra
Kanporaketak: 2002-01-05 Lesaka A taldea eta B taldea
2002-01-05 Lesaka D taldea eta E taldea
2002-01-05 Bera C taldea eta F taldea

Finalerdia: 2002-01-05 Lesaka

Finala: 2002-01-05

Sailkapena: 1. B taldea
2. C taldea

Finalistak: B taldea: Xabier Silveira, Jon Silveira, Erika Lagoma
C taldea: Iñigo Olaetxea, Estitxu Fernandez, Alaitz Rekondo

I. Erniarraitz sariketa

Herria: Azkoitia, Azpeitia eta Zestua

Mailak: Bakarra

Kanporaketak: 2002-03-01 Azkoitia
2002-03-08 Zestua

Finala: 2002-03-23

Finalistak: Nahikari Gabilondo (lehenengo), Jokin Uranga (bigarren), Imanol Epelde, Beñat Lizaso, Julen Zulaika, Felix Zubia, Migeltxo Aiertza, Haritz Etxeberria "Ministro

Hernaniko taldekako txapelketa

Herria: Hernani

Mailak: Bakarra

Kanporaketak: 2002-11-01 Urumea, Martindegi eta Inmigranteak
2002-11-08 Inmigranteak, Kaxkua eta Pipirita
2002-11-15 Martindegi, Inmigranteak eta Kaxkua
2002-11-29 Kaxkua, Pipirita eta Urumea
2002-12-13 Pipirita, Urumea eta Martindegi

Finala: 2002-12-22

Sailkapena: 1. Pipirita
2. Kaxkua

Finalistak: Pipirita: Jon Eizmendi, Eñaut Agirre, Unai Agirre, Iker Osa, Anatx
Kaxkua: Ixiar Eizagirre, Estitxu Eizagirre, Josu Iraola, Jexux Mari Irazu, Joxe Luis Urdangarin, Bapo.

IV. Iurretako txapelketa

Herria: Iurreta

Antolatzailea: Urruxa bertso-eskola

Mailak: Bakarra

Finala: 2002-01-05

Finalistak: Eneko Abasolo "Abarkas" (lehenengo), Peru Magdalena (bigarren), Gorka Lazkano, Markel Onaindia, Justo Alberdi, Kristina Mardaras, Txomin Magdalena, Iñaki Ormaetxea

XXVI. Lizardi saria

Herria: Zarautz

Antolatzailea: Zarauzko turismo bulegoa

Mailak: Bakarra

Kanporaketak: 2002-08-29 Zarautz
2002-08-30 Zarautz

Finala: 2002-09-06
Finalistak: Iñaki Gurrutxaga (lehenengo), Jokin Uranga, Beñat Lizaso, Iker Zubeldia, Jon Martin, Iñigo Izagirre, Jose Anjel Aranburu

XXXI. Osinalde saria

Herria: Gabiria
Antolatzaile: Osinalde Elkartea
Mailak: Bakarra
Kanporaketak: 2002-03-09 Aztiria
2002-03-16 Argi-Berri
2002-03-22 Axari

Finala: 2002-04-06

Finalistak: Etxahun Lekue, Iker Zubeldia (lehenengo), Iñaki Gurrutxaga (bigarren), Jokin Uranga, Iñigo Izagirre, Estitxu Eizagirre

I. Plazatik gaztetxera

Herria: Mutriku, Elgoibar, Deba eta Mendaro
Antolatzailea: Mutrikuko bertso-eskola
Mailak: Bakarra
Kanporaketak: 2002-04-12 Elgoibar
2002-04-19 Deba
2002-04-26 Mendaro

Finala: 2002-05-04 Mutriku

Finalistak: Iñigo Izagirre (lehenengo), Iñaki Gurrutxaga (bigarren), Joseba Otaegi, Iñaki Apalategi, Egoitz Alkorta, Unai Muñoa

IV. Txantxangorri saria

Herria: Errenteria
Antolatzailea: Ereintza elkarte. Xenpelar Bertso-eskola
Mailak: Bakarra
Finala: 2002-07-19

Finalistak: Aitor Albistur (lehenengo), Jon Ansa (bigarren), Manex Mujika, Josu Oiartzabal, Mikel Aginaga, Gorka Etxeberria, Iker Goñi, Arkaitz Oiartzabal.

XVII. Xenpelar saria

Herria: Errenteria
Antolatzaile: Ereintza Elkartea. Xenpelar Bertso-eskola
Mailak: Bakarra
Kanporaketak: 2002-12-05

Finala: 2002-12-08

Finalistak: Miren Artetxe (lehenego), Jon Martin (bigarren), Jokin Uranga, Estitxu Eizagirre, Ixiar Eizagirre, Gorka Lazkano.

4. – Bertsopaper Lehiaketak

VII. Arabako Eskolarteko Txapelketa: bertso-paperak

Heria: Araba
Antolatzaile: Arabako Bertsozale Elkartea, Arabako Ikastolen Elkartea
Mailak: A: 14 urte arte
B: 14-18 urte bitarte
Sartuak: A: 1. Maite Celestino
2. Idoia Agirre
B: 1. Mikel Ruiz de Azua
2. Ane Zelaia

I. Antso II.a Handiaren Kantata

Heria: Donostia
Antolatzailea: Euskakultur fundazioa. Foro Irun XXI
Mailak: Bakarra
Sartuak: Pello Esnal “Antso Handia, Errazu”

XVI. Arrasate Bertso Paper Lehiaketa*

Heria: Arrasate
Antolatzailea: AED Elkartea
Mailak: A: 14 urte arte
B: 15-16 urte
C: 17 urtetik aurrera
Sartuak: A: 1. Maite Fraile eta Maddalen Akizu “Euroa”
B: 1. Idurre Osa “Hobe ametsetan bageunde”
C: 1. Mainer Osa “Afganistango gerra”

XVIII. Basarri Saria

Heria: Zarautz
Antolatzailea: Zarauzko udala. Euskara zerbitzua
Mailak: Bakarra
Sartuak: 1. Ekaitz Goikoetxea “Bihotzaren hegaldiak”
2. Imanol Lazkano “Bapo zebiltzak” XVI. Baztan Bidasoako bertso-paper lehiaketa

Heria: Bera
Antolatzailea: Gure txokoa elkartea. Bortzirietako bertso eskola
Mailak: A: 12 urte arte
B: 12-16 urte
C: 16-20 urte
D: 20 urtetik aurrera

Sarituak: A: 1. Unai Gurrutxaga “Ehiza”
2. Iraitz Erneta “Ilunabarrean”
B: 1. Saioa Baleztena “Ezin kexatu”
2. Alazne Untxala “Nire lagunaren bizi latza”
C: Ez zen lanik aurkeztu
D: 1. Gaizka Sarasola “Zortzi erren”
2. Julen Zelaieta “Bagoleko bordatik”

Bizkaiko Eskolarteko bertso idatziak

Herria: Gernika
Antolatzailea: Bizkaiko Ikastolen Elkarte
Mailak: A: LH 5. maila
B: LH 6. maila
C: DBH 1. maila
D: DBH 2. maila
E: DBH 3. maila
D: DBH 14tik 18 urtera
Sarituak: A: 1. Naroa Valle
2. Irati Etxebarria
2. Irati Astondoa*
B: 1. Jone Uria
2. Miren Amuriza
C: 1. Eñaut Uruburu
2. Xabier Solaguren
D: 1. Garikoitz Salcedo
2. Leire Etxebarria
2. Itsaso Amaia Paia
E: 1. Idoia Barceló
2. Naia Badiola
F: 1. Miren Ibarluzea
2. Amaia Uribe

I. Euskadi Irratia bertso-paper lehiaketa

Herria: Donostia
Antolatzailea: Euskadi Irratia
Mailak: Bakarra
Sarituak: 1. Amets Arzallus "...eta hitza jolas bihurtu zen"

IX. Euskaraz gazte literatur lehiaketa: bertso edo olerkiak

Herria: Orio
Antolatzailea: Orioko udaleko Kultura, Hezkuntza eta euskara baztarodea
Mailak: Bakarra (16 urtetik gora)
Sarituak: 1. Xabier Sukia “Aurrera penak”

V. Gabonetako bertsopaper Lehiaketa: Joanito Dorronsoro Saria

Herria: Zumaia

Antolatzailea: Zumaiako bertso-eskola
Mailak: A: 18 urte artekoak
B: 18 urtetik gorakoak
Sartuak: A: 1. Markel Peñalba “Eder hondartzak, eder paisaia...”
2. Urtzi Iribar “Bertso batzuek idatzi ditut...”
B: 1. Gorka Iribar “Iraganaren pantaila...”
2. Xabier Azkue “Orbanak datoz mendebaldetik...”

I. Gasteizko bertso-eskola XX. urteurrena. Bertso-paper sariketa

Herria: Gasteiz
Antolatzailea: Gasteizko bertso-eskola. Arabako Bertsozale
Elkartea
Mailak: Bakarra
Sartuak: 1. Rikardo Gonzalez de Durana
2. Xabier Paia
Gaia: Gasteizko Bertso Eskolaren XX. urteurrena

XXII. Gipuzkoako Eskolarteko Bertsolari Txapelketa: Bertso Idatziak

Herria: Donostia
Antolatzailea: Gipuzkoako Ikastolen Elkarte
Mailak: A: LH 2. zikloa
B: LH 3. zikloa
C: DB Lehen zikloa (12-14 urte)
D: DBH Bigarren zikloa eta DBHO (14-18 urtekoak)
Sartuak: A: 1. Mikel Arrospide “Soberan dauzkagun erropak biltzen ari gara”
B: 1. Nekane Zinkunegi “Gaur arratsaldean medikuarengana noa”
C: 1. Hodei Iruretagoiena “Nire lagunik onenarekin haserretau naiz”
D: 1. Uxue Alberdi “Oso filme gogorra ikusi dugu gaur zineman”

IV. Ibon Zavala Bertso-paper Lehiaketa

Herria: Errenteria
Antolatzailea: Lau Haizetara elkarte. Xenpelar bertso-eskola
Mailak: Bakarra
Sartuak: 1. Hutsik
2. Hutsik
3. Hutsik
4. Urtzi Etxeberria “Gure Jainkoa”

IX. Iparraldeko eskolarteko txapelketa: bertsu paper lehiaketa

Antolatzailea: Iparraldeko Bertsularien Lagunak Elkarte
Mailak: A: 3. urtea
B: 4. urtea
C: 5. urtea
Sartuak: A: Xan Prebende, Iunes Bedaxagar, Maider Hegiaphal, Leire Atxoarena , Anize
Ameztoi, Iban Hiriart-Urruti

B: Ximun Kazaubon, Oier Etxeleku, Iban Falxa Ugo Karrere, Peio Bikendi, Itsaso Agirre
C: Antton Kurutxet, Julen Armendaritz, Maia Lacroix, Bixintxo Bilbao, Elai Berasategi, Maialen Sardui.

IV. Julene Azpeitia ipuin eta bertso lehiaketa

Herria: Durango
Antolatzailea: Udalako euskara saila
Mailak: A: LH-ko 5. eta 6. maila
B: DBH-ko 1. eta 2. maila
C: DBH-ko 3. eta 4. maila
D: 17-18 urte bitartekoak
E: 18 urtetik gorakoak
Sartuak: A: 1. Mikel Zumarraga "Kostan dago Getaria..."
B: 1. Laura Iraurgi "Euskera ala erdera?"
C: 1. Oinatz Uribe "Duela hogeita hamasei urte..."
D: 1. Julen Pradera "Zorigaitza"
E: 1. Julen Zelaieta "Bertsolari izateaz erdi damaturik"

VI. Kabi Goitia bertso-paper lehiaketa

Herria: Bilbo (Deustu)
Antolatzailea: Matxintxu euskaltegia
Mailak: A: 17 urte arte
B: 18 urtetik gorakoak
Sartuak: A: 1. Irati Goikoetxea "Uhagon kalea, 8-1B"
2. Arkaitz Oiartzabal "Jaioneri mendekua"
3. Miren Artetxe "Tren geltokiko postean"
B: 1. Iñaki Aurrekoetxea "Enaizu itzartu"
2. Ekaitz Goikoetxea "Ni ez naiz hemengoa"
3. Nikolas Zendoia "Bizitzak gonbidatzen nau"

XI. Lazkao-Txiki bertsopaper lehiaketa

Herria: Ordizia
Antolatzailea: Argi Berri elkarte
Mailak: A: 13 urte arte
B: 14-18 urte artekoak
C: 1983an edo aurretik jaiotakoak
Sartuak: A: 1. Aritz Garain "Aitonaren argazia dut eskuetan"
2. Kepa Matxain "Aitonaren argazia dut eskuetan"
3. Hodei Iurrettagoiena "Aitonaren argazia dut eskuetan"
B: 1. Irati Goikoetxea "Jokoa ez da errenta"
2. Oier Aizpurua "Gure hondartza"
3. Uxue Alberdi "Zugatik naiz, zu naiz"
C: 1. Alaitz Sarasola "Malko batek aitortu diti"
2. Urko Egaña "Amets gaiztoa"
3. Ekaitz Goikoetxea "Sinisten dut"

XVI. Nafarroako Eskolarteko bertsopaper lehiaketa

Antolatzailea: Nafarroako Bertsozale Elkartea
Mailak: A: Lehen Hezkuntzako 3. eta 4. maila
B: Lehen Hezkuntzako 5. eta 6. maila
C: Bigarren Hezkuntzako 1. eta 2. maila
D: Bigarren Hezkuntzako 3. eta 4. maila
Sartuak: A: 1. Martin Eslava
2. Sara Elizetxe
3. Leire Goñi
B: 1. Unai Rodriguez
2. Oihan Alduntzin
3. Amaiur Espartza
C: 1. Ibai Iriarte
2. Aitor Zubiria
3. Aitor Arangoa
D: 1. Jaione Loban
2. Eguzkiñe Ayesta

II. Okelar saria

Herria: Mutriku
Antolatzailea: Mutrikuko bertso-eskola
Mailak: A: 16 urte arte
B: 16 urtetik gora
Sartuak: A: 1. Hodei Iurretagoiena “Geure burua defendatzea delitu den gizartean”
2. Imanol Lekunberri “Mutriku maitea”
B: 1. Ekaitz Goikoetxea “Behar dugulako behar gaitu”
2. Julian Albistur “XIII. Bertsolari txapelketa nagusia”

VIII. San Andres bertso-paper lehiaketa

Herria: Eibar
Antolatzailea: ...eta kito! Euskara taldea
Mailak: A: 14 urtetik arte
B: 14 urtetik gora
Sartuak: A: 1. Jon Zubizarreta “Ikasle baten gora beherak”
2. Aitziber Urkiola “Natura”
B: 1. Mikel Arrillaga “Igerilariarenak”
2. Arrate Gisasola “Bertso salaketa”

V. San Antontxu saria

Herria: Mungia
Antolatzailea: Taket Bertsolaritza Alkartea
Mailak: A: 18 urte arte
B: 18 urtetik gora
Sartuak: A: 1. Manex Sagarna “Lagunek kuadrilatik bota nahiean”
2. Olatz Ibarluzea “Bizi iraupenaren abentura”
B: 1. Julen Zelaieta “Ikusi arte”
2. Moises Enbeita “Maitasun arriskuak”

III. Soralezeko bertso-paper lehiaketa

Herria: Soraluze
Antolatzailea: Pil pilean kultura elkarte
Mailak: A: 18 urte arte
B: 18 urtetik gora
Sariak: A: 1. Irati Goikoetxea “Goieritik Bilbora”
2. Josu Martinez “Haur saharai bati gutuna”
B: 1. Uxue Alberdi “Mila maitaledun bakardadetik”
2. Julen Zelaieta “Seme zer hintzen eta non hago?”

VIII. Ttakun bertso-paper lehiaketa

Herria: Lasarte-Oria
Antolatzailea: Ttakun Kultur Elkarte
Mailak: A: Lehen Hezkuntza
B: Bigarren Hezkuntza
Sariak: A: Zumaburu ikastetxea:
1. 5.D gela
2. Irati Vaquerizo eta Jon Roncero
Landaberri ikastola:
1. Amaia Dorronsoro
2. (bi sari): Irati Irizar eta Beñat Esnola

Gaia: “Nahi nuke ikasi...” edo “Gure gelako xelebrekeriak”

B: Landaberri BH Iraunkorrako ikastetxea
1. Hodei Iraola
2. Jon Begiristain

Gaia: “Astegorrian eta ustekabeen jai duzu eskolatik. Nola moldatuko duzu eguna?”

I. Urretxindorra bertso paper sariketa

Herria: Bilbo
Antolatzailea: Errekaldeko Lagun Artea kultur taldea
Mailak: A: 12 ure arte
B: 13-18 urte bitarte
Sariak: A: 1. Iñaki Intxaurre eta Batirtze Perea “Itsasoa”
2. Aitziber Ramirez “Gabonak”
3. Ibon Larrinaga “Gabonak”
B: 1. Txaber Fernandez “Aldeano bati”
2. Josu Martinez “Biba Xiberua”
3. Markel Garitano “Adiorik ez laztana”

III. Uztapide bertso paper lehiaketa

Herria: Zestoa
Antolatzailea: Erralla bertso eskola
Mailak: Bakarra
Sariak: 1. Amagoia Andres “Bi mila eta hamazazpi”
2. Oskar Alberdi “Munduko ilunabarra”

3. Josune Izeta “Zortzi eurotan erosi nuen”

XI. Xabier Munibe bertso paper lehiaketa

- Herria: Azkoitia
Antolatzailea: Udaberri eta Indarlan guraso elkarteak
Mailak: A: DHB lehen zikloa
B: DHB bigarren zikloa
Sartuak: A: 1. Hodei Iruretagoiena “Plaieroak”
2. Oier Aizpurua “Zorriak”
3. Silvia Etxaniz “Kaixo aitona”
4. Mainer Zubizarreta “Afganistango pasadizoak”
B: 1. Jokin Landa “Goñiren eskandalua”
2. Ainitze Urbietta “Pumori 2001”
3. Anuxka Breñaña “Gerra”
4. Oihana Epelde “Ametsa”

XIV. Zapiain anaiak bertso-paper lehiaketa

- Herria: Errenteria
Antolatzailea: Lau Haizetara elkarte. Xenpelar bertso-eskola
Mailak: Bakarra
Sartuak: 1. Jon Martin “Sehaska huts bati”
2. Jose Luis Urdangarin “Igande goiz batean”

BAT-BATEKO BERTSO HAUTATUAK

OÑATI (2002-01-05)

Bertsolariak: Iturriaga, Mendiluze, Lujanbio, Maia, Egaña eta S. Lizaso.

Gai-emailea: Egoitz Aizpuru.

Oñatin urtero antolatzen dituzten bi jaialdietako bat. Gauean izan zen, pilotalekuan. Hasieran, bertso-eskolako hiru hurrek agur bana kantatu zuten.

Iturriaga-Maia-S. Lizaso

Gaia: Zuek hirurok drogazaleak zarete. Zuen egoera tamalgarriaz kontzientziatuta, desintoxikazio zentro batera jo duzue sendatzeko asmoz. Gaur gauean, zentroa kokatuta dagoen auzoko biztanleak kalera irten dira zentroa itxi dezaten eskatzera. Kanpoko oihu eta zaratak entzuten dira zuen logelatik.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Haize hegoak hurbiltzen ditu

S. Lizaso: Bide okerra utzi nahi degu
ta zuzenera bueltatu.
Horretarako geure burua
behar bezela prestatu

baina jendea oihu ta abar
ez zaigu ongi portatu:
gu gizarteak gaixotu gaitu
ta sendatzea ukatu. (bis)

Iturriaga: Aspaldi jausi nintzen drogaren
zulo beltz eta handira.
Bazter utzita hurbiltzen hasi
nintzenean ni argira
hasera baten pentsatzen nuen
“Pasatuko zaie, tira!”.
Heroina baino okerragoak
pertsonek bakarrik dira. (bis)

Maia: Leiho ertzeko kortina kendu
eta hau da hotzikara!
Jende guztia honuntz begira
oihua eta algara...
Auzo guztia zentroan aurka
hori normala al da ba?
Orain gu gaude baina igual bihar
beraien seme-alaba. (bis)

S. Lizaso: Gaixoak gara nahi gendukeena:
ahal balitza sendatzea...
bide onean behin abiatu
hau ezusteko trantzea!
Ez det ulertzen gaixorik dena
sendatzea ukatzea.
Errezena da lehendik lurrean
dagoena zapaltzea. (bis)

Iturriaga: Ikusi ditut dendari fina
ta irakasle jatorra
guztiak neuri seinalatuaz
baita auzoko mozkorra!
Zaborra nintzen yonki nintzela
ta orain ere zaborra...
Gizarte honen tolerantzia
zenbatekoa den horra! (bis)

Maia: Balkoi azpian daude guztiak
gu ia-ia ganbaran!
Sufrimentua ia doblea
daukagu azken boladan.
Hau ikusita konturatzen naiz
gizarte ustel hau zertan dan:
guri heroina saltzen ziguna
dago lehenengo iladan. (bis)

S. Lizaso: Zuen ekintzak samin bihurtu
hainbeste amets eta poz!
Lehenago gaizki sentitzen ginen
orain gaizkiago askoz.

Utzi sendatzen, hau eskatzen det
etsipenez, negar malkoz;
gehiago ere senda daitezke
gure bidetik badatoz. (bis)

Iturriaga: Behean dagonak beti beherago
bat gura izaten du beti
bere erruen ta bere traumen
penak egotzi norbaiti.
Zenbat iseka, zenbat gorroto
dena demokratikoki...
Martxa honetan egingo dira
euren ozpinaren yonki! (bis)

Maia: Yonki-ak era askotakoak
direla diozu aurrez.
Ni hau ikusiz hementxe nago
erdi parrez ta negarrez.
Nere gogo ta borondatean
zertan hartuko det babes?
Gu igual noizbait sendauko gera
baina hoiek sekulan ez. (bis)

Egaña-Lujanbio-Mendiluze

Gaia: Zuek hirurok Zumarragan atxilotuak suertatu ziren hiru gazte zarete. Azkenaldian
ohitura bihurtu den modura, zuekin ere berdin gertatu da: aste honetan bertan, Garzon
epailearen galdeketa erantzun eta gero, libre geratu zarete inongo kargurik gabe.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Ludi bizitza abesti gozoz I

Lujanbio: Goizeko hiru t'erdia ziren
Urretxun negua hotza.
Askatasunerako bidea
gaur gertatu zaigu motza.
Ezin hitz egin, burua makur
poliziaren morrontza...
Jotzen gintuzten artean soilik
entzun da gure ahotsa.

Egaña: Nik ahotsikan ez nun atera
baizikan marrua fuerte
zelda bateko horma gris haiek
odol txiprixtinez bete.
Orain kalean egonagatik
kalte bat badegu guk'e:
orain herriko haundi-maundiek
gaizki begiratzen dute.

Mendiluze: Garzonek berak atxilotzeko
zerbaitegatik agindu.

Hara eraman ta ezin askatu
beti gabiltza berdin gu.
Astebetean irtenagatik
barrua betiko mindu...
Bildurra sartu nahi zigun eta
neurekin lortu egin du.

Lujanbio: Egun ta gauetz kalabozoan
gure barruak ozpintzen
egondu gera. Hola errexa da
lur pareraino berdintzen.
“Irtengo zera” pentsatzen nuen
zerbait sinistu premi zen
baina halere ziur ez nekin
zutik irtengo al nintzen.

Egaña: Egun ta gauak ezin berezi
ez ilundu, ez argitu...
Kalabozoko pasada ondoren
ia neu ezin mugitu.
Galdera bat dut ta erantzunik
ezin dezaket aurkitu:
Justiziaren hanka-sartzeak
nork ordaindu behar ditu?

Mendiluze: Lehendabiziko banaka sartu
ziegarik ilunenean.
Gero etorri eta saiatu
borreroaren lanean...
eta nahiz eta denek aldegin
egurtu ondorenean
bildur gehiena sentitzen nuen
bakarrik nengoenean.

Lujanbio: Ai Entzutegi Nazionaleko
ziega beltzaren umela!
Ia ze egun zan ere ez nekin!
goizak bazijoazela....
Orain badakit nere azaleko
kolpeak joango direla
baina sekulan ez zait juango
bihotz barruko ubela.

Egaña: Berriz kalean egonagatik
orain ez gaude lehenean:
zeharkakoak beiratu asko
kalean eta lanean.
Pentsa zazute nolako ikara
neukan nere barrenean
egin ez nuna aitortzeko're
dispuesto nengoenean!

Mendiluze: Han zenbat zelda, zenbat kastigu,
zenbat grilu, zenbat kate,

zenbat kolpe ta zenbat irain txar!
Hainbat geuretzako kalte.
Orain libre naiz, bueno erdi libre:
Garzonek nahi duen arte
baina jada ez naiz lehengo berbera
han zerbait kendu didate.

Maia

Gaia: Zu, Jon, zahartuta zauden aitajaun bat zara. Gauez, lotan zaudela, heriotzako ordua ailegatu zaizula amets egin duzu. Halako batean, zure bilobak iratzarri zaitu irribarretsu ametsetatik.

Neurria: zazpi puntukoa

Doinua: Ai hori begi ederra

Ez oso denbora askora
ez naiz sentitu gustora
ezin iritsi inora...
Amesgaiztotik esnatzen nintzen
berriro amesgaiztora...
Lepoa altxa dut gora
hor dago etxeko lora.
Eskerrik asko iloba!

Amesgaiztoa gorria
edadeak ekarria
adin hau hain da larria!
Ikutu dezu nere kopeta
laztandu ere belarria...
Ireki da iturria
hau argi izugarria!
Egun on egun berria.

Berriz goizeko solturan
bizitzaren abenturan
ez nago aurreko dudan.
Zergaitik bizi heriotzaren
beldurrean eta mugan?
Holaxe maite zintudan
ta gaur zer desio dudan:
beti bizi nahi dut zukan.

Mendiluze

Gaia: Alarguna zara. Zure senarra arrantzalea zen eta itsasoan ito zen. Gaur, portuan zaudela, herriko beste emakume batzuk ikusi dituzu euren senarrei ongiatorria ematera doazela.

Neurria: zazpi puntukoa

Doinua: Itsasoa laino dago

Zenbait xox ta diru apur
ekartzeko beti zuhur.
Joatean nik zenbat bildur!
Orain ezin egon ziur.
Zuek zenbat muxu xamur!
Zuek zenbat muxu ta gur!
Zuek zenbat muxu xamur!
Ta nik soilik hari agur.

Zenbat andre, zenbat begi
begira heltzen direneri!
Nik bihotza daukat eri
hutsune hau bete bedi!
Nahi zenuen joaten segi
jatean truk zen zilegi.
Nahi zenuen joaten segi
urrunago, urrunegi.

Lehen hainbeste zu maitatu
ta ez zinen behin bueltatu;
zure untzia urperatu
ta neureztat min bat hartu.
Nahiz hauekin poz bat sartu
galdua dut gogoratu...
Nahiz hauekin poz bat sartu
gehio ezin det begiratu.

ONDARROA (2002-01-06)

Bertsolariak: Lujanbio, F. Paia, Maia eta Iturriaga.

Gai-emailea: Jon Arrizabalaga.

Udaleko Kultura Sailak herriko Betsolari Taldearen laguntzarekin antolatutako jaialdia.
Antiguako Ama egoitzan izan zen, eguerdian.

Iturriaga

Gaia: Zu arrantzale baten emaztea zara. Gabonak etxean pasa ondoren, zure senarra badoa
berriro itsasora, bi hilabete ingururako. Agurtzera joan zara bi semetxorekin.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Ez nau izutzen negu hurbilak III*

Gabon ostean joan beharra
beti da gauza ziurra.
Despedidaren eszenatoki

beti portuko muturra.
Ohituta egon behar neuke baina
ohitzea ez da samurra
hamargarrenez izanda ere
agurra beti agurra!

Arrantzaleen famili danak
beti antzeratsu dagoz:
gure senarrak badoaz eta
gure senarrak badatoz.
Portu urrunetan aurkitu arren
nahiko aberastasun ta poz
emazte bat ta bi seme dozuz
ez egizu ahaztu inoz.

Bi hilabete geratzen jakuz
zu barik danok etxean.
Ai gauza honek gertatu izan
balira hemen lantzean...
Eskua jaso ta agur ein dautsut
zoazela urruntzean.
Toki berean egongo gara
zure barkua itzultzean.

Lujanbio

Gaia: Zer sentitu zenuen edo bururatu zitzaizun Belodromoko jende guztia tente zuri txaloka ikustean?

Neurria: hamarreko handia
Doinua: *Sentimentua sartu zitzaidan*

Emozioa haundia zen ta
tentsiorik haundiena...
zai-zai geundela Mandalunizek
eman zun nere izena.
Nik banekien nerea gisan
zitekeela edonorena
baina jendea zutik jarri zen
oihu bat bihurtuz dena.
Olatu haundi bat sentitu nuen
gozo ito ninduena. (bis)

Nik esker ona eman nahi nuen:
altxa nintzen zuzenean
txalo batzuek egin ere bai
erarik goxoenean.
Ez nekin ondo zer sensazio

ote zan nere barnean.
Momentun ia jabetu ere ez
hain burruna ozenean;
orain barrua nahastu egiten zait
gogoratzen naizenean. (bis)

Txalo zaparra haiek entzunda
nola ez barrua kiskali!
Nik atzekoei banatzeko ere
nahi nituen erabili.
Hango emozio ta hango sua
ez dedin inoiz itzali
bertsolariok guk nahi duguna
entzun ezazue argi:
zuek jotako txalo guztiak
berriro zuei itzuli. (bis)

Maia

Gaia: Zuk badakizu Ondarroan euskaraz asko egiten dela, baina askotan esan digute ez dugula
ondo egiten edo txarto egiten dugula.

Neurria: hamarreko txikia
Doinua: Zer da gaur Donostian

Ondarrutarra ez da
uste bezain ero
euskeraz egiten du
goxo eta bero
nahiz ta ulertzen lanak
izan batzuk gero.
Herri bat izaterik
ezin da espero
geurea degun hortaz
lotsatu ezker. (bis)

Adibide bat jarri
nahi dut esatean:
abertzale artean
ez gabiltz bakean;
hizkuntza bera dugu
lehengo aldarlean
nahiz euskera batuan
loturik katean
ezin gera ulertu
elkarren artean. (bis)

Zuen euskarai izan
beti maitasuna

horretan dago zuen
berezitasuna.
Berdin du nola esan
baina euskalduna
hori da kanpokoek
entzun nahi duguna
eta hori bera da
zuen nortasuna. (bis)

OIARTZUN (2002-01-06)

Bertsolariak: A. Arzallus, Colina, Iturriaga, Mendiluze, Lujanbio, Maia, Egaña eta
A. Goikoetxea.

Gai-emailea: Laxaro Azkune.

Etixerat-ek antolatutako jaialdia. Madalensoro pilotalekuan izan zen, arratsaldeko seietan hasita.
Oiartzunen egiten diren saiorik gehienetan bezala, entzule asko.

Mendiluze-Colina-A. Arzallus-Lujanbio

Gaia: Ohartuko zineten nik esan gabe ere, orain arte Senideak bezala ezagutu izan duguna, gaur
Etixerat ikusi dugula. Ikur berri bat beraz, eta ikur horren atzean izango dira aldaketak ere, baina
urte honetan eta inguru honetan zer aldaketa nahiko zenituzketen, hori da nik eskatzen
dizuedana, hori kontatzea.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Kantore berri xarmant batzuek*

Mendiluze: Urte berria heldu da eta
komeni goxo sartzea
eta ohitura izaten degu
helburuak markatzea.
Nik Etixerati helburu soil bat
aukeratu det jartzea:
lanean ondo dabilen arren
lanik gabe geratzea. (bis)

Colina: Aitorrek esan diguna ere
gauza ona da aukeran.
Orain artean portatu dira
guk amesten gendun eran.
Etixerat ere ipini dute
“t” eta guzti primeran.
Gaur arte gisan hitz egin beza
Iparraldeko hizkeran! (bis)

- A. Arzallus: Zoritxarrean etxetik urrun
baitaude senide pila
haiek gugana etorri bitez
ez gaitezen joan bila.
Nik desio bat kantatuko dut
nahiz ta baditudan mila:
gaur egindako bertso saioa
azkena izan dadila! (bis)
- Lujanbio: Ezin eskatu Euskal Herriko
gizartearen mejora;
ezin eskatu urrun dagona
ekartzerik sutondora;
ezin eskatu askatasuna
ta ezin euskara lora;
ni neuregandik hasiko naiz ta
bestea iritsiko da. (bis)
- Mendiluze: Bertso berari beste helburu bat
oraingo *boom*-a tarteko:
lehengoetaz gain belarri pare
askorengana joateko;
azal ximurdun, zazpi arodun
edo ileen arteko...
Zenbat ta ezberdin ta anitzago
orduan eta hobeto! (bis)
- Colina: Berria bezain zaharra ez al da
herri honen arazoa?
Amildegian dagona ezin
azeraraino jaso.
Gure kontuak konpon ditzagun
ahaztu dezagun auzoa;
autokritika izan dadila
lehendabiziko pausoa! (bis)
- A. Arzallus: Dena aldatu nahiko bainuke
gaurtik hurrengo urtera
gaur bezelaxe bildu gaitezen
sarri elkarren artera.
Hil ala bizi saiatu gaiten
aurten daukagu aukera
denak etxerat etor ditezen
Olentzerokin batera. (bis)
- Lujanbio: Mingainak beti bidea luze
ekintzak labur pausoak.
Hargatik nere buruarentzat
ditut lehen erasoak.
Hutsaren hurren izan litezke
nahiz mailaz izan jasoak
urtean behingo txaloak eta
urtean behingo bersoak. (bis)

Maia

Gaia: Derrigorrezko soldadutza bukatu omen da, baina jo dezagun zu intsumiso izateagatik oraindik kartzelan zaudela.

Neurria: zazpi puntukoa

Doinua: Ai hori begi ederra

Hainbat urte igarota
soldaduzkakin mokoka
ez da bukatu borroka.
Gure aurkako izaten dira
horrenbeste zigor mota!
Baina ez dio inporta
oraindik zutik nago-ta.
Hori da haien porrota.

Majinatxo bat komeri
hainbat sentimentu eri
etorri izan zaizkit neri!
Soldaduzka hori joan zen baina
pakerik ez da ageri.
Ni naiz pakean gudari
eta hauxe dut gurari:
gerra egitea gerrari.

Zigorra ez da merkea
hemen nabil jo ta kea
komeni da esatea.
Jada ez dago insumisoez
kartzela horren betea
baina hau nere suertea
nerea da aldartea
barruan baitet bakea.

Mendiluze

Gaia: Omer Bertin Oke, jatorriz Afrikako Beningoa zara, Euskal Herrian finkatua. Inmigrazio zuzendaria zara urritik. Euskaldunok arrazistak ote gara?

Neurria: berezia

Doinua: Itsaso hori dago zatarra

Lehenbizi nintzen oso aparte
orain naiz Euskal Herriko parte
ta pentsatzen det bertan badela
nahiko mesede ta kalte. (bis)
Denek zenbat borondate!
Errespetatu ta maite...

denek “Lasai etor zaite”;
denek trago bat ordaindu eta
eskua ematen didate
herri berean, portal berean
bizilagun nauten arte. (bis)

Nahiz ta pentsatzen jardun luzaro
dudak baditut askoz gehiago
eta nahi arren ez zeratela
ezin pentsatu zeharo. (bis)
Ze begirada arraro
azala ta barrurago
sufritu izan det lehenago
ta nahiz ta ustez etxean izan
sarri etxean ez nago;
beti bezela hortan’e itxura
hitzaren gainera dago. (bis)

Begira ditut hainbeste begi
eta aurrean hainbat aurpegi
ta pentsatzen det: lortzeko amets bat
ezin da izan zailegi; (bis)
saiatzea da zilegi
ahalegindu eta segi
noizbait egi bihur bedi.
Baina hori bai denon artean
egin behar degu egi;
nik lagunduko dizuet zuei
ta zuek lagundu neri. (bis)

A. Arzallus-Iturriaga

Gaia: Ametsek bere lagunen argazkiak aterako ditu, eta Unaik erradiografiak. Ea biotatik nork erakusten digun gehiago.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Eguna pasa nekean eta / Andre txarraren bentajak

A. Arzallus: Nik Aitorrena aterako det
lehendabiziko bertsuan:
goitik beheraino ondo sartzen zen
bera argazki osuan
baina hain pinta serioekin
baitago nere kasuan
amak ikusi eta ertzain bat
zela imajinatu zuan. (bis)

Iturriaga: Radiografia atera eta
aztertzen hamaika ordu...
Mendiluzeri guztia ondo

guk geuk ikusi diogu.
Dena perfekto izan leikenik
ez nago baina seguru
ta akatsen bat izatekotan
kanpoaldean beharko du! (bis)

- A. Arzallus: Jon Maiak ongi betetzen baitu
zahar gaztean papela
belarritako haundi ta guzti
a ze itxura itzela!
Patillak ere luze-luzeak
Iturriagak bezela...
Badakit baina ez dut sinesten
aita izan behar dela. (bis)
- Iturriaga: Ia osorik ezin zan hartu
ezta hiru aterata!
Baina konformatu behar gendun
oinak kanpora lagata
bizkarrezurra ta uzkurnoan
artean hezur bat falta...
traumatologoen artean hori
da habanero aldaka. (bis)
- A. Arzallus: Andoni ongi ateratzea
ez zan gauza segurua
bufanda batez estaltzen baitu
bere lepo ingurua
eta gainera txapel azpian
sartua zeukan burua.
Bakar-bakarrik ikusten ziran
sudurra eta purua. (bis)
- Iturriaga: Ez da erraza aztertzen sarri
txapeldun baten barrena
baina begira jarri gara ta
hori nazka, hori pena!
Birika ezin aurkituz gabiltz
mediku ekipo dena
baina hautsontzi bat aurkitu dugu
Ducados jartzen duena. (bis)
- A. Arzallus: Batzutan ez da gauza erreza
hain guapoa izatea.
Sustrairi ere atera nion
baina neretzat kaltea:
neska guztiak atzetik dauzkat
ez dute ematen pakea.
Gaur ohartu naiz ze gogorra den
paparazzi izatea! (bis)
- Iturriaga: Hezurren bueltan ikusi ditut
hiru-lau forma arraro...

Pentsatzen jarri eta esan dut
“Sustraiak dira hoiek, klaro!”
“Sustrai guapoa, Sustrai guapoa”
ni kokoteraino nago!
Barrukaldetik begiratuta
ez da ni baino gehiago! (bis)

A. Arzallus: Goikoetxea ere atera nuen
hain ongi enfokatuta:
ilea beltza galtzak ere bai
nago itxura hartuta...
Sudurra berriz zorrotz-zorrotza
kamara hontan sartuta
aho azpian puntu beltz bat du
ahuntz zahar bateri kenduta. (bis)

Iturriaga: Nahiz ta hazurrak denak dituen
garbi-garbi, zuri-zuri
forma arraroak sortzen direla
iruditu zaigu guri.
Antropologo, traumatologo
nahiz eta diren mundu bi
kaskezurraren itxuragatik
oiartzuarra dirudi. (bis)

A. Arzllus: Maialenekin konparatuaz
argazki berri ta zaharra:
garai batean ilea zeukan
luzea eta edarra.
Keba oraingo hau ez da Maialen
daukat aitortu beharra.
Barkatu baina beste bateri
joko diozu adarra.! (bis)

Iturriaga: Maialenekin gu izan gara
salbuespen baten testigu:
bihotza dauka oso haundia
berak ere aitortu digu.
Begiratuta ikusi dugu
besteen halako hiru
postal bat dauka barruan eta
gainera elurra ari du. (bis)

A. Arzallus: Zortzikotean bazter batean
han ikusten dut Laxaro.
Honek ertzainan itxura dauka
Aitorrek baino gehiago:
serioa da eta sendoa
ez naiz harritu zeharo
gai-jartzailea ta azpeitiarra
bat'e dudarik ez dago! (bis)

Iturriaga: Azkenengoa iruditu zait
kasu oso tipikoa:

urte batzuek dauzka aldean
Maomaren neurrikoa;
bizkarra dauka okertu samar
gauza hori betikoa;
burua dauka pisua edo
bajutxu dauka mikroa. (bis)

Egaña-Lujanbio

Gaia: Badakizue 2001eko argazkia zuena izan dela: txapelketa finalean, elkar besarkaturik goxo-goxo. Orain argazki horri hitza jarri behar diozue, zer esan zenioten elkarri edo...

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Praixku Galtzarreta A

Egaña: Gogoan al daukazu
nik esandakoa?
Lujanbio: Gogoan nuen baina
ahaztu zait nahikoa.
Egaña: Memori txarra dezu
alajangoikoa!
Lujanbio: Huraxe izango zan ba
gogoratzekoa!

Lujanbio: Etorri zinan eta
neretzat sorpresa.
Egaña: Zure pekatua zen
aurreikuspen eza.
Lujanbio: Zure besarkada ta
beroan babes...
Egaña: Nahiago nuke gaur'e
eman ahal baneza!

Egaña: Huraxe besarkada
txapel aitzakian!
Lujanbio: Jende aurrean oso
modu egokian
Egaña: ta zer esan genuen
inork ez zakian.
Lujanbio: Gure hitzak han daude
behar zuten tokian.

Lujanbio: Horixe izango da

gure sekretua.
Egaña: Hemen kontatzeko ni
ez naiz hain tontua!
Lujanbio: Dena jakin nahi lukeen
madarikatua!
Egaña: Barkatu gaur mingaina
daukagu lotua.

Egaña: Orduan esan nuen
gaur ez det esango.
Lujanbio: Hura bere momentun
geratu zan ondo.
Egaña: Besarkatuz eginak
ia-ia bi tango!
Lujanbio: Berriz eingo bagenu
txarra ez zan izango!

Lujanbio: Dantzatu gendun baina
muitu're egin gabe!
Egaña: Baina biok egonak
ginan parez pape
Lujanbio: dantzatzen ez dakigun
bi harrizko zutabe...
Egaña: berriz proba egiteko
dispuesta al zaude?

Egaña: Egingo degu baina
ikusleak utik!
Lujanbio: Ez dute ikusiko
ez entzungo tutik!
Egaña: Zu ondoan bazauzkat
neri ez dit inportik.
Lujanbio: Baietz fotografoak
jarraitu gertutik!

Lujanbio: Iturriaga edo Amets
azalduko dira
Egaña: mozoloak bezela
jarririk begira.
Lujanbio: ikusi nahian gure
begien dizdira.
Egaña: Hobe mikrofonoa
hartu eta tira.

Egaña: *Paparazzi* pila bat
badago munduan
Lujanbio: eta denak dabilta
putreen moduan.
Egaña: Orduan esan gendun

Lujanbio: ta bego orduan!
Beste zerbait asmauko
degu hurrenguan. (bis)

MUNGIA (2002-01-20)

Bertsolariak: Mendiluze, Egaña,
I. Elortza eta Iturriaga.

Gai-emailea: Iñaki Beitia Arbildu.

Taket Bertsolaritza Alkartek udalaren laguntzarekin antolatutako jaialdia. Mungiako plazan izan zen, eguerdiko hamabi eta erdietan. Saioaren amaieran, San Antontxu bertso idatzien lehiaketako sariak banatu ziren, Bernardo Mandaluniz gidari zela.

Mendiluze-Egaña-I. Elortza-Iturriaga

Gaia: Joan den astean bertsolari handi batek utzi gaitu, Iparraldeko Xanpunek.

Neurria: zortziko handia
Doinua: Santa Barbara zure bizitza I

Mendiluze: Pertsonalean hain urrutiko
eta jardueran lagun
izan zaitugu, baina jadanik
gurekin ez zaude Xanpun.
Nik eta neure adinekoek
gutxi ezagutu zintugun.
Beraz besterik ezin det esan:
agur lagun ezezagun. (bis)

Iturriaga: Neuri be ez jat sarri tokatu
Xanpunegaz kantatzea
baina zeozek lotzen gintuen:
bertsoa gendun etxea.
Bizitza holan da ta alperrik da
orain negarra jotzea.
Omenaldirik onena bere
bertsoak gogoratzea. (bis)

Egaña: Ai Xalbadorren sakontasuna
ai Mattinen irriparra!
Amets Arzallus, Sustrai Colinak
orain daukaten indarra...
Bien artean Xanpun izan zen
dago aitortu beharra
Iparraldeko bertsolarien
enbajadore bakarra. (bis)

I. Elortza: Xalbador edo Mattin ondoan

zuk bertsoa maiteminen;
gero Ezponda ta abarrekin
orain han ta gero hemen;
azkenik Colina ta Ametsekin
ere mila bertso kemen...
Asko bizita joan zara baina
luzeago bizi ahal zinen! (bis)

Mendiluze: Nik bi milako Bertso Eguna
gogoan nahi det mantendu:
Silveira eta zure saioa
orduaz zen nabarmendu;
hain desberdinak izan ta elkarri
ezin irrifarrik kendu!
Ezer ez dela dirudi eta
horrek dena esaten du. (bis)

Iturriaga: Gogoan daukot orain bost urte
batera ginen Itsasun.
“Arno xorta bat edan gabean
bersotan nola haiz jardun?”
galdetu zendun eta gaur zelan
batu garen hainbat lagun...
bazkalorduan zure omenez
topa ingo dogu Xanpun. (bis)

Egaña: Ederki aski pentsa dezaket
Manuel ezagututa:
diosalako beti prest zegoen
irribarrez osatuta;
heriotza ere hartuko zuen
nunbait ezin uxatu-ta
irribarretsu eta gainera
bostekoa luzatuta. (bis)

I. Elortza: Behin Donibane Lohizunen ginen
bertso afari ta trago
ta zenbait bertsok ni txundituta
utzi ninduten zeharo.
Gero hizketan hau eta hura...
han jardun ginen luzaro.
Bertsotan zinen umoretsua
eta hizketan gehiago. (bis)

Iturriaga-Egaña

Gaia: Hamahiru urteko bikotea zarete: zu, Unai, mutila, eta zu, Andoni, neska. Gaur, zuen ikastolako gelatik irten duzuenan, pasiloan, kondoiak ematen dituen makina aurkitu duzue.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: *Triste bizi naiz eta*

Egaña: Hauxe da hau sorpresa

eskolen ondoren!
Hemen norbaitek badu
majina bat kemen.
Oso trasto raroa
jarri dute hemen...
ba al dakizu hoiek
zertarako diren?

Iturriaga: Hor deukon papelari
kasu egin behar jako
itxuraz ebalteko
era asko dauko.
Begiratu batean
nik esan beharko:
globotxoak direla
jolastordurako.

Egaña: Mutila zera eta
kokoloa seko!
Hala izan behar du
hori pentsatzeko.
Zergatik hartu'ituzu
globoen antzeko?
Globo hoiek ez dira
urez betetzeko.

Iturriaga: Ez pentsau ez nauenik
ni lagun sasoi...
Zertarako diren gaur
jarten dau han goian:
kondoi dino hemen ta
berdintsu kondoi han;
antzeko batzuk deukoz
aitatxok kajoian.

Egaña: Baina gureztat dira
horakoak bistan da
norbaitek egin gura
zuen propaganda.
Zuretzako alperrik
egia esanda
oraindik muxuik ere
ez duzu eman-da.

Iturriaga: Hori entzun dautsut ta
hankak dauzkat dardar
ume batentzat hori
ez ete dugu lar?
Baina eskeintzen badozu
ez dot eingo negar
gaur ein geinkena zertan
eingo dogu bihar?

Egaña: Nik ez dut ezer nahi ta

ospa-ospa, hanka!
Hori ez da guretzat
diotsut zeharka.
Andereño J. Agirrepai
fabore galanta:
hark erabili bitza
neskazaharra da-ta!

Iturriaga: Baina zer dinozu zuk
andereñoai buruz?
Uste neban ebalatuta
pasatuta orduz.
Zugaz bat nator baina
iritziz ta aburuz:
historiako klasean
emongo deutseguz.

Mendiluze

Lehen puntua emanda

Neurria: zortziko txikia
Doinua: Sastarretik hasita

I. Beitia: Zelan moldatu zara
diru barriagaz?

Mendiluze: Zaila zela uste ta
moldatzen naiz erraz
ezin asko nahastu-ta
daukadan aukeraz:
zer kontaturik ez dut
erraza da beraz.

I. Beitia: Alaves, Osasuna
Reala, Athletic

Mendiluze: lau aukera ipini
dituzu kolpetik;
nik laurak maite ditut
jakina zergatik
baina gustokoena
zein dudan badakit.

Egaña-Mendiluze

Gaia: Zuek biok Gara eta Egunkaria-ko zuzendariak zarete: zu, Andoni, Gara-koa, eta zu, Aitor, Egunkaria-koa. Gaur hartu duzue Garzonen denuntziaren berria.

Neurria: zortziko handia
Doinua: Nahiz ta hiltzea derrigorra den

Egaña: Justiziak du atxilotuta
 jotzeko borondatea.
 Guk egin gendun bakar-bakarra
 geure lana egitea.
 Gaur egunean delitua da
 nahi den hura esatea
 ta okerrago delitua da
 belarriak izatea.

Mendiluze: Lehen Egin-ekin hasi ziren ta
 soka berberari tira.
 Horretarako aitzaki on bat
 eman bagenu sikira!
 Garzon aspaldi lege hau zer den
 garbi azaltzen ari da:
 iritzi denak direla libre
 bere aldekoak badira.

Egaña: Elkarrizketa azaldu gendun
 ahal zenik eta gardenen.
 Dirudienez entzute hutsa
 delitua dugu hemen.
 Lehengo garaita itzuli gera
 hara kontuak zer diren!
 Lehen'e errege despota batek
 mezularia hil zuen.

Mendiluze: Egin genuen elkarrizketa
 ta handik zenbat ernegu!
 Terrorismoan mehatxupear
 delinkuentetzat gaude gu.
 Hortik aurrera geuk geure lana
 nola egin dezakegu
 gertatzen dena kontatu eta
 pekatu egiten badegu?

Egaña: “Elkarrizketa, elkarrizketa”
 aldarria denek fuerte
 elkarrizketa aipatuz denek
 pasa dute hainbat urte;
 elkarrizketak ba omen ditu
 ez dakit zenbat bertute
 ta elkarrizketa egin duena
 kartzelan sartu nahi dute!

Mendiluze: Aspaldi hontan azaldu dute
 nahiko aurpegi gogorra
 ta gure kontra hastea izan da
 hau azkenaurreko obra.

Elkarrizketa famatzen dute
ze elkarrizketa horra:
komeni zaien elkarrizketa
zu mutua ta ni gorra.

DEBA (2002-01-25)

Bertsolariak: Elustondo, S.Lizaso,
Sarriegi, Maia eta Egaña.

Gai-emailea: Unai Elizasu.

Urtero antolatzen den jaialdia. Gaueko hamar eta erdietatik aurrera izan zen, Zubeltzu zineman.

S. Lizaso-Maia

Gaia: Sebastianek txapelketa batean bertso baten bukaeran hala esaten zuen: "Azken arnasa eman nahi nuke itsasoari begira". Jonek, Sebastianen puntua erabiliz, bertso berriak egin zituen. Orain zuek izango zarete Xabier Agote eta Urko Mendiburu, orain gutxi Atlantikoa arraunean igaro duten bi aurraunlari horiek. Zuen ikuspuntua eta haiena diferentea izango da itsasoari buruz. Urko eta Xabierren ikuspuntua zein litzateke?

Neurria: zortziko handia
Doinua: Nere gogoa hegan dijoa

S. Lizaso: Itsasoari begira nuen
behingoz bertso bat botea.
Bi arraunlarik berriz eduki
frogarako bertutea
ta lortu dute azken batean
aurreko amets betea.
Tristeago zan azken arnasa
itsasoan ematea.

Maia: Itsas zabalak zeruarekin
bat egiten dun orduan
familia ta lagun guztiak
izaten dira buruan.
Alde guztita begiratuta
soilik ura inguruan...
itsasoa ta basamortua
berdinak dira orduan.

- S. Lizaso: Froga batean parte hartzera
ausartzera joateko gai
abiatu ta helmugararte
ez ginen sentitzen lasai.
Ur haundietan hala ta guztiz
guk ez genuen etsi nahi.
Egunarekin sinesten gendun
biharrarekin ere bai.
- Maia: Biharra ez zen inoiz iristen
guk nahi genuen bezela
han bi pertsona bakarrik geunden
makil luze bat ta bela
euskal izena zeukan ontzia
noraezean zebilela.
Esan liteke gure herriaren
metafora on bat zela.
- S. Lizaso: Metafora hori egi bihurtu
hainbat ekintza nabarik
haseratikan helmugararte
nahiz mugak egon zabalik
iritsi gera, iritsi gera
orain ez dago dudarik
borondatea izan ezkerro
Euskadik ez du mugarik.
- Maia : Ez du mugarik ta horregatik
atera ginen mundura
ez genekien nola arraio
bukauko zen abentura
baina ez pentsa metafora hori
hain txarra denik, kontura:
zailtasun denen gainetik berriz
iritsi ginen portura.

DONOSTIA (2002-01-26)

Bertsolariak: Lujanbio, Silveira, Iturriaga,
Maia, Egaña, I.Elortza, Colina eta S. Lizaso.

Gai-emaileak: Unai Gaztelumendi, Beñat Gaztelumendi, Aitor Larreta.

Euskal Herriko Bertsozale Elkarteak urtero antolatzen duen Bertso Eguneko jaialdi berezia. Kursaleko aretoa gainezka, giro onean egin zen saioa. Saioaren ostean, Kursaleko jatetxean bertan egin zen afaria, eta afalondoan ez zen bertsozik falta izan.

- Colina: Ez dagoenez ibiltzerikan
hemen beti haserrean
nik umorea ta ironia
ibiltzen ditut hurrean.
Irripar goxo egiten dut maiz
aurrekoen marmarrean
aurrekoari burla eginaz
disimulo ederrean. (bis)
- Lujanbio: Sebastianen eztarri hori
beti fuerte, beti ozen;
sarri aritzen da parrez bera ta
gehientsuetan nabarmen;
berdintsu zaio mikro aurrean
berdin zaio han edo hemen
baina sekula ez det bereizten
parra edo eztula den. (bis)
- S. Lizaso: Dirudienegon zera
sarritan neri begira
eta oraindik ezin iritsi
bereizketaren neurrira.
Eztula edo parrea biak
biak daukate dizdira
ustegabeen barrenetikan
biak irtetzen baitira. (bis)
- Lujanbio: Igor Elortzan umore fina,
finduz joan da urtez urte
gorputza ere fina dauka ta
biek pare behar dute.
Inoiz algara egiten badu
parre nahiz irripar bete
bi ezpain ertzek aurpegitikan
alde egiten diote. (bis)
- I. Elortza: Gure neska hau hasi ezker
edozertan atrebitzen
burla egiten badakiela
ta horrek ez nau harritzen.
Lehen puntutan bota duena
oraintxe dut entenditzen:
hainbeste findu zait umorea
ez dela ezer gelditzen! (bis)
- Lujanbio: Ai Jon Maiaren ahots goxoa
Maiaren tonu apala!
Ze sentibera ta zein goxoa
goxo-goxona bezala!
Ze serioa nahi duenean
ze umila, ze apala!
Ta neri beti iruditzen zait
parrez-parrez ari dala. (bis)

- Maia: Egia da bai sarri hartzen det
goxotasunen babesa;
beti hain goxoa agertzea're
ez da nere interesa.
Kokoteraino nago horrekin
ta egingo det promesa:
egun batean oihuka hasiz
eman behar det sorpresa. (bis)
- Lujanbio: Zakar espero baldin badugu
goxotasuna ageri;
goxo espero badugu, berriz,
lau arrazoi latz zilegi.
Silveirak parre egiten die,
ba al dakizute zeineri?
Berak aurpegi bakarra dula
pentsatzen dezuteneri. (bis)
- Silveira: Akabo gaur nere sekreto
akabo dena ai ama!
Gaurtik aurrera kartzelakotan
ze nolako panorama!
A ze putada egin didazun
hau da putada, laztana!
Ez da polita zuk esatea
nik esan nahi ez diedana. (bis)
- Lujanbio: Gure Unai beti hain ironiko,
hain bertsolari on, peto!
Gehientsuenok utzi ohi gaitu
bere txisteen menpeko.
Bere buruai parre egiten dio
burla batzuek tarteko;
horregatik du eskubidea
besteei parre egiteko.(bis)
- Iturriaga: Bertso polit bat bota didazu
ez nuen espero txarrik;
hona etorri ta erantzutea
ez da izango alperrik.
Barre egiteko ez dago baina
eskubideen beharrik;
barre egiteko behar dena da
hortako nahia bakarrik. (bis)

ZARAUTZ (2002-02-02)

Bertsolariak: Egaña eta Lujanbio.

Ehun eta berrogeita hamarren bat afaltiar elkartu ziren Txiki-Polit jatetxeko jangelan, afaldu eta bertsoak entzuteko. Saioaren azken aldera Hodei Iruretagoiena zarauztar gazteak ere kantatu zuen.

Ordudete inguru bertsotan jardun ondoren, atsedenaldea hartu zuten bertsolariak, eta honela ekin zioten bigarren saioari.

Egaña-Lujanbio

Neurria: zortziko handia

Doinua: Kontzientzia izaten degu / Egunsentiari

Egaña: Nunbait zurrutak bihurtu gaitu
oparoak esanean...
Eutsi Maialen! Garaia da-ta
hasi gaitezen lanean.
Nik eskarmentu handirik ez det
entzuna det aidanean:
bigarrenkoa goxoa dala
ondo irteten danean.

Lujanbio: Zuria izan zan puntaren punta
ez zan txarrago nerea.
Orokorrean egun guziak
atsegina kolorea.
Bigarrenkoa zenbaki ona
bigarrena da doblea:
hainbeste arduraik gabea eta
lehen bezin dotorea.

Egaña: Azalpen batzuk eskatu dizkit
nunbait hala komeni zan...¹
Hara ze gauzak gertatzen diran
patxaranaren kerizan!
Obsesio bat bihurtu al da
Maialen zure bizitzan?
Zuk txapelketaz ulertu dezu
ni sexuaz ari nintzan.

Lujanbio: Gaizki ulertu det lehenago ta
gaizki azaldu dezu zuk'e
baina barkatu egin didazu
beti horren elegante...
Obsesionatu xamar nago bai
ez det nahi aina bertute...
Leher einda nago baino halare
desintosikau nahi nuke.

Egaña: Beraz aspaldi hontan zabilta
sosegutik larri-larri.

¹ Maialen Lujanbiok bere bertsoa bukatu bezain laister, zerbait esan edo galdetu zion Andoni Egañari belarrira.

Txapelketako zurrunbiloak
berez ditu hainbat neurri.
Intosikatu omen zera ta
'des' hori dezu egarri...
Horretarako gaur ez zerade
toki onenera etorri.

Lujanbio: Toki onera ez nator baina
halare ari nahi tajuz;
ehun lagun daude parean eta
zu ta ni bakarrik kantuz.
Desintosikau nahi nuke eta
hobe det ibili kontuz.
Arrazoi dezu hobe negoke
malekoian pasiatuz.

Egaña: Baina oraindik bertso saioak
egin behar du aurrera.
Jxutu-juxtuan igaro degu
erdi-lanaren barrera.
Hamaika bertso kanta dezagun
oraindik bada aukera.
Beraz ez zaitez prezipitatu
malekoira joango gera!

Lujanbio: Ez zazu pentsa nagonik horren
gogoz urri ta debila.
Gustora ai naiz mikroan eta
ez naiz egongo isila.
Baina halare hasi ezkerro
mahai hauen bueltan gaur bila
Hernanitikan ekarri gabe
bada bertsolari pila!

Egaña: Egia da bai Zarautzen bada
bertso bibero itzela!
Ingurutara begiratu bat
luzatu zazu bestela.
Esaten dute gure menditan
perretxikorik ez dela...
Bertsolariak ugaldu dira
perretxikoak bezela.

Lujanbio: Konparaketa ona izan da
aizu perretxikuena:
bertsolarien kopuruak du
gorakada nabarmena;
perretxikuak irteten dira
bertso eskoletan barrena
ta bertsolari onak behar du
beneno pixkat duena.

Egaña: Zarautzen dagon bertso eskola
ezin da ia berdindu.

Hemengo batzuk tentatzen ere
behar degu ahalegindu.
Nik bati buruz esango dizut
bera ez dadila mindu:
perretxikurik pozoitsuenak
ilea moztu egin du.

Lujanbio: Ilea moztu egin omen du
gehio aguantatu ezinda.
Mantxi da tipo polita eta
ikustea atsegin da;
bertsolai ona, ze ironia
bertso eskolako ginda...
Halare Mantxik maiz kantatzen du
gaiak aurretik jakinda.

BILBO (2002-02-10)

Bertsolariak: Lujanbio, Egaña,
Colina eta Iturriaga.

Gai-emailea: Zuriñe Iarritu.

Santutxuko Bertso Eskolak udalaren laguntzarekin urtero eratzen duen jaialdia. Plaza Barrian, eguerdiko ordu batean. Plaza irekia eta jai girokoa izan arren, serio antzeko gai ugari izan ziren, eta horiexetan jardun zuten ondoen bertsolariek.

Iturriaga-Colina

Gaia: Zuek biok andre-gizonak zarete. Unai arrantzalea da eta aste bi bakarrik geratzen zaizkizue elkarrekin egoteko. Sustrai andrea nahiko larri dabil, eta bizimodu hori uzteko sasoia dela pentsatzen du.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Erreguetan ari nintzela

Colina: Nahiz orain arte kresal usainez
ematen zenidan musu
hau bezelako egoerarik
ezin leike jasan usu:
bakar-bakarrik nago etxean
ta itsasoan zaude zu.
Itsasoa ta nere artean
aukeratu behar duzu.

Iturriaga: Aukera latza jarri deustazu
hori ezin neike uka
baina zetako murriztu holan
bikote baten burruka?
Oraintxe gora, oraintxe behera...
halantxe gagoz ohituta;

gure bizitzak beharrezko dau
itsasoaren kulunka.

Colina: Itsasoaren bizimoduak
hara zer trauma dakarren!
Maitatzen zaitut eta berriro
ez zaite abitu arren!
Zugandik urrun bakar-bakarrik
ez naiz sentitzen pozarren
alargunduta nagoelako
zu bizirik zauden arren.

Iturriaga: Bizi alargun sentitzen zara
ta ez jat gustetan bape.
Oreka baten bizi ginen gu
behintzat gaurko eguna arte.
Kasualitate ez da izango
nozula hainbeste maite:
ni egunero ikusi ezkerro
aspertu egingo zinake!

Colina: Zure ondoan ez naiz aspertzen
bateko eta besteko...
Bi hilabetez bihurtzen zara
urruneko, erbesteko.
Senar maitea triste denik
ez ote duzu usteko
hainbeste atun hartu beharra
ogia irabazteko?

Iturriaga: Ze metafora ederra izan dan
harritu egin nozu, joño!
Zure agotik hori entzutea
ez neban uste gaurdaino!
Hainbeste atun ta ogi bakar bat
badozu nahiko enpeño...
Ez dot ezautzen beste modurik
arrantzan joatea baino.

Colina: Bide hortatik biharko egunak
ez ote dirade beltzak?
Mesedez aintzat hartu itzazu
zure andrearen ametsak.
Ez zaitez joan, hurbiltasuna
hartu ezazu legetzat
ta zuregatik ez baldin bada
egin ezazu neretzat.

Iturriaga: Serio jarri zara, serio
ai nire andre maitea!
Gurago neuke momentu hontan
zuri gustoa egitea
baina uste dot asmau dodala
gaur zelan egin bakea:

soluzino bat be izan leike
biok batera joatea.

Lujanbio-Egaña

Gaia: Andoni, Maialen zure alaba poz-pezik ibili da aste osoan gaur, Bilbon, Takolo, Pirritx eta Porrotx egongo zirelako, baina ez dakit nik zer pasatu den, eta ez dira etorriko. Hori jakin duenean, negar batean hasi zaizu Maialen.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Haurtxo txikia negarrez dago

Egaña: Negar malkotan ikusten zaitut
ene alaba xarmanta.
Pailazozale izana zera
orain pailazoak falta.
Konprenditzen det zure malkoa
zure zotinen marranta.
Arrazoi dezu sarri helduak
negargarriak gera-ta.

Lujanbio: Negargarriak zerate baina
horrekin ez nago lasai.
Hilabete bat bageneraman
joateko asmoz alai.
Nik joan nahi nuen eta gelako
lagun guztiek ere bai.
Aita gezurra esan al didazu
zuk ez dezulako joan nahi?

Egaña: Ez det gezurrik bate kontatu
jarri dezaket lepua!
Pailazo hoiei kendu diete
baimena eta lekua.
Umetxoaren ezaugarri da
irribar benetakua
eta helduon ezaugarri da
bengantza ta mendekua.

Lujanbio: Bengantza ta mendekua dira
neretzat arrotz bi izen.
Aita zergatik azal zaidazu
ez dut ezer konprenditzen.
“Suspenditu da” esan didazu
ta ez zait ondo iruditzen;
ikastolara joan beharra
ez da inoiz suspenditzen!

Egaña: Ikastola da premiazkoa
zer ari zera esaten?

Konprenitzen det: pailazo falta
ez da xamurra jasaten.
Idea bat dut: biok eskutik
udalan aurrera irten
agintariak hasi baitira
pailazoana egiten.

Lujanbio: Irrikia nun Takolo, Pirritx
eta Porrotx ikusteko
ta orain berriz irrikia dut
pailazoz mozorrotzeko.
Nungo gizonen esan du hoiak
dirala gure kalteko?
Ta hori esan duen gizona
zein da hori esateko?

Colina-Lujanbio

Gaia: Maialen, zeu Zamakola inguruan bizi zara. Hontzak zentroa zabaldu zutenetik hona gauero-gauero jarri zara bere aurrean, haren kontrako aldarrikapenak egiten. Gaur, Sustrai ikusi duzu, aspaldi etxetik joandako semea, bertara sartzen.

Neurria: hamarreko txikia
Doinua: Hamalau heriotzena

Lujanbio: Persianaren txulotik
beha nengoala
nere bihotzarentzat
sorpresa makala:
semea ikusi dut
aspaldi bezala
pareko etxe hortako
atera doala.
Ahaztu al zaizu nun dezun
etxeko portala?

Colina: Orain yonki hutsa naiz,
lehen zure mutiko
zaborra bihurtu da
lehen zena begiko.
Etxetik joan nintzen
behin eta betiko
ta gaur Hontzara nator
denbora gutxiko
hemen ez baitidate
aterik itxiko.

Lujanbio: Atea zabaldu dut
nik goiz bakoitzean
bai amets egin ere
zure etortzean.
Orain ez agur egin

hain modu hutsean.
Egon nahi ez baduzu
amaren ertzean
ez zera sendatuko
arrotzen etxean.

Colina: Etxetik aldegin dut
pentsatu bezela
ez bainintzen biziko
luzaro bestela.
Golpe batez eten zen
gu bion kordela.
Barruan daramazu
zauri bat itzela:
beti zure semea
izango naizela.

Lujanbio: Ni semearen ama
zu seme amaren;
gaur, atzo eta bihar
halaxe nabarmen.
Barrua hutsa zenuen
eta hutsa zer den!
Zainetara pozoia
sartu ohi zenuen...
Barrua zerez bete
badaukazu hemen.

Colina: Hasieran erretzen
nituen bi peta
ta gero kokaina
sartzen nun tarteka.
Geroztik hemen nabil
saminak gordeta.
Gaur ukatu nahi dizut
zuri berriketa
sendatzeko premia
biek dugu eta.

Egaña

Gaia: Orain aste batzuk bertsolaritzari eta euskarari horrenbeste ordu emandako Kaxiano hil zitzaigun.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: Kantatzera nijoa

Sarritan izan ginen
elkarren onduan;
pasadizo guztiak
dabilzkit goguan.
Nahiz puntako bistarik
ez izan munduan

gehienok baino gehio
ikusten zenduan. (bis)

Beti gogoan daukat
Kaxa zure planta:
antiaju beltz-beltzak
irrifar xarmanta.
Zu zenbiltzan tokian
bi umore ttantta...
Nola beteko degu
orain zure falta? (bis)

Xanpun ere joan da
zu bezela aurten.
Ze desgrazia dugun
burutik nola ken?
Nahiz fedean ez naizen
puntako izaten
lehenbailehen itzul zaite
itsasontzi baten! (bis)

Iturriaga

Gaia: Halako batean etxea atontzen hasi zara, eta kajoi batetik orain dela hamabi urteko argazki bat atera duzu. Argazkia esku batean hartu eta bestean ispilua hartu duzu. Batari eta besteari begira zabiltza.

Neurria: hamarreko handia
Doinua Mutil koxkor bat itsuarreko

Plaza batean da argazkia
oraintxe dot gogoratu!
Patiletako ondino ez neban
behar zan ulerik batu.
Orduan dana zan birjina ta
orduan dana pekatu.
Hamabi urte igaro dira
ta zelan diran pasatu...
Ondino ere bertsolari naz
nahiz orduan ez pentsatu. (bis)

Gero ispilura begiratu dot
ai horrenbesteko suertez...
pertsone bera izan leikenik
sineste hutsa be nekez!
Oin ule asko daukat buruan
lehengo rapearen partez;
hamar bat kilo gehiago ere
jantzi dodazenak kolpez.

Hoba kilook soinean baino
banku batean bazeunkez! (bis)

Orduan bazan itxurangatik
esamesa ta marmarra!
Sarri esaten eustien plazan
“Iturriaga makarra!”
Urteak pasau dira denporan
ta ez nago hain zatarra.
Nahiz ta bertsotan ere badodan
pixkat hobetu beharra
gaur egun ez naz hain ona eta
orduan be ez horren txarra. (bis)

ZESTOA (2002-02-16)

Bertsolariak: Colina, Sarriegi, Lujanbio, Maia, Egaña eta Iturriaga.

Gai-emailea: Margari Arruti

Zestoan urtero izaten den jaialdia. Azken urteetan bezala, aurten ere bertso eskolak antolatua.
Herriko kiroldagian, gaueko hamar eta erdietan.

Iturriaga-Maia-Lujanbio

Gaia: Unai Estatutua izango da, Jon Konstituzioa, eta Maialen autodeterminazioa.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Santa Barbara zure bizitza I

Iturriaga: Urte mordo bat izango dira
 hemen nintzela ipini.
 Gehienen ustez luzaro behintzat
 aldatzea ez da komeni.
 Nahiz ta kontrako hitzen bat entzun
 orain hari, gero honi
 hilda nengola esanagatik
 bizi-bizirik nago ni. (bis)

Maia: Ni sortu asmoz elkartu ziran
 Espainian hainbat maisu.
 Hoi en artean euskaldun asko
 ni osatzeko jo ta su...
 Ai Estatuto nik maite zaitut
 nere semea zera zu
 eta zuk berriz nere barrendik

jaiotzeko jai daukazu. (bis)

- Lujanbio: Hitz haundia nahiz hitz potoloa
ia ezin esan kolpetik.
Ez det inundik jaio beharrik
sortzen naiz nere-neretik.
Autodeterminazio hitza
bizi oinarritzat det nik
eta pertsona bakoitzarena
herriarenan aurretik. (bis)
- Iturriaga: Esan duena iruditzen zait
benetan esanda grabe.
Horren bitartez egin nahi dute
batzuk hemen burujabe.
Aizu aitatzko galderatzko bat
eingo dizut parez pare:
lehen nire kontra zeudenak nola
daude orain nire alde? (bis)
- Maia: Zure aldeko agertzen dira
hor badago hainbat gako.
Mundu hontara etorri zinan
zu nere zerbitzurako.
Lehen kontra zeuden ta orain alde
esan dezu zertarako:
hain zuzen ere zure aitaren
berdina irten zeralako. (bis)
- Lujanbio: Askok ni egurtuz ta ni ukatuz
saiatzen dira jo ta ke.
Hala saiatzen diren berberak
ondoko bi hauek maite.
Ez dut eurekin zerikusirik
ez lotura, ez senitarte.
Ni librea naiz baina halare
denekin ezkontzen naute. (bis)
- Iturriaga: Zure bidea eitea baina
ez da behingoz ezkontzea.
PP, PSOE, EA, EAJ
dena lortu dut batzea.
Sindikatuak ere hor dabiltz
denak galduta atzea.
Jakin nahi nuke hemen nork nahi dun
autodeterminatzea.
- Maia: Nik ondo dakit beste horrentzat
ez duzula maitasuna.
Hogei urtetik pasatu zera
hona dezu osasuna.
Berrehun urtekin hartuko dezu
adin nagusitasuna.
Soilik orduan utziko dizut

egiten zuk nahi dezuna. (bis)

Lujanbio: Estatutua ta bere aita
karratuak ta zuzenak...
nahi gabe ere askok kunplitzen
dituzte euren ordenak.
Nik ez dakit ba euren buruen
jabe izan nahi duten denak
baina ez du inoren baimenik behar
nigan sinisten duenak. (bis)

Sarriegi-Colina

Lehen puntua emanda

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Aranora joan ziran / Sastarretik hasita

Sarriegi: Haizearen erara
bizi da pertsona
eta sarri askotan
hori ez da ona
bilatzen dedanez nik
nere zoriona
hala egingo ez banun
ez nintzen pertsona.

Colina: Eguneko ogia
bihurtu da presa
bateko presa eta
besteko estresa
ta azkenean dena
dugu ezereza
gauza onena baita
patxaran babesa.

Sarriegi: Animaliak baino
zentzu gutxiago
Gizona aspaldian
horrelaxe dago
ta begira jarririk
hemendik ni nago.
Uste det goazela
gero ta okerrago.

Colina: Bi hankako astoa
asko ugalduta da

ta nere itxurarik
ez dator burura.
Nahiz ta bi hankarekin
sortu ni mundura
hala ere ez daukat
astoan itxura.

Sarriegi: Pobrea aberatsa
bihurtuko balitz
beste era batean
egingo luke hitz.
Bizitzan pasatzen du
mila trantze bortitz...
Nik'e nahiago nuke
aberatsa banitz.

Colina: Mundua zure esku
jarriko balitza
desberdina litzake
hemengo bizitza
askatasuna baita
gozamen baldintza.
Ai munduko errege
izango banitza!

ZEGAMA (2002-02-23)

Bertsolariak: Mendiluze, Iturriaga, Lujanbio, Colina, I. Elortza, Egaña, Maia eta Irazu.

Gai-emailea: Laxaro Azkune.

Kasino Elkartek urtero antolatzen duen jaialdia. Herriko pilotalekuan izan zen, gaueko hamar eta erdietan, laurehun bat entzule bertan zirela.

Irazu-Maia-Egaña-Mendiluze

Gaia: Galdera tonto samarra dirudi, baina zuen adierazpen batzuk irakurri eta entzunda, galdetzeko gogoia etorri zait: bertsolaria noiz sentitzen da bertsolari?

Neurria: zortziko handia

Doinua: Kantore berri xarmant batzuek

Mendiluze: Hainbat denboran, hainbat lekutan
burua hainbat lanean

- ahalegintzen da, askotan gaizki
tarteka maila onean.
Bertsolaria bertsolaria
sentitzen da azkenean
nahi duen hura nahi duen eran
esan dezakeenean. (bis)
- Egaña: Plazarik plaza ibili arren
maiz bukatzen det etxean
ta emaztea nere esperoan
askotan ohe ertzean...
ni bertsolari sentitzen naiz hark
“Nundik zatoz?” galdetzean
ta arrazoirik ez euki arren
aitzaki bat asmatzean. (bis)
- Maia: Edozein egun eta tokitan
euskal herritan barrena
agenda hartu ta begiratu
izaten den zoramena...
Baina ondoen igertzen dezu
bertsolaria zarena
ezin bereiztu dituzunean
igandea ta astelehena. (bis)
- Irazu: Problema latza jarri diguzu
nola bila erantzuna?
Geranan isla ote da beti
plazaz plazako jarduna?
Bertsolari noiz sentitzen geran
a ze galdera astuna!
Hoixe da gauz bat sentitze hutsak
asko balio ez duna. (bis)
- Mendiluze: Lehen saiora deitutakoan
pentsatzen degu “Heldu da!”.
Gero “Gaur bai” ta gero “Gaur ez”-ak
ekartzen du hainbat duda
baina zuentzat sortzen degunez
burura datorren hura
askotan zuek jartzen dezute
gure izanaren muga. (bis)
- Egaña: Herri askotan beso zabalik
hartzen gaituzte, akabo!
Baina geuk ere geure parte
ipini beharra, klaro!
Ni bertsolari sentitu ohi naiz
pixkana eta gehiago
denen buruan egoteaz gain
denen eskura banago. (bis)
- Maia: Bertsolaria izan behar da
beti hor zehar juateko;
alde batera utzi beharra

senide edo etxeko...
Baina ni behintzat sentitu izan naiz
nahiko bertsolari peto
bertsoz mintzatzen naizen orduan
hitz lauez baino hobeto. (bis)

Irazu: Afari edo saio batean
ondo aritu ahal dela;
errez kantatu, ondo kantatu
datorrena datorrela;
goizeko lautan etxera buelta
harropuztuta bezela...
Holakoetan sentitzen naiz ni
bertsolaria naizela. (bis)

Iturriaga-Colina-Lujanbio-I. Elortza

Gaia: Gizartean arazo bihurtu dela uste al duzue litrotara joatea?

Neurria: zortziko handia

Doinua: Zeru altuan zegoen jauna I

I. Elortza: Gaurko gazteek baliatu nahi
eskura duten aukera.
Legeak berriz sartu nahi ditu
debekuaren menpera
baina ez gara errez helduko
arazoak konpontzera
baldin bultzatu nahi baditugu
izkutuan edatera.

Colina: Gazteentzako izan liteke
gutziz inbento itzela;
gurasoentzat kaka zaharra ta
benetan gauza ustela.
Gaur botiltzarra ikusi arren
atzerakoiak bezela
kontua ez al da denak noizbait'e
hortik pasatu garela?

Lujanbio: Tabernak dira helduagontzat
eta gominolak klaro
pasata daude, eta denbora
luze joaten da zeharo.
Adin batean nun sarturikan
ere ez degu izango
baliabide gutxi baitegu
ta irudimen gutxiago.

Iturriaga: Debeku horri botiltzarra
jarri diote izena.

Komunerako ere antza laster
beharko dugu baimena!
Problema hori problema bada
beti izan da hor barrena;
orain zergatik famatu duten
da pentsatu behar dena.

I. Elortza: Nahiz eta paso egin nahi dudan
kontsejuez ta mitinez
nik ere badut neure iritzia
nahiz ta gehiegi jakin ez:
mozkor azkarra ta txarra hartzen da
botilatzarrei ekinez;
hobe da dosi txikitan edan
lagunekin hitz eginez.

Colina: Hamalau urte nituen eta
dirua oso apartean
garai haietan ibiltzen ginen
hegoaldeko partean.
Lehen aldiz hola mozkortu nintzen
mesede edo kaltean
izenik ez dun herri bateko
topo parada batean.

Lujanbio: Orain jarri da modako baino
alkoholarena zaharra zen.
Drogekin eta sexuakin'e
ez al da berdin gertatzen?
Bai gobernua, bai gurasoak
debekatzen, debekatzen...
ta heziketa inteligente
bat ez du inork aipatzen.

Iturriaga: Dirudienez pasatu dira
bai lekuz eta bai orduz
kale artean edaten baita
ta itxuran hala moduz.
Eztabaida hori ustel hutsa da
hala da nire aburuz;
hitz eitekotan hitz ein dezagun
droga guztieri buruz!

Egaña-Mendiluze

Gaia: Nobel saria erabakitzekeo tribunaleko bi kide zarete. Nor hautatu behar duzue Bakearen Nobel Sarirako?

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Sentimentua sartu zitzaidan

Mendiluze: Alajainkoa nolako lana
orain agindu diguten!

Saiatu behar pakezalea
nor ote den erakusten
nor saiatzen den pakeagatik
besteen arauak hausten...
Ez da erreza aukeratzea
ez baita begiz ikusten.
Bat bazen egiz pakezalea
baina aspaldi hil zuten. (bis)

Egaña: Hamaika lagun egon liteke
gure kandidatu sortan!
Haundienari begirada bat
ematen zaio askotan.
Ameriketa jo behar degu
bat aukeratu asmotan:
nik Bush berbera jarriko nuke
Nobelaren postu hortan
baina baldintza: behin betirako
pakea ematekotan! (bis)

Mendiluze: Ai zuk bezela neure botoa
nik nori eman baneki!
Pakezaletzat urrutikoa
hartzen degulako beti.
Behingoagatik gertuko bat det
saritzea erabaki:
emango diot noizbait semea
hil zioten ama bati;
nahiko motibo badauka baina
hark gorrotatzen ez daki. (bis)

Egaña: Baina mingarri izan liteke
bakarrari ematea.
Igual hortikan sortu liteke
sestra edo gerratea.
Ze aldetako biktima degun
komeni da esatea
ta ez da komeni diozun ama
alde baten izatea.
Beraz txalotu dezagun baina
hutsik utzita pakea. (bis)

Mendiluze: Munduan zehar hainbeste jendek
bere lanean dihardu
baina lanetik urruti hainbat
politiko eta kargu.
Saria mahaian utziko degu
begira egongo gera gu:
denak jo ta su hasiko dira
ez zazu unerik galdu
eta kolpeka hasten ez denak

berak irabaziko du. (bis)

Egaña: Nobel sari hau merezi dunik
bada langile ugari.
Borondatetsu ari dirala
ez al da bistan nabari?
Guk erabaki beharra degu
Nobel sari haundi hori;
argi ta garbi esango degu
zergatikan eta nori:
pake lanetan ari delako
jasoko ez lukeen hari. (bis)

Iturriaga-Irazu

Gaia: Egunkarietako titularretan agertzen diren hitz potolo horietakoak botako dizkizuet, bertso bana kantatzeko.

1.- Gose greba

Neurria: berezia

Doinua: Uso xuria errazu I

Irazu: Modu apal-apalean
Iruñako magalean
protestaren seinalean
gazte koadrila baraualdian
hor dabil eginahalean.
Igual bukatu beharko dute
Audientzi Nazionalean. (bis)

Iturriaga: Sartuta mila jokotan
euren ideiak kolkotan
hortxe dabiltz hor borrokan...
eukiagatik segurtasuna
eta kartzela kolokan
iragarkiak irentsi behar
Sorginen Laratza hortan.² (bis)

2.- Atentatua

Neurria: hamarreko txikia

Doinua: Hamalau heriotzena

Iturriaga: Titularra izan zen
gainera nabarmen
aste hontan izan da
eta izan zen lehen...

² Gose greba zela-eta protesta egiteko baliatu zuten ETBko Sorginen Laratza programa, baina arduradunek emisioa eten eta iragarkiak sartu zituzten.

Berriak behin ta berriz
berak dira hemen;
ez dakit oso ondo
konturatu garen
honen konponbidea
ze bidetatik den.

Irazu: Batzuek bonbarekin
jo dute bandua
besteak Madriletik
zabaldu bandua...
Hau da arazoa ta
ezin egondua!
Atzo atentadua
gaur atentadua...
Hemen behar dena da
nola konpondua.

3.- Kontzertua

Neurria: zortziko handia
Doinua: Eguna pasa nekean eta / Andre txarraren bentajak

Irazu: Uste genuen borroka zela
Madril ta gu buruz buru;
borroka nunbait bazegon eta
Europa nunbait helburu
baino azkenean hau bukatu da
bukatu behar seguru
ta titularra izan liteke
“PNVk firmatu du”. (bis)

Iturriaga: Azkenerako majo bihurtu
ote zaigu Montoroa?
Garaipen gisa saldu digute
bazan hortako gogoa.
Musikaririk ez da falta izan
ez da faltatu koroa...
banda hemengoa jarri digute
partitura Madrilgoa. (bis)

AZKOITIA (2002-03-03)

Bertsolariak: Lazkano, J. Agirre eta J. Lizaso.

Aurkezlea: Laxaro Azkune.

Bertso bazkaria, Azkoitiko Martitte edo Martirita auzoan. Bazkaldu aurretik saiotxo bat egin zuten, eta bazkalondoan saio nagusia, biak ere librean. Pilota partidak, aizkolariak eta beste hainbat ekitaldi ere izan ziren.

Lazkano-J. Agirre-J. Lizaso

Neurria: zortziko handia

Doinua: Santa Barbara zure bizitza I

- Lazkano: Aldez aurretik izen emana
zen sekulako zerrenda.
Inor ez dago gaur damaturik
bere etxetik ertenda.
Hori guzia ikusi eta
gaur galdera bat sortzen da:
hainbat famatzen den zeru hori
hau baino hobea ote da? (bis)
- J. Agirre: Nik ere zerbait erantzun nahi det
horrek bidea emanik.
Barka zazute astakerien bat
orain botatzen badut nik.
Apaizak eta sankristau jauna
denak hementxe egonik
inor bai al da oain hau utzita
zerura jua nahi lukeenik? (bis)
- J. Lizaso: Behin ere esan baldin badezu
oain esan dezu egia!
Harritze' al zera apaiz jaun hori
gaur honuntza etorria?
Nabarmendu da hemen hurbiltzen
ai dala udaberria
hauxen baitegu txori guziak
biltzen dituan kabia. (bis)
- Lazkano: Garai bateko sinismen hura
galdua daukat kasikan
bainan oraindik nik ez det galdu
zerurako amesikan.
Egunen baten harutz juanda
aurki gindezke pozikan...
Joan behar bada joango gerade
bainan ez dago presikan! (bis)
- J. Agirre: Beraz Lazkano salbatutzeko
badaduzkazu asmuak
baina hortarako luza beharra
da pobriari eskuak.
Zuk aspaldian eiten dituzu
obra kalidadezkuak
baina ez dakit egite'ituzun
obra karidadezkuak. (bis)

- J. Lizaso: Barka Agirre iruditzen zait
ari zera parregarri;
bazkalondoan nola litazke
horrelako saltsak jarri?
Nik apaiz jauna ez dakit bat'e
zeru ederraren berri.
Zerura baina nik nahiago det
Martiritara etorri. (bis)
- Lazkano: Gure Lizasok kupira gabe
egin du bere aitortza.
Honek ideiak garbi daduzka
eta mingaina zorrotza.
Era hortako lagunarteak
poztutzen dio bihotza...
Honek sabela daduka bero
baina sinismena motza! (bis)
- J. Agirre: Guk denok ere fede kontuan
berona degu mingaina.
Lazkanok ere halaxen dauka
Lizaso esan dio baina.
Kontuak kontu bazkalondoa
degu oso atsegina;
orandik ere zerbait ginake
hola elkartuko bagina. (bis)
- J. Lizaso: Lehenago ere bilerak egiten
ziran alkartasunian.
Aitamen batzuk emate'izkote
oandik noizean behinian.
San Pedro ere umil zeguan
Jesusen aldamenian
bere burua postolo egin zun
ondo apaldu zunian. (bis)
- Lazkano: Kontuak kontu gure Lizaso
umorez ez dago triste.
Nolabait ere emana digu
fedeko hainbat albiste.
Hoinbeste gauza zekienikan
nik behintzat ez nuen uste.
Eleiza ez da ia inoiz juaten
nun ikasi du hoinbeste? (bis)
- J. Agirre: Lazkanorentzat erantzunen bat
nik ez al det moldatuko?
Zuk eman dezun arrazoi hori
gaur ez dizut onartuko.
Zertan zabilta beti auzoak
nundikan gobernatuko?
Joxe Lizason pekatuak zu
ez zaitu kondenatuko! (bis)

- J. Lizaso: Ez dit ardura Lazkano honek
nahiz kertenkeriak tira;
ta apaiz jauna barkatuidazu
hortik bazaude begira.
Gutxi edo gehio zeruko gauzak
hola azaldu ohi dira.
Kondenatzea libre daukazu
gezurrak baldin badira. (bis)
- Lazkano: Ia sermoia bihurtu zaigu
nahiz eta bertsotan hasi
bazkalondoak eskeintzen baitu
edozertako hainbat grazi.
Nahiz ta askotan piztu ohi degun
errugabe hainbat sasi
guk daukaguna: kontua asko
ta ahal dan ondona bizi. (bis)
- J. Agirre: Halaz ta guztiz ez deu pasatzen
nahi dan hainbeste egun on.
Ahal baldin bada geurea egin
gainuntzekoak hor konpon!
Baina ikusten det edo entzuten dut
nolako zarata dagon...
Alperrik jardun baino ez al deu
hobe alperrikan egon? (bis)
- J. Lizaso: Gauzak narrasten hasi litazke
orain hemendik aurrera.
Lehenago ere holakoa zan
bertsolarien karrera.
Lizaso hola aitzea hemen
Imanol harritzen al zera?
Herririk herri erten behar det
misiuak ematera. (bis)

DONEZTEBE (2002-04-14)

Nafarroako txapelketa

Finala

A. Arzallus

Txapeldunaren agurra

Neurria: bederatziko handia

Doinua: Nere gorputza dardarka daukat

Irria eta txapel txiki bat

beti lagun zituela
bizi zen, baina haize latz batek
itzali zuen kandela
eta aitona eraman zidan
ni bersotan nengoela.
Biharamunez ikusi nuen
kutxa barrenean zela:
bisaia goibel, kaskoa zuri
ordura arte ez bezela.
Zauden lekuan zaudela
badakit beha zarela
ta maite nuen aitona hura
ez baitzinake bestela
nik irriparririk ez daukat baina
har zazu nere txapela.

DONEZTEBE (2002-04-14)

Nafarroako txapelketa

Finala

A. Arzallus

Txapeldunaren agurra

Neurria: bederatziko handia

Doinua: Nere gorputza dardarka daukat

Irria eta txapel txiki bat
beti lagun zituela
bizi zen, baina haize latz batek
itzali zuen kandela
eta aitona eraman zidan
ni bersotan nengoela.
Biharamunez ikusi nuen
kutxa barrenean zela:
bisaia goibel, kaskoa zuri
ordura arte ez bezela.
Zauden lekuan zaudela
badakit beha zarela
ta maite nuen aitona hura
ez baitzinake bestela
nik irriparririk ez daukat baina
har zazu nere txapela.

ABADIÑO (2002-05-04)

Bertsolariak: Amuriza, Telleria, Iturriaga, Sorozabal, A. Arzallus eta Colina.

Gai-emailea: Unai Hormaetxea.

Sanprudentzio jaietan urtero eratzen duten jaialdia, Matienan. Gauean izan zen eta, ikastetxeko gimnasioa leporaino bete zen bertsolariak entzuteko.

Amuriza-Telleria

Gaia: Aspaldiko lagunak zarete, orain urtebete baino gutxiago jubilatuta berriak gainera. Jubilatuta osteko urteak ahalik ondoen pasatzeko plan ezberdinak egin dituzue: Amurizak orain artean bezala jarraitu nahi du, ez gehiago ez gutxiago; orain artekoak egiteaz konformatzen da. Telleriak, ordea, orain arte ase ezin izan dituen gurari guztiak asetzeko asmoa du.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Arratsalde on lehendabizitik

Amuriza: Hamaika urte munduan zehar
pasatu dodaz neure gain:
abade izan eta ondoren
bertsolari legez bikain...
Sekula ez dot lan asko egin
hargatik nago gaur lirain.
Lehen hain ederto bizi banintzan
zetako aldatu orain? (bis)

Telleria: Jubilatuta bizimodua
neretzako nobedade...
Hirurogeitik bueltatu eta
bapo nekatuta gaude.
Bizi berri bat probatzen badet
agian neuretzat hobe.
Hontaz aurrera bizi nahi nuke
lan askorik egin gabe. (bis)

Amuriza: Jubilatuta batzuri gogor
urtetzen deutse adarrak:
Alicante ta Benidorrera
ez dakit zelan beharrak...
Inora jua barik ederto
badabiz nire bizarrak
lehen be maiatzen nitun ta orain
Matienako neskazaharrak. (bis)

Telleria: Beraz lehengoan segitu nahi du
apaizak horren kupira
baina ni ez naiz orain jarriko
Benidorrera begira;

nik Gernikako azoka nahi dut
Abadiñoako ferira...
lehen galdutako denak lortzea
nere asmoa hori da. (bis)

Amuriza: Ni pozik nago harrapau baitot
neure zorionan goia
ta adiskide fantasioso
honi esatera noia:
gauza guztiak harrapau leikez
hori be da arrazoia
baina apenas lortuko dozun
lehen galdutako sasoia. (bis)

Telleria: Abade zaharra ikusten degu
gaur kadukatu samarrik;
bizar ta ile ez diot hartzen
honi itxura ederrik!
Jada feriak ta neskazaharrak
izango ditu alperrik
eta lehengoan jarraitzeko ez du
jubilazio beharrik. (bis)

Amuriza: “Abade zaharra” dino lagunak
majo hornitu nau famaz!
Ta gogoratzen nago oraintxe
hala nahi ninduan amaz.
Orain hor dabiz zelibatua
sobra dagola esanaz.
Lege hori barriz jartzen badabe
igual barrero joango naz. (bis)

Telleria: Hau berriz apaiz joango balitz
lanari ekinda akabo!
Jubilatuta nago jadanik
horixe dadukat klaro.
Zuk Amuritzaren zer bizimodu
izan zenduen lehenago?
Aita Santua oso zahartu da
ta jubilatzeke dago. (bis)

DEBA (2002-05-10)

Bertsolariak: Egaña, S. Lizaso,
Mendiluze eta Irazu.

Gai-emailea: Unai Elizasu.

Endoia auzoko jaiak zirela-eta antolatutako jaialdia. Ermitan izan zen, gaueko hamarretan. Saio berezia izan zen; izan ere, meza batek izan ohi duen egituratik abiatuta jarri zituen gairik gehienak, eta nahikoa ongi atera zen esperimntua. Lehenbiziko agurra puntutan egin zuten, eta amaieran bina agur kantatu behar izan zituzten: haserakoa eta amaierakoa.

Egaña-Mendiluze

Gaia: Gaurko egun batez jaio zen Uztapide. Uztapideren lehen plaza paraje hauetan izan zen, Lastur inguru horretan. Egañak, berriz, lehen saioa Itziarko jatetxe batean egin omen zuen. Andoni, Andoni bera izango da, eta Aitor Uztapide. Andoni eta Uztapide hiruna txapel lortu dituzten bertsolari bakarrak dira. Zer dute paraje hauek?

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Kontzientzia izaten degu / Egunsentiari*

Egaña: Kaixo Manuel haundia zera
ospean eta obretan.
Orain artean ez bezelaxe
hementxe zauzkat nik bertan.
Ni Itziarren hasi nintzan bai
egi osoai zorretan;
jakin nahi nuke ea zer dagon
zuen paraje horretan.

Mendiluze: Begira gazte zuk bezelaxe
askok galdetu didate
eta seguru ezin det jakin
susmatzen baldin badet'e.
Jende hau pozten ahalegintzeko
izandu det nahiko neke
ta itziartar bat goxatzen dunak
edonor goxa lezake.

Egaña: Garai batean goxatzen zendun
bertso entzulea nunahi
ta Endoia ta ingurutako
kastarekin nahi dut jarrai:
aitona zana Presa aldekoa
nuen hain xuxen nik'e ai;
hari zor dixkot izen deiturak
ta zerbait gehio ere bai.

Mendiluze: Ni bezelaxe hiru txapelen
jabea egina omen;
ta esan dezu zure aitona
hemengo omen zenuen.
Beraz normaltzat jo beharko da
nahiz ta harritu nintzen lehen
Donostin hiru jantzi zenitun

baina lehenengoa hemen.

Egaña: Inguru honi buru-makurka
hurbildu behar derrigor:
garai batean honen mailara
iristen ote zen inor?
Orain galdera egingo dizut
erantzun Manuel jator:
inguru hontan bertsolaritzan
ondorenik ba al dator?

Mendiluze: Badago bai ta nik horren berri
emango dizut gustora
hamaika gaztek egiten baitu
bertso kantuan aproba.
Gaztea eta maila onekoa
hor Attolaren iloba...
Lehen bazen zeinek kantatua ta
gero ere izango da!

S. Lizaso-Irazu

Gaia: Uztapidek hamalau urte zituela gurasoek Arabara bidali omen
zuten castellanoa ikas zezan. Lizaso aita izango da, eta Irazu
semea. Aitak semeari zer ikasi behar duen proposatuko dio, eta
ea semeak onartzen duen.

Neurria: lauko handia

Doinua: Kontu barri bat suzedidu da II

S. Lizaso: Gaur egunean euskara hutsez
seme ez zitekek jardun
eta erderaz ikasi ezak
guk zerbait jakin dezagun.

Irazu: Aita ez dakit zuzen zabiltzan
gauzak hola esateko
erderarikan jakin behar al da
bertsolari izateko?

S. Lizaso: Hara semea jarri hai orain
jaialdi batzui begira:
nola arraio kantatu behar duk
gaiak erderaz badira?

Irazu: Gaiak erderaz baldin badira
exeri eta akabo!
Baina oraindik zorionean
bertsoa bizirik dago.

S. Lizaso: Hara semea izan behar dek
komeni hainbeste zentzun:

erderaz entzun eta ulertu
eta euskeraz erantzun.

Irazu: Aizazu aita erderarekin
horrenbeste berriketa!
Erdera ez da hain zaila izango
zuri ulertzen dizut eta!

S. Lizaso: Zer arraiotan ote dadukak
horren buru nahasia?
Hik dakikana euskera hutsa duk
aitagandik ikasia.

Irazu: Bueno nik hitza hartuko dizut
zeozer ona ikasteko.
Diru pixka bat eman zaidazu
Ameriketa joateko.

S. Lizaso: Hara semea zelebrea dek
hire buruko nahaspila:
hik diruakin joan nahi huke
lehen joate'hituan diru bila.

Irazu: Denak batera egitea da
neretzat oso nekeza...
Igual handikan ekar nitzazke
dirua eta inglesa.

S. Lizaso: Zer arraiotan jarri aitari
hik horrelako trantzea?
Lan zailak hartu baina hobe duk
hemen bertan gelditzea.

Irazu: Bertan gelditu behar badet nik
Endoia aldean zer pena!
Fededun asko dagoelako
apaiz sartzea onena.

S. Lizaso: Hire buruan ibiliko dek
ez zekiat zenbat haize
heuk nahi dekan hura egin ezak
orain arte bezelaxe!

Egaña

Gaia: Kristauok, bizitza latza da oso. Batzuetan aurpegia eman beharra dago, eta beste batzuetan atzea. Mikrofono honetatik ze egoeratan begiratu behar den aurrera, eta hemendik, (mikrofonoari buelta eman dio eta Egaña entzuleei bizkarra emanda jarri da) ze egoerari eman behar zaion bizkarra.

Nuerria: zortziko handia

Doinua: *Haizea dator iparraldetik*

Buruhaustek eta problemak
batean eta bestean...
Bizkarra emanaz jarri nahiago
izaten da tupustean.
Baina problemen irtenbidea
hor legoke ezustean:
beti aurrera beiratu behar da
zailtasunak iristean.

Neurria: hamarreko handia
Doinua. *Mutil koxkor bat itsuaurreko*

Bizkarra emanda ipintze horrek
nahiz jartzen nauen letxean
inoiz edo behin jarri liteke
gainera gustora antxean:
bizkarra emanda jarri behar da
toki txarrera heltzean
entrenadore kabroien batek
barrera gisan jartzean
eta umetan aita ta ama
ohean harrapatzean. (bis)

Nuerria: zortziko handia
Doinua: *Haizea dator iparraldetik*

Aurrekaldean baldin badaude
gure gustoko bi nini
une hoietan jiratze hori
ez zaigu inoiz komeni.
Gauz seriotan aurrerantzera
begira beti Andoni
eta Zarauzko malekoian'e
hala egitea komeni.

Neurria: hamarreko handia
Doinua. *Mutil koxkor bat itsuaurreko*

Gran Hermano-ren aurrean sarri
atzea eman, ze arraio!
Ta berdin-berdin dabilzan hoiei
haur organuen karraio.
Atzekaldera begiratzeko
nahiz pertsona ez den jaio
zurikeri ta barkamenetan
zertan egin hainbat saio?
Atzea eman digunai sarri
atzea eman behar zaio. (bis)

GASTEIZ (2002-05-11)

Arabako Txapelketa

Finala

As. Otamendi

Txapeldunaren agurra

Neurria: hamaseiko handia

Doinua: Haizea dator iparraldetik

Gaur Pritzipala jendez mukuru
espero gendun bezela.
Mila zorion arabatarroi
ezin zitekeen bestela.
Bertsolariak gaur goiko mailan
ipini dute nibela.
Aurrerantzean esperantza bat:
segi dezala horrela;
inola ere ez bedi hautsi
gaur sortu dugun kordela!
Zeren bestela gure ametsa
gerta diteke ustela.
Ene Izaskun aitortzen dizut
ene ametsa zu zinela.
Lehen bertsorik ez dizut bota
orain har zazu txapela.

IRURA (2002-05-25)

Bertsolariak: A. Agirre, Mendiluze eta Elustondo

Kultur Astearen barruan, Gazte Alaiak elkartean udalak antolatutako bertso afaria.
Bertsolariak librean aritu ziren. Elkartea beteta eta bertsotarako giro egokia.

A. Agirre-Mendiluze-Elustondo

Neurria: zortziko handia

Doinua: Basatxoritxu moko luzia

A. Agirre: Gaur hiru lagun gazte etorri

gera, ezingo da uka
bertsotarako gogotsu gatoz
hori zergatik ezkuta?
Baina Aitorren lehen agurrak
guztiz kezkatuta nauka;
bi herri dauzka baina etxea
hipotekatuta dauka1.

- Mendiluze: Hipoteka bat beharko nuen
tratua hasi zenean.
Geroztik bertan bizi naiz eta
gainera modu onean.
Baina herrian nagon edo ez
galdera da azkenean;
Irurakoa bihurtuko naiz
ondo hartzen nautenean.
- Elustondo: Hipotekaren kontua hemen
kolpez digute aipatu;
nere aldetik ez det Aitorren
etxe barruan nahi sartu
baina zu ondo hartzen zaituzte
adizu Aitor, barkatu:
nik dakidala hemen gaur ez bait
zaituzte ba joka hartu.
- A. Agirre: Hamaika lagun elkartu dira
zure bertsoen peskisan ;
ta iruratar egin nahi dezu
adiskideen gerizan
baina lotara soilikan zatoz
ezkonberri baten gisan
ta herrin parte hartu ezean
ezin da herritar izan.
- Mendiluze: Norbaitek bota behar zidala
eta nor izan den hara!
Egia da bai bakar-bakarrik
biltzen naizela lotara
parte hartzea beharrezkoa
horixe esana bada
eta zertan ai gera gaur hemen
parte hartzea ez bada?
- Elustondo: Nahiz eta alde haundia dagon
Parte hartzetik hartzera
hemen konpondu beharko degu
gure Aitorren aferan.
Lo egitera bakar-bakarrik
etortzen omen da etxera
ametsak behintzat egingo ditu
herritarrekin batera!

OIARTZUN (2002-05-26)

Bertsolariak : Sorozabal, J. Agirre,
Irazu eta Martin

Gai-emailea: Esteban Martiarena.

Udaletxeko aretoa ez zen bete. Entzule gehiago espero zituzten arren, saio bizia eta polita izan zen. Bertso eskolako gaztetxoek aurkeztu zituzten bertsolariak bertsoen bidez.

Irazu-J. Agirre

Gaia: Zu, Joxe, etxeko aitona zaitugu. Gaur biloba jaioberriarekin utzi zaituzte bakarrik. Biloba negar ta negar ari da. Aitonak ez daki zer egin isil dadin, eta kantuan hasi zaio.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Haurtxo txikia negarrez dago

J. Agirre: Bilobarekin gelditu naiz gaur
 beste guztiak juanik;
 ez nuen uste estuasun hau
 pasa beharko nuenik.
 Aitonarikan bai ote dago
 hau ixilduko duanik?
 Gaixua gosez egongo da-ta
 bularrik ezin eman nik!

Irazu: Nere ingurun somatzen nuen
 zerbait haundi ta zarpaila;
 formak ez ditut ondo bereizten
 baina nahiko borobila.
 Esne kontuak entzun dizkiot
 gizona ez dago ixila.
 Arrazoi dezu zuaz hemendik
 nere amatxoren bila.

J. Agirre: Baina bakarrik zu utzi eta
 aitona nola aldegin?
 Hobeko det nik lehengo moduan
 bertan saiatu ahalegin.
 Kontu politak esango'izkizut
 ta sehaskari eragin
 ta aitona penaz lehertuko ez bada
 negarrik ez zazu egin.

Irazu: Ez det ulertu baino barrena
 gelditu zait hunkituta;
 halako pena haize soinua
 nere ondoan sentituta.

Norbait dago ta ni lo harrazi nahi
bale, ondo adituta.
Hala ere lo hartu nahi nuke
ipurdia garbituta.

J. Agirre: Nik ipurdia garbitutzeke
zuri badaukat grazia;
sinistu zazu aspalditikan
nitzala ondo ikasia.
Onez onean hartuta ere
eiten dezu karraxia
ta beste inor'e ez da izango
negar ein gabe hazia.

Irazu: Ama falta ta negarrez hasi
hori ote da mirari?
Sehaska triste honen barruan
ez bero ta ez janari...
Zu errukitu zera nerekin
ez zera ez gaizki ari;
begiak itxi egiten zaizkit
baina segitu kantari.

J. Agirre: Lehenago ere probatu ditut
hamaika lantegi klase!
Lehen esan dizut bularra emanda
ezin zaitudala ase
baina haurtxoa erremeioa
egingo dizut belaxe:
botilatikan emango dizut
zure amak bezelaxe.

Irazu: Igualtsu dio botila utzi
ez zazula jarri suan
aman bularra nahiago baitet
hain modu patxarosuan.
Itxi begiak ta lo hartu det
hor nabil paradisuan
modu honetan izango ahal naiz
betikotasun osuan!

Martin

Gaia: Bi hitz emango dizkizut, eta biak elkarrekin ezkondu beharko dituzu: Euria eta eguzkia.

Neurria: hamarreko txikia

Doinua: Batzutan da argia

Kapritxoso izaten
da gure eskea
zaila da eguzkitan
luzaro eustea
zaila eguraldi txar

horiek uztea
bata daukagunean
nahi dugu bestea
onena ortzadarrak
marrazten hastea.

Martin:

Gaia: Beno, Jon, zu, zure ama zara. Zure semeak, ikasketak direla medio, Bilbon pasatzen du astea. Ezagutzen duzu zure semea, eta horrek zer pentsatua ematen dizu.

Neurria: hamarreko handia

Doinua: *Mundu honetan holako gauzak*

Zer egingo du nere semeak?

A ze nolako ikara!

Aldegin zuen kabi hontatik
txori gazteen gisara.

Bildurturikan ailegatu zen
esan zidanez bertara.

Asko ikasten ari omen da
hala esaten dit hara
baina bertan zer ikasten duen
hori beste kontu bat da.

Bilbo aldera aldegin zuen
zeozer ikasteko zai ;
ez dakit ziur izango ote den
karrera bukatzeko gai.

Ai bere ama egongo balitz
be semea bezain lasai!
Asteburutan parranda eta
aste egunetan ere jai...
Kuriosidade pixka bat badut
baina ez dut ikusi nahi.

Egin omen da publizitate
jakintza pixkaten jabe
eta han dabil guztiz gustura
nitaz gogoratu gabe.
Beti izan da etxetik kanpo
etxean ez gisan trebe
baina hemendik aldegitea
izan liteke mesede;
pixka bat faltan bota ohi dut nik
baina ez gehiegi ere.

Martin-J. Agirre

Gaia: Joxek badaki bere alaba mutil batekin dabilela. Gaur arte ez du jakin mutil hori zein zen, baina gaur alabaren mobila hartu du eskuetan, eta mezu goxo horietako bat irakurri du.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: Maritxu nora zoaz I

J. Agirre: Beraz mezua bialdu
nere alabari;
begiratu batera
polita dirudi
baina badauka honek'e
txatarra ugari
ta etxerako ez zait gustatzen
zure planta hori.

Martin: Etxera ekartzeko
dago afanean
ni ere hortarako
nenbilen lanean.
Detektorea daukat
hortxe bekainean2
ta aurkituko nauzu
behar dezunean.

J. Agirre: Zure bekaineko hori
ez dago dotore
nahio nuan eduki ez
bazendu batere!
Tximistan bat jartzen bada
zure parez pare
nere alaba laster da
senarrikan gabe.

Martin: "Piercing alu horrekin
alde ume moko!"
Hori izango al da
guretzat oztopo?
Tximistak nerekilan
egingo du topo;
ni jotzen baldin banau
zu ez zaitu joko!

J. Agirre: Lehen ere gelditua naiz
ni ozta-ozta-ta
tximista inguruan
askotan pasata.
Gure mutil polit hau
formala ez da-ta
alaba nola eman
hainbeste kostata?

Martin: Noizbait jarri zitzaidan
hura parez pare.
Lasai, tratatzen baitut
suabe-suabe;
alaba esku onetan

daukazu halare
ta nere eskuak ere
leku onean daude.

ZALDIBIA (2002-05-31)

Bertsolariak: Agirreazaldegi, Sarriegi,
Apalategi, Elustondo eta Colina.

Gai-emailea: Saroi Jauregi.

AEK-k eraturako jaialdi honetan herriko zineman jardun ziren bertsolariak.

Colina-Sarriegi-Elustondo

Gaia: Gaurko gazteek euskaraz aritzeko ez omen dute erregistro egokirik aurkitzen; horregatik jotzen omen dute hain erraz erderara. Nolako euskara erabiltzen duzue zuek, gaurko gazteok? Egiguzue demostrazio bat.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Kantore berri xarmat batzuek

Colina: Nere hizkuntzak ez dauka behar
bezainbeste kategori.
Ia guztiak nahasten ditut
ez dut ukatzen inori:
Iparraldeko hizketan hasi
bizkaierara erori...
Azken finean nik egiten dut
ateratzen zaidan hori. (bis)

Sarriegi: Ez naiz ni hemen harro jarriko
gure euskeraren onez.
Nik euskaldunak dauzkat lagunak
gaur artean zorionez.
Euskalki asko dauzkagu baina
antza behar hainbeste ez:
gure koadrilan jendea sarri
aritzen da *euskañolez*. (bis)

Elustondo: Euskerarekin gure herrian
ez gera bizi hain lasai
bere urrezko garaiak nola
alde egin zuten porai...
Batua soilik ikasi gendun

gure herrian nolanahi.
Gure euskera pedantea da
eta beraz gu ere bai. (bis)

Colina: Gure Nereak hitz egiten du
erdaldun baten erara
Aitorrek beti itxi-itxian
beti bertatik bertara
ta nik berriro kriston nahasketa
batetikan besteetara!
Kontua ez da nola egiten den
kontua egitea da. (bis)

Sarriegi: Ez zazu uste egite hutsak
ziurtatzerik geroa
azken batean hizketaldia
bihurtzen baita zoroa.
Gure koadrilan entzun liteke
holako perla mordoia:
“Nik nahi bezala, yo como quiero
porque me ha dau gogoia.” (bis)

Elustondo: Gure euskera osatzen dute
ez dakit zenbat familik
baina sarritan hobe litzake
baldin bageunde isilik.
Gure herrian egoera ez da
horren samur horren polit
sarri euskerak balio baitu
curriculumean soilik! (bis)

Elustondo-Agirreazaldegia

Gaia: Zuek biok jaso dituzue tratatu txarrak etxean: Nerea orain dela urtebete ezkondu zen, eta dagoeneko banandu egin da. Ainhoak, berriz, hogeita hamabost urte daramatza egoera horretan, eta senarrarekin segitzen du oraindik.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Haurtxo txikia negarrez dago

Elustondo: Ezkondu nintzen iaz ni eta
nolako buruhaustea!
Gauean edo goizean hura
hautsak kenduaraztea!
Eta azkenik erabaki nun
beregandik bereiztea
bizia baino nahiago baitet
nere senarra uztea.

Agirreazaldegia: Egiarikan begi aurrean
ez jarri neri mesedez!
Bizimodu hau neronentzako
ez nuen espero aurrez.

“Aldatuko naiz” entzuten nuen
jipoi bakoitzean errez.
Jadanik bera ez da aldatuko
eta neroni ere ez.

Elustondo: Zure senarra ez da zintzoa
ez da betere noblea
gazte garaiko enkantu oro
dauka barruan gordea.
Aldaketa bat izan da zure
azalaren kolorea.
Beraz bigarren aldaketa bat
egitea da hobe.

Agirreazaldegia: Nik aldaketa horretarako
nola indarririk ez dutan
egunez egun hementxe nago
senarraren arriskutan.
Egunean behin utzi izan nau
zeharo modu juxtutan
gutxien uste duzuenean
neuk hartuko dut eskutan!

Elustondo: Zure eskutan hartzea nahiz ta
pentsa halabeharrian
hori egiteko adina indar
ez dezu hemen lurrean.
Agindu zendun senarra hartzea
onean eta txarrean
baina ez duzu makurtu beharrik
tirano baten aurrean.

Agirreazaldegia: Bihotza ez baina burua daukat
tirano horren esklabo
hogeita hamabost urte luzetan
holaxe nabil luzaro.
Nere senarra gorroto dut ta
neure burua gehiago
ta bi arrazoi horiengatik
heriotzaren zai nago.

Elustondo: Hori entzunda hau da tamala
eta nolako trantzea!
Une honetan ez da komeni
inork bururik galtzea.
Heriotzaren zai omen zaude
hau da desesperatzea!
Ez al da hobe zure senarra
heriori bidaltzea?

Agirreazaldegia: Jadanik ez zait itxurarikan
geratzen niri irrian:
kolpeak ditut bular aldean
zangotan eta gerrian.
Inoiz senarrak ni sartzen banau

kolpe batez hilerrian
nik ez dut ausardirik izan ta
zeuk zabal zazu herrian.

Agirreazaldegi

Gaia: Hiru esaera zahar esango dizkizut, eta esaera zahar horiek laburbilduko luketen egoera bana deskribatu beharko duzu.

1.- Gustuko lekuan aldaparik ez.

Neurria: hamarreko handia
Doinua: Mundu honetan holako gauzak

Aralar bueltan izaten dira
tarteka-marteka jaiak.
Joan edo ez lagun artean
izan genitun ezbaiak:
batzuk zituzten nahiko behean
lasai gelditzeko nahiak
ta baiezkoa esaten zuen
norbaiten ahots lasaiak.
Aldaparikan ez zun ikusten
Sarriegin andregaiak.

2.- Ogi gogorrari hagin zorrotza.

Neurria: hamarreko handia
Doinua. Mutil koxkor bat itsuaurreko

Euskal Herrian herrian aurka
badago hamaika indar!
Ez dakit oso ondo nolatan
egongo geran gu bihar.
Gure zeruan jada ez dago
ez eguzki ta ez izar.
Garzon dugu guk eguneroko
ogi gogor zaildu ta txar
ta dudarik ez horren aurrean
hortzak erakutsi behar. (bis)

3.- Haitzean jaiok haitzera nahi

Neurria: hamarreko handia
Doinua: Euskal Herriko lur maite hartan

Euskal Herria darabilkigu
denok hitzetik hortzera.
Guk hiru pausu aurrera eta
berriz beste bi atzera
ta egoera bat bada gogorra

ari gerana ohitzera
gure herritar askok nahi luke
etorri bere haitzera.
Beste hitzikan ez zait etortzen:
euskal presoak etxera!

LEGORRETA (2002-06-08)

Bertsolariak: Mendiluze, J. Agirre, Lujanbio, Irazu, Sarriegi eta A. Arzallus.

Gai-emailea: Joxe Mari Agirre “Txato”.

Urtero antolatzen den jaialdia. Herriko zinema erdi betea, gaueko hamar eta erdietan hasi zen saioa herriko gai-emailearen aginduetara.

Mendiluze-Sarriegi

Gaia: Bi lagun dira. Mendiluzek beti buruak esandakoa egiten du, beti arrazoia segitzen du eta buruak diktatzen diona egiten du beti. Sarriegik beti bihotzaren esanari jarraitzen dio.

Neurria: hamarreko txikia

Doinua: Lagundurikan denoi I

Mendiluze: Ni erabaki handi
baten atarian
pentsatutzero ohitu
nintzen aspaldian.
Horrela komeni da
diotsut egian
guztia garbi ikusten
delako agian
pentsatzen jarritako
bigarren aldian.

Sarriegi: Inoiz ez zera ausartu
ezer probatzera
dena moldatzen dezu
logika hutsera;
oraintxe lanera ta
oraintxe etxera;
dagoeneko ez bazabiltz
beraien antzera
egunen baten robot
bihurtuko zera.

Mendiluze: Ibiliko naizela
roboten antzeko
agian onena hori

zuzen jokatzeko.
Bihotzaren esana
ez da jarraitzeko
nahiz eta zailtasun bat
izan gozatzeko
modu segurua da
minik ez hartzeko.

Sarriegi: Ez det onartzen zure
aholkularitza
nik beti jarraitzen det
bihotzaren hitza.
Mina hartuagatik
ez da hain bortitza;
nik hala pentsatzen det
garbi nahi det mintza:
arrisku gabekoa
ez dela bizitza.

Mendiluze: Nahiz ta zure ustetan
izan eraso
arriskua izan da
zeure arazoa.
Bihotzan alde dezu
zuk hitza jaso
baina arriskuz beterik
bizitza osoa.

Sarriegi: Ondo pentsatu behar da
hurrengo pausoa.
Nik denetik egin det
hemengo ta hango;
sentimentuak dauzkat
lehengo ta oraingo
eroalditan egin
baitet mila txango.
Zahartzen zeranean
ta bazaude ondo
zer oroiturik ere
ez dezu izango.

Mendiluze: Nahiz eta zahartzera
eduki hainbat gaitz
hara nola iritsi
ikasi dut garaiz.
Zu sentipenen alde
hain umore alaiz
segi sentituz eta
negar eginez maiz
ni hizketaldi hontaz
gogoratuko naiz.

Sarriegi: Neroni ere nago
seguru samarrik
bada erabakirik

onik eta txarrik.
Nik nereak ditut ta
ez besteen beharrik
ta jakin behar dezu
gazte edo zaharrik
bihotza ez dela gure
motorra bakarrik.

AZKOITIA (2002-06-14)

Bertsolariak: Lujanbio, Egaña,
Colina eta A. Arzallus.

Gai-emailea: Karmen Irizar.

Maxixatzen euskara taldeak antolatutako jaialdia. Floreaga ikastetxeko aretoan jardun ziren bertsolariak.

Colina-Egaña

Gaia: Zuk, Sustrai, Azkoitiko familia batean pasa behar duzu uztaila, euskaltegian ikasitakoa praktikatzeko. Etxe horretara sartu zara, eta Andoni etxeko aitonaekin egin duzu topo.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Adixkidia Andoaindikan

Colina: Ikastaroak eta urratsak
nahiz ez daukadan goguan
hilabetea pasa behar dut
aitona honen onduan.
Oso gustora etorri naiz ni
praktikatzeko orduan.
Beraz poliki hitz egin zazu
entenditzeko moduan.

Egaña: Aizak mutiko hik nundik nahi dek
gure hizkuntza ikasi.
Horretarako bi belarriak
erne jarri itzak kasi:
hontzak bezela aditu eta
hontzan gisara ikusi.
Horrexegatik hago geldi ta
hor maxixatzen ez hasi!

Colina: Euskaldun berri guztientzako
izaten da betikoa
hizkuntza hori izanagatik
atsegin ta begikoa.
Bejondeizula nere aitona
zara kategorikoa!
Ez dut ulertu lehen esaldiko

aditz perifrastikoa.

Egaña: Mutil alper bat etorri dala
jabetu naiz azkenean.
Hara zer gauzak esaten ditun
honek onean-onean!
Hemen den-dena ez dek parranda
ta hasi hadi lanean!
Eta peria izaten diau
Azpeitin astelehenean.

Colina: Nahiz ta peria izan litekeen
beserritarren bizio
barkatu baina holako gauzik
Sustraiek ez du desio
baserritar ta holakoekin
ni ez bainaiz bat'e fio.
Azkoitiarra ez dut ulertzen
azpeitiarra gutxio.

Egaña: Zure euskera aitonarentzat
bada nahikoa oinaze:
oraintxe zeta esaten dezu
gero tartekatu ese...
Bost minutuan egin dituzu
hainbeste euskera klase!
Ondo edo gaizki ez dakit baina
telebistan bezelaxe!

Colina: Arrazoi duzu maiz nahasten ditut
zeta, ekis eta ese
baina ondolik esanez gero
zuzenduko dut belaxe.
Azkoitiara etorri naiz ta
kaka-nahaste bat da hauxe!
Beraz erderaz egin dezagun
telebistan bezelaxe.

Egaña: Ondo edo gaizki euskeraz egin
ez erderazko hitzikan!
Buruan nola pasa ote zaizu
modu hortako gauzikan?
Hemen aitonai berorika egin
ta egongo da pozikan
“arrazoi duzu” ez da esaten
“arrazoi dauka” baizikan.

Lujanbio-A. Arzallus

Gaia: Zuk, Maialen, zortzi hilabetez izan duzu etxea alokagai. Gaur jo dute atea lehenengo aldiz. Atea ireki duzu, eta, nor egongo eta Amets etorkina.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Erreguetan ari nintzela*

- Lujanbio: Zortzi hilabetez etxea hutsik
a ze nolako lujua!
Gure patrikan txanpon hotsa're
aspaldi hontan bajua.
Azkenik inork jo du atea
ia nengoenean lur jua!
Ez libururik guk ez degu nahi
zertara zatoz gajua?
- A. Arzallus: Etxea hutsik zegoen eta
ezin nun egin atzera
bost hilabete pasa ondoren
hantxe trantzetik trantzera.
Orain kolpetik neska bat dator
ta normala da, bai zera!
Aizu neskatxa nere etxera
zertara etorri zera?
- Lujanbio: Bere hizkuntza ez det ulertzen
eta ezin egin kasu.
Polikiago ta garbiago
mintza zaite arren aizu.
Alkilatu nahi omen dezula
ulertu dizut halatsu
baina hau ordaindu egin behar da
nola ordainduko dezu?
- A. Arzallus: Nahiago nuen pixkat argigo
azaldu izan balute!
Kolpetik dena entenditzerik
inork ezin zuen uste.
Hala ere lasai pasa nitzake
hemen bizpahiru urte
eta astea pagatuko det
bi betaurrekoren truke.
- Lujanbio: Ez dago hemen etxebizitzik
ta noski zuretzat kalte.
Betaurrekoak huskeri dira
ta isilik egon zaite!
Lanik ezean egon behar dezu
nere etxetik aparte
eta etxerik ezean berriz
lanik ez daukazu bat'e.
- A. Arzallus: Alper-alperrik ez naiz hasiko
neskatxari erantzuten:
erdia ez dit entenditzen ta
erdia ez dit entzuten.
Horrexegatik ez naiz hasiko
hemen lanean jarduten.
Azkotiako baserritarrek

hobeto hartzen ninduten!

Colina

Gaia: Zertan aldatu zaitu lehengo urteko finalak?

Neurria: zortziko nagusia

Doinua: Haurtxo txikia negarrez dago

Belodromoan eduki nuen
demostratzeko parada
ia Euskal Herri oso-osea
begira zegon bertara.
Halan da guztiz nik segitzen dut
horren aurreko gisara
bakar-bakarrik aldatu baita
jendearen begirada.

Belodromoa ta holakoekin
nahiz amets egin nuen maiz
ailegatzerik ez nuen uste
ta ailegatu naiz garaiz.
Bizitza asko aldatu zait bai
nere bertute ta dohaiz:
ordura arte Sustrai nintzen ta
orain Sustrai Colina naiz.

Alde batetik horretzek damait
nahikoa amorrazio.
Kotxean bueltan izaten ditut
mila madarikazio!
Haundi-uste ta haixe haizerik
Sustraiek ez du desio;
nik lehengo Sustrai izan nahi nuke
ez gehio ta ez gutxio.

Lujanbio-Egaña

Gaia: Greba egingo duzue biok datorren astean: zuk, Maialen, 19an; Andonik, berriz, 20an.³

Neurria: hamarreko txikia

Doinua: *Espainian behera*

Lujanbio: Greba orokorra ze
erabaki grabe!
Guk hemeretzirako
jarri degu trebe.

³ Bi greba deialdia egin zituzten: euskal sindikatuek, ekainaren 19rako, eta espainiar sindikatuek ekainaren 20rako.

Euskal Herri guzia
indarraren jabe
erreformaren aurka
ta lanaren alde
baina beste eskubide
batzuk ahaztu gabe! (bis)

Egaña: Ni hogeirako nago
ez naiz hain txepela
hemeretziko hori
fallo bat itzela!
Hemeretzian nunbait
irten behar dela...
Madrilen esan behar
digute bestela
hau lau terroristaren
kontuak direla. (bis)

Lujanbio: Jokaera zikina
sindikatu honena!
Berak proposatu du
aurten grebarena.
Gero bera Aznarren
lagunik finena...
Hau da zupatzen danik
eta abilena!
Guk ezin lagun hartu
hola dabilena. (bis)

Egaña: Hori inbentu bat da
tira, tira, tira!
Hauek beren ustetan
badute distira.
Euskadi tratatu nahi
aparte neurrira
marko berezi hori
aipatuaz di-da
ta Anoetan gozatuz
Espainiako liga. (bis)

Lujanbio: Langile mugimendu
zahar hura omen
Euskal Herrian oso
indartsu ta gailen.
Gaur egun ez Euskadin
eta ez Madrilen
nork daki markoa ta
esparrua zer den?
Billetean markoak
balio du hemen! (bis)

Egaña: Ez zazu egin hemen
martiri papera!
Ez al zenezaketen

hobeto aukera?
Hauek apartatuak
besteen aldera.
Biok dagigu huelga
baina keba, keba!
Zuena protesta da
gurea da greba! (bis)

Lujanbio

Gaia: Ispilu aurrean zaude senarrak eman dizun jipoiaren ondorioz atera zaizkizun ubelduei begira.

Neurria: hamarreko handia
Doinua: *Sentimentua sartu zitzaidan*

“Gaur mozkortuta etorriko da
-pentsatzen nuen - badakit”.
Atetik sartu eta gainera
gogoratzen dut oraindik:
masailean jo eta tripan jo
ni ia lurrean jadanik;
sukalde mahaian azpikaldetik
zorrotz beiratzen nion nik
ta pasilloan bazihoala
maite nauela esan dit. (bis)

Nere gizona ze pizti nuen
ez nintzan ohartu garaiz!
Kolpeak jaso ta bere ondoan
lotara sartu izan naiz maiz.
Baina ispilua salatari da
aurpegian dut nahiko gaitz.
Nere burua ez dut ezautzen
hainbesteko odol usaiz!
Ta hala're hau da zoritxarrena:
bene-benetan ni hau naiz. (bis)

Urratu dizkit begi azpia
urratu bi ezpain ixkin.
Sabel gaina ere ubeldua det
eta odolak irakin.
“Utzi egingo det” pentsatzen dut maiz
baino nahi ta ezin, nahi ta ezin...
Ezin baitet nik mundu honetan
ibiltzen bakarrik ekin.
Mundun bakarrik baino nahiago
jotzen naun senarrarekin. (bis)

Egaña-A. Arzallus

Gaia: Maxixatzen herri aldizkariko kideak zarete. Zuk, Amets, azkoitiarrez idatzi behar dela diozu. Egaña, zu, aldiz, batuan idaztearen aldekoa zara.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Uso zuri bat inguratu zait

A. Arzallus: Nahiz eztabaidak izaten diren
hemen tarteka-tarteka
idazten ere pasa behar zaio
jendeari azterketa.
Hobe guztia jarri ezker
gure azentuz beteta
ta Maxixatzen izena ere
azkoitiarrez da eta.

Egaña: Baina gaur egun alfabetatuz
dijoaz gure lagunak
AEK eta horrelakoak
ez dira alperrik jardunak!
Eta zenbaiten aitzakiak'e
beti ez dira txukunak;
azkoitiarrez ez du ulertuko
batua ulertzen ez dunak!

A. Arzallus: Baina entenditzen duen jendeak
aprobetxatu dezala.
Hargatik dena idatzi behar da
esaten degun bezala.
“Bersolarixak etorri dira”
ez bada idazten hala
igual jendeak pentsatuko du
Donostin izan zirala!

Egaña: Geure berriak euskera batuz
eman litezke primeran.
Ez dakit hori adiskidea
ulertzen hain zail ote dan.
Zure bidetik hari tiraka
hasita gero aukeran
ein beharko degu Martiretako
edo Elosuko euskeran?

A. Arzallus: Nere lagunai aditu eta
neri belztu zait kopeta.
Egia esan pasa behar degu
herri hontan azterketa.
Azkoitiarrez idaztea da
horixe da nire meta
bersolariek trankil-trankil gaur
hala egiten dute eta.

Egaña: Bersolarien aitzakiakin

egin dezu irrintzia;
bersoa balitz neurea nuke
bota dezun iritzia
baina ez zaitut sumatzen oso
prestatu edo jantzia:
gauza bat degu ahozkoa ta
bestea da idatzia.

- A. Arzallus: Nere berso hau izan dedila
nahikoa demostrazixo!
Egia esan bestela hori
egin nezake propixo.
Azkoitiarrez jardun behar degu
gaizki bai baina serixo
euskera gurea ez baldin bada
ez duelako balixo.
- Egaña: Horko “balixo” hango “propixo”
azkoitiarren tankera
baina batuan kantatu dezu
bersoaren adizkera.
Horrexegatik batua behar du
Maxixatzen idazkera.
Zurea filme X bat gendun
ez Azkoitiko euskera!
- A. Arzallus: Ridikuloa egin omen det
lehengo bersoa tarteko
baina saiatu behintzat egin naiz
ta ez da izan kalteko.
Nahiko aurpegi badaukazu zuk
neri hori esateko
eta ez badet hain ondo egin
zuk egin zazu hobeto!
- Egaña: Ni batu hutsez arituko naiz
nire hautuan harira.
Aldizkariko bidea ere
gerora behintzat hori da.
Eskelak ere euskera batuz
nere ustetan ongi da
ta aldatuko det hildako hoiek
kexatzen baldin badira!
- A. Arzallus: Azkoitiarra ikasten nahiz ta
pasa horrenbeste urte
zoritxarrean bersolariek
ez degu hainbat bertute.
Gure bersoa saldu ohi degu
euskera batuan truke
ta guk ez degu egingo baina
zuek egin ezazute.

ELORRIO (2002-06-15)

Bertsolariak: Amuriza, J. Agirre, J. Lizaso, Gorrotxategi, Lazkano, Azpillaga, Mañukorta, Ezponda, Etxeberria eta Garmendia.

Gai-emaileak: Maialen Lujanbio, Estitxu Arozena, Amets Arzallus, Unai Iturriaga, Sustrai Colina, Andoni Egaña, Aitor Mendiluze, Igor Elortza, Jon Maia, Asier Otamendi eta Jexux Mari Irazu.

Elorrioko Katxarro sagardotegian izan ziren bazkaria eta ondorengo jaialdia, Hitzetik Hortzera-ren lanurteko azken programa grabatzearen antolatutakoa. Jangela bete bazkaltiar, eta giro ona.

J. Agirre-Lazkano

Hasierako puntua emanda

Neurria: zortziko txikia

Doinua: *Maritxu nora zoaz I*

Mendiluze: Joxe bertsoak zuri
zer ematen dizu?

J. Agirre: Jakinian zertako
galdetu didazu?
Bertsoak ematen dit
haibat kopromisu...
besteak berdindu ezinik
ni nabil jo ta su!

Mendiluze: Lazkanok zer ematen
dio bertsoari?

Lazkano: Nere buruarentzat
kezkatik ugari.
Aurrean ikusita
ez al da nabari?
Arazoa izaten da
ta bat bertsolari.??????

Mendiluze: Gogoan al daukazu
lehenengo bertsoa?

J. Agirre: Hortarako ni nazu
aitona mantsoa.
Memoria ere daukat
orain pixkat joa...
Gauz hori erantzuteko

ni ez naiz pijoa.

Mendiluze: Lehenengoa izan al zen
gogoratzekoa?

Lazkano: Hori izandu gendun
lan bihotzekoa.
Agirrereren borroka
horren antzekoa
baina ez genuz izan
elkar galtzekoa.

Mendiluze: Inoiz damutu al zaizu
bertsotan hasia?

J. Agirre: Gauza hori aspalditik
daukat ikusia.
Oso pittina izan da
nik dedan grazia
eta sufritzen damakit
bizitza guzia.

Mendiluze: Inork eskatu al dizu
bertsoa uzteko?

Lazkano: Bainan ez daukat denborik
pentsatzen hasteko.
Aspertuta nagonikan
ez dezu usteko?
Kapaz naiz gaur egungo
gazteak hausteko!

Mendiluze: Bigarren gaztaro bat
ez al da zurea?

J. Agirre: Pasatu beharra dago
bakoitzak berea.
Orain zu bai zaharra naiz ni
lehen landarea...
Luzaroko ez da izango
nere umorea.

Mendiluze: Noiz arte jarraitu nahi
dezute bertsoan?

Lazkano: Galdera hori egin
didate askotan
baina ez nago lanai
uzteko asmotan.

Zer dago politagorik
gure herri hontan?

Garmendia-J. Agirre

Gai-emailea: Jexux Mari Irazu.

Gaia: Zuek biok gauza asko bizi eta ikusitakoak zarete. Ikusiak zarete diktadura nolakoa den, ikusiak zarete alderdiak legalizatu eta hauteskundeak egitea zer den, eta ikusiak zarete orain, partiduak ilegalizatzen nola dabiltzan. Nire galdera: zer ote gaude ikusteko?

Neurria: zortziko handia

Doinua: Bertso polit bat kantatuko det I

J. Agirre: Zer ikusteko ote daukagun
 badaukagu zer esana
 baina aitortzen det garai batean
 zer moduz nintzan izana:
 ia hogeit bat urtera arte
 nahiko ogirik ez jana...
 Hargatik txiki gelditu nintzan
 gehiago haziko nintzana.

Garmendia: Makinatxo bat ikusteko gu
 jaio ginaden mundura!
 Sartu ginaden berrogei urteko
 tunel bateko barrura.
 Gure Euskal Herria zapaldutzen
 ta Francoren diktadura...
 Halare pozik hartu liteke
 ordun gendun sasoi hura!

J. Agirre: Nahiz ta orduan goseak egon
 ezin ginan errenditu.
 Orain nahikoa janagatikan
 adinak zapaldu gaitu.
 Baina zu Txomin ezin liteke
 gaur ere inora abitu;
 orain daukagun diktadura honek
 zu hemen pozten al zaitu?

Garmendia: Igaro gendun berrogei urtez
 zigorrek duan trantzea;
 orain daukagun diktadurakin
 Joxe kejarren al zea?
 Ta hortik aparte ezautu genitun
 egarria ta gosea...
 Halare pena bakarra daukat:
 gazte denbora pasea.

J. Agirre: Arrazoi dezu gazte denbora

daukagula alde egina
baina orandik herrian alde
egin behar da ahalegina.
Ezautu zazu Paristik eta
Madrildik datorren grina...
Atzerritarran morroi gaudela
horrek ematen du mina!

Garmendia: Euskal Herrian jabetasuna
euskaldunaren ardatza.
Zuk diozunez gaur'e badago
diktadura baten antza
bainan lanean saia gaitezen
alde bat utzi zalantza
sinistu nago bihar edo etzi
badegula esperantza.

J. Agirre: Beti geroko esperantzatan
baina nik ez dakit nola
ikusitzen da ximeldu nahian
euskaldunaren arbola
eta gainera isuri nahian
guk dadukagun odola...
Esan liteke Patxi txikia
oandik bizirik dagola!

Garmendia: Zuk diozunez bizirik dago
Patxi txikian grazia;
nik galdetzen det hemen zerbait'e
ez al da irabazia?
Gaurko egunez hainbeste gauza
egon arren itsusia
oraindikan'e iritsiko da
pentsatzen degun guzia.

J. Agirre: Ojala hala balitza baina
nik ez dut gertu ikusten.
Ez al dakizu lege guztiak
nola jarritzen dituzten?
Ez al dakizu gu euskaldunak
zenbat gorroto gaituzten?
Hori hola dala kostako zaigu
hemen pakea iristen!

Garmendia: Barkatu Joxe nere antzera
zu're aitonduta zaude
gu zahartu baino beste gazteak
gaur hemen kementsu daude
ta ahal degun arte saia gaitezen
geure herriaren alde
Erniora're ez da iristen
izardirik erten gabe.

J. Agirre: Ni Erniora juate horri

aspaldi nago utzia
baina zelaian saiatutzeak
badu bere garrantzia.
Arrazoi dezu zahartuta nago
baina ez daukat ahantzia:
ia itxuraz utzitzen degun
gerokoen herentzia!

Garmendia: Batetik Madril, bestetik Euskadi
gure arteko auzia
bien arteko soka da berriz
aspalditxotik hausia
baina ondorengo jatorrari
guk utzi nahi herentzia
ta itxaropena galdu ezkerro
galduta dago guzia.

J. Agirre: Arrazoi dezu hobeko degu
orandik ere eutsita
nahiz ta askotan gaizki ertetzen dan
gu euskaldunaren zita
eta gainera ni jarritzen naiz
malaletxean jantzita
Aznar txikia ikusirikan
gorbatakin ikusita.

Garmendia: Aznar txiki ta bere antzekoak
gorbatarekin jarriak
ta bigoteak ere dauzkate
hain dotore igarriak
zapaldu nahirik nere iritziz
euskaldun eta herriak.
Xenpelar zanak esan zuena
“Jaioko dira berriak”.

J. Agirre: Xenpelar zanak esan zuena
hobe gogoan hartzea.
Lehengo bertsoa galdu zait eta
orain nahi det konpontzea
Aznar esaten hasi naiz eta
Aznarrekin bukatzea:
hari gainetik ikusten zaio
barruko malaletxea.

Garmendia: Joxe Agirre ere ederki
nola dagon antzemandu
bertso batean edo bitan hor
ederki baitu esanda.
Komeniko da bukatutzea
bion arteko demanda
eta aldameneko lagunei
utzi dezaiozun txanda!

TOLOSA (2002-06-22)

Bertsolariak: Peñagarikano, Maia, Lujanbio, Colina, A. Arzallus eta Sarriegi.

Gai-emailea: Jon Zaldua.

Zuberoa 2010 plataformak eraturako jaialdia. Beotibar pilotalekuan, arratsaldeko zazpi eta erdietan hasi zen saioa.

Sarriegi-Lujanbio

Gaia: Ginekologoaren kontsultan zaudeten bi emakume zarete. Sarriegi lehen ekografia egitera joan da; Maialen, berriz, abortatzera. Itxarongelan zaudetela, biak hizketan hasi zarete.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Lagundurikan danoi I

Sarriegi: Bikoteaz banuen
 hainbat adostasun
 eta hustu genuen
 nahikoa maitasun.
 Batzuentzat goxo ta
 besteentzat lizun...
 nik galdetuko dizut
 eta zuk erantzun:
 ez al dezu jakin nahi
 barruan zer dezun?

Lujanbio: Ai barruan zer dedan
 pentsatzen ze lana!
 Derrepente beltz dago
 nere panorama.
 Orain ta orain arte
 hain gazte izana
 nik oraindik ez nuen
 bihurtu nahi ama.
 Tristura bakarrik da
 barruan dudana.

Sarriegi: Zurea ez da tristura
 hain baitzaude izu!
 Pertsona bat dezunik
 ez ote dakizu?
 Ezin duten ugari
 dira sarri kexu.
 Abortuaren alde
 seguro zaude zu
 baina ez dezu nahiko
 ikusten badezu.

Lujanbio: Nahigabekoak dira
hainbat enbarazu
badira gisa hontako
beste mila kasu!
Haurra ez izatea
hautatu det aizu.
Hain pozik ta hain bete
azaldu zera zu...
ez pentsa, inbidia
ematen didazu!

Sarriegi: Nik zer ikusten dedan
esatera nua:
inbidia dezula
daukazu susmua
baina zuk'e badezu
barruan amua
bihurtuko da zure
ametsen mamua
gaurko lasaitasuna
biharko damua.

Lujanbio: Ez pentsa nik ez daukat
kontraesan faltik;
ezezkoa hautatu det
ta jakin zergatik:
akaso bihar izan
dezaket damutik
ez det abortatu nahi
nik neronengatik
baizik ta jaioko den
txikiarengatik.

Peñagarikano-Maia

Gaia: Jakina dugu Anjel Marik bere ilobak-eta zaintzen ordu mordo bat paseak dituela. Jon Maia duela gutxi izan da aita. Alaba nola zaintzen den ikusteko Anjel Marik galdera batzuk egingo dizkio. Demostratzeko edo, galderak ahalik eta ondoen erantzuten saiatuko da Jon.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: *Nere senarrarekin*

Peñagarikano: Galderak egiteko
badaukat sasoia;
zure alaba txikia
hoi da arrazoia.
Karrasika hasten bada
zuentzat jipoia...
Zeinek ematen dio
hari biberioia? (bis)

Maia: Nik neuk ematen diot
hortan daukat xextra;

gero kantu txiki bat
ondotik orkesta.
Biberoia barrura
umearen festa!
Titia berriz amak
esan beharrik ez da. (bis)

Peñagarikano: Atsegina izan arren
hurraren geriza
beti ez dira zaintzen
errez eta aisa.
Sarri egiten dute
kaka eta pixa...
Zeinek aldatzen dio
hari dodotisa? (bis)

Maia: Hori entzun ondoren
jarri naiz serio;
nik nere hurrarentzat
zenbat amodio!
Baina dodotisakin
ze erremedio
parean dagoenak
aldatu ohi dio. (bis)

Peñagarikano: Aita ezin daiteke
izan hain lasaia.
Haurrak beti izaten du
tripa bete nahia
ta iristen denean
jateko garaia
zeinek preparatzen du
papila edo ahia? (bis)

Maia: Zer erantzun dezaket
galdera horren truk?
Haurra oraindik ere
ez dago horren zut.
Horregatik alperrik
galdetu dezu zuk.
Hortzak ateratzean
erantzungo dizut! (bis)

Peñagarikano: Honek biberoia ta
amatxok titia...
aita bezela ama
umeak maitia.
Inoiz zapia kendu
inoiz txupetia...
Maia gogorra al da
aita izatia? (bis)

Maia: Hainbeste detalleri
ezin errepara.

Beste edozerekin
ezin da konpara!
Ni pozik jarduten naiz
hona eta hara...
bihotza biguntzen dun
gogortasuna da. (bis)

Peñagarikano

Gaia: Tolosaldean aski ezaguna egin zaigu *Egunero* egunkaria, baina azkenaldian gaixorik omen dago, diru premiak jota. Sendatzeko asmoz bazkide kanpaina bat jarri da martxan. Zer esango zenieke oraindik bazkide egin ez diren Tolosaldeko herritarrei?

Neurria: zortziko handia
Doinua: *Santa Barbara zure bizitza I*

Kanpaina egin behar dela ta
ni hementxe jarri naute.
Aldez aurretik mintzatu ziran
zinegotzi ta alkate.
Izanez ere udal batzuek
bate lotsik ez daukate
ta zuek bazkide ein gabe oaindik
zeni begira zaudete? (bis)

Ez pentsa gero bazkide eitea
denik festa eta gaita!
Gutxinez ere mila behar dira
Egunerok hala nahita.
Ta ehun bat euro eman daitezke
bakoitzak horixe falta
Cafe Fronton-en afari txar bat
gehiago kostatzen baita. (bis)

Egunkaria atera aurrez
ilusioa hainbeste...
Gero batzuek uko egin dute
tamalez zenbat albiste.
Leidorko atean saski batekin
hortxe daude diru eske
borondatea azal zazue
bazkide egin zaitzete! (bis)

A. Arzallus-Colina

Gaia: Nabaria da zuek biok oso lagunak zaretela, eta elkar ondo ezagutzen duzuela ere bai. Nik hiru egoeratan jarriko zaituztet, baina zuen buruei buruz esango duzuenaz asko fidatzen ez naizenez, Sustraik Ametsen paperean kantatuko du, eta Ametsek Sustraien paperean.

1.- Saioa bukatu ostean neska gazte bat etorri zaizue autografo eske.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Uso zuri bat inguratu zait

A. Arzallus: Hara bi hitzez Sustrai lagunak
zer esan dion neskari
herririk herri ibiltzen baita
neska gazteen ehiztari:
“Ez zaitut behar, ez zaitut behar
badauzkat beste ugari;
igual beharko zaitu-ta galde
zaiozu nere lagunari”.

Colina: Ametsek sarri betetzen dunez
idoloen imajina
jende aurrean izan behar du
goxoa edo atsegina.
Firma bat bota ta esaten du
“Aldegin zazu panpina!
Edozer baino nahiago nuke
gaur etorri ez bazina!”

2.- Nafarroako txapelketa finala da. Bota hasierako agurra.

Neurria: hamarreko txikia

Doinua: Hamalau heriotzena

A. Arzallus: Nahiz ta ni gogoratzen
ez naizen abila
hara momentu hortan
zer gendun mutila!
Sustraik nahiz eta bota
horrelako pila
hantxe hori bota zun
nola den umila:
“Gertatu behar dena
gertatu dadila!”

Colina: “Gertatu behar dena
gertatu dadila”
izanagatik oso
zita borobila
Ametz laguna ez da
batere umila.
Horregatik bota zun
bota ditu pila:
“Txapelduna heldu da
txapelaren bila”.

3.- Gaur biok batera duzue saioa. Zeinek hartuko du kotxea?

Neurria: hamarreko handia
Doinua: Mundu honetan holako gauzak

A. Arzallus: Ametsek beti neri uzten dit
horrek du horrek kopeta!
Nahiz gasolina pagatu izan
didan tarteka-tarteka.
Honen ondoan nahiz ta ez esan
beti jartzen naiz erreta.
Berrero ere nik hartu behar det
nahiz ta badaukan karneta
Ametsek hartzen badu berandu
iritsiko gara-eta.

Colina: Ametsek hola adierazten dit
soka baten dindilizka:
“ Nere Clioan kabitzen gara
juxtu-juxtu ta erdizka.
Horrexegatik hobea dugu
zure “Ferrari” urdinxka.
Halan da guztiz zu lasai egon
nik luzatuko dut bista
nere kontura izango dira
tragoa ta autopista”.

A. Arzallus-Peñagarikano

Gaia: Zuek biok bi korear zarete. Gaur biok Korea eta Espainiaren arteko partida ikusten izan zarete. Zu, Amets, Koreako taldea animatzen egon zara. Peña, berriz, Espainiako taldea animatzen aritu da, diru kopuru jakin baten truke. Partidaren ostean elkartu zarete.

Neurria: lauko handia
Doinua: Kontu barri bat suzedidu da II

A. Arzallus: Ze arraiotan ibili zera
herrikide denak hausten?
A bai! Begiak itxita dauzka
ta ez du ikusten.

Peñagarikano: Ta neka-neka eginda dauzkat
eztarria ta mingaina.
Lezioa ere ondo ikasi nuen
“Epaña eta Epaña!”.

A. Arzallus: Zuk oso gaizki esaten dezu
nahiz ta saiatu serio
ta irabazi igual ingo zun
zuk lagundu ez bazenio!

Peñagarikano: “Epaña eta Epaña!” esaten nuen
diru pixka baten truke.
“Biba Rusia!” esango det nik

ondo pagatzen badute.

A. Arzallus: Españan “s” esan behar da
ez da esan beharrikan
talde horretan ez daudelako
andaluzak bakarrikan.

Peñagarikano: Gure aitonak behin esan zidan
ta badakit dela hola:
aspalditxoan España aldean
koreano asko dagola.

A. Arzallus: Gaizki esan du edo bestela
ez diot ondo aditu...
Igual herriko jaietarako
zezenak jarriko ditu!

Peñagarikano: Nik España animatuko det
ta ondo nabil nere ustez
beste hitz bat ere ikasi baitut
“Morientez, Morientez”.

A. Arzallus: Barkatu baina zure ondoan
ni oso haserre nago.
Igual Aznarrek pagatzen dio
Camachoi baino gehiago!

Peñagarikano: Alde batera nei berdin zaizkit
España eta Korea:
lanik ein gabe kobratze hori
bai degula dotorea!

A. Arzallus: Nahiz ta bullaka ari zeraden
lasai-lasai jardunean
bulla zuk berdin eiten al dezu
greba dagon egunean?

Peñagarikano: Alemania ere finalean
finalerdian baitaude
nik “Aupa Hitler!” esan behar det
ditu pixka baten alde.

A. Arzallus: Korean gaude ta hegoaldean
ta honek sartu du hanka.
Normala degu hau Koreako
iparraldekoa da-ta!

Peñagarikano: Aizu uste det banaizela
neure buruaren jabe;
ondo ze esan ongi badakit
neure iparra galdu gabe!

A. Arzallus: Barkatu baina oraintxe nago
egoera ilunean.

Ziur “Korea!” esango dula
irabazten degunean.

ASTEASU (2002-06-28)

Bertsolariak: Lujanbio, S. Lizaso, Colina, Usandizaga, Irazu eta Egaña.

Gai-emailea: Laxaro Azkune.

Asteasuko Pello Errota plazan izan zen jaialdia gaueko hamar eta erdietan hasita. San Pedro jaietan urtero antolatzen den saioa. Plaza irekia izaki, zaila izaten da erabateko isiltasuna lortzea.

Egaña

GAIA: Hau gizon argia da eta galdera zail samarrak egin behar dizkiot. Demokrazia askotan entzuten den hitza da. Ez dakit, ordea, denontzat berdina esan nahi ote duen. Zer esan nahi du demokrazia hitzak Aznarrentzat?

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Aita izena kanta beharrak

Francon garaitik gaur egunera
etorri dena iheska.
“Demokrazia zer da beretzat?”
Laxaro daukat galdezka.
Beti urruti egon danari
demokrazirik ez eska
hitz huts bat soilik degula hori
badabilkit nahiko kezka
demokrazia Aznarrentzako
maskara bat baino ez da. (bis)

ETAk zer esan nahi du demokrazia hitza aipatzen duenean?

Demokrazia ETAntzat ere
aipagai eta ardura
baina hitz horrek berekin badu
majina bat zimurdura
ez dakit ETAk bidetzat daukan
edo hartzen dun jomuga
demokrazia ETAntzat zer den
badet majina bat duda...
Bere herria antolatzea
berak nahi duen modura. (bis)

Zer janik ez duen batentzat, zer ote da demokrazia?

Gosea degu gure bizitza
akuilatzen dun eztena;

ondo jan eta gero egiten
degu hamaika eszena
baina goseak asko dago ta
alda dezagun eskema;
ez badu janik, ez badu urik
ez jatetxe, ez taberna...
demokrazia horrentzat degu
beti bigarren problema. (bis)

Lujanbio, S. Lizaso, Colina, Usandizaga, Irazu, Egaña.

Gaia: Zuek Asteasuko jaietan zabiltzate. Maialen txoznan trago bat hartzen ari dela, atzeko bostak berarekin ligatu nahian hasi dira.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Maritxu nora zoaz I

Lizaso: Badakit neska mutilan
bila dabilena.
nerekin asmatzea
ez dezu zailena;
gorputza ere dadukat
haundi ta gardena
eta dantzan ere berriz
neu naiz abilena.

Lujanbio: Dantzatzen abila da
ez dago kojua;
Sebastian dantza lagun
nolako lujua!
Samba dantzatzen ona
mutiko pijua...
Gerri mugimentu baten
aidian nijua.

Irazu: Neskari hartu diot
morena tankera...
Ni mutila ez nijoa
bere aldamenara
ekainak hoita zortzi
kontuak atera;
gaur ez degu bakarrik
San Pedro bezpera.

Lujanbio: Bera da plazan dagon
mutil politena
dantzan abila eta
gorputzez lerdena.
Nigana ez dator ta
ematen dit pena
mutilei beira dago
nik nahiko nukeena.

- Egaña: Begira zazu orain
datorren oilarra:
Egañan burua ta
Belokin bizkarra ;
pasako degu gau bat
dotore samarra
nahiz hiruan geratu ⁴
ez da marka txarra.
- Lujanbio: Hau da tipo eskasa
pinta parregarritz;
dantzari ona ez dala
pentsatzen det egiz.
Nengon besua gerritik
pasatzeko premiz
ta neonen gorputza
aurkitu det berriz.
- Colina: Kaixo zer moduz zaude?
Izena dut Sustrai;
zuregana heldu naiz
trankil bezain galai.
Lehenengo agurretik
ez nuke pasa nahi
dantzan ez dakit baina
beste guztian bai.
- Lujanbio: Honek daukana ez al da
aurpegi galanta?
Luze samarra dauka
dantzarako hanka.
Hizketan hasi eta
diplomazi planta...
bukatu dunerako
amaitu da kanta.
- Usandizaga: Ni ere nabilenez
neska eskasean
baina asko ikusten
ditut hemen pasean.
Nahiz orain ni egon
denbora luzean
hartuko zintuzket ba
nik bihar goizean.
- Lujanbio: Honek hautsiko lituzke
lege eta arau
nere belarri ondora
hitz egiten dit "rau".
Zure egunsentia baino
nahiago mila gau.

⁴ Abel Barriolak Ruben Belokiri 22-3 irabazi zion arratsalde horretan berean.

Honek belarretako
engainatu nahi nau!

¹ Abel Barriolak Ruben Belokiri 22-3 irabazi zion arratsalde horretan berean.

USURBIL (2002-07-06)

Bertsolariak: S. Lizaso, Sorozabal, Irazu,
Egaña, Colina eta Lujanbio.

Gai-emailea: Jose Mari Izeta.

Bota Punttuba Bertso Eskolak Santixabeletan urtero antolatzen duen jaialdia. Gauean izan zen, herriko pilotalekuan.

S. Lizaso-Sorozabal-Irazu-Egaña-Colina-Lujanbio

Gaia: Madrilen labetik atera berria dute beste lege bat, hain zuzen ere, alderdi politikoen legea.

Neurria: sei puntukoa

Doinua: Esateko ez naiz lotsa

S. Lizaso: Garzon jaunak zalaparta
 ez errespeto ez planta...
 Bere labetik atera berri
 lege bat aparta!
 Espainientzat ausarta
 guretzako dena falta
 baina legeak ez du balio
 erreta atera da-ta. (bis)

Sorozabal: Ezin genuen sinetsi
 nahiz ta besteek miretsi.
 Hoi eskutan zaila daukagu
 baina inork ez etsi!
 Esan gabe ez det nahi utzi
 garbi dute erakutsi:
 indarra askoz gehiago dute
 baina arrazoia gutxi. (bis)

Irazu: Ez erruki, ez kupida
 gure aurka juaz di-da!
 Nola erantzun nola reaxiona
 pentsa komeni da.
 Ez aurpegik erretira
 ta ez aldegin mendira

gauden tokian eutsi ezker
berak eroriko dira. (bis)

Egaña: Legealdi ugaria
bide bakar nabaria...
Gobernuko asmoa zein den
garbi dago ia:
PPkoen oparia
egurraren ataria...
Guk pentsatzea delitua da
ta Aznarrentzat miraria. (bis)

Colina: Hemen ahal dugun heinetik
gabiltz bide bikainetik
baina egurra ta dekretua
dugu ordainetik.
Nahiz ta Garzon ekinetik
jardun bide gordinetik
ideiak beti ez ote daude
lege guztien gainetik? (bis)

Lujanbio: Politikari konpleto
legea ez dabil legeko:
nahi bada jarri, nahi bada kendu
ta beti kalteko.
Sokaz lotu esku-lepo,
hanka ta buru barneko
baina gu ez gaude boteredunen
marioneta izateko. (bis)

Lujanbio-Soroazabal

Gaia: Zuek aitona-amonak zarete. Atzo egun handia izan zenuten: urrezko ezteiak. Gaur, berriz, etxeko salan zaudete, eta salako horman daukazuen ezkontza argazkiari begira jarri zarete.

Neurria: hamarreko txikia
Doinua: *Espanian behera*

Lujanbio: Berroita hamar urteko
bizi gazi-geza...
horra hor gaztetako
fotoan babesa;
dena zan txuri-beltza
dena zan nekeza
ta errealidadea
juxtu aldrebesa:
kolorea lehen gendun
orain txuri-beltza! (bis)

Soroazabal: Zure ustetan gaude
orain hotz, lehen bero
baina eztabaida hau
gaur horretan bego!

Ni pozikan nago-ta
oain ere goizero
horri begiratzetik
ez bainun espero
berrogeita hamar urte
pasa eta gero. (bis)

Lujanbio: Berrogeita hamar urte
ari eta ari
besteentzat lanean
besten zerbitzari
nere aitona maite
marmartiai adi...
Atzo lore sorta bat
jaso gendun sari
hori zan premio bat
pazientziari. (bis)

Sorozabal: Berrogeita hamar urte
pozik eta alai...
tarteka erritak ere
baziran nolanahi.
Pazientziarekin
egon gera lasai
eta hori hartzen det
diskusioko gai:
gutxiegi txarra da
gehiegi ere bai. (bis)

Lujanbio: Berrogeita hamar urtez
biak elkarrekin
ximurrak laztanduaz
ohearen erdin.
Oain ikusten det beste
begi batzuekin ;
nahiz ta politagoak
badirela jakin
ni zoriontsu izan naiz
daukadanarekin. (bis)

Sorozabal: Horrenbeste urtetan
zenbait gauza hausi:
lehengo sasoi guzia
joana da ihesi
baina goza dezagun
ta goza arazi
nahiz gaurko ereduak
ez izan nagusi
eta telebistatik
desberdin ikusi. (bis)

S. Lizaso

Gaia: Laurogei urte beteak dituk. Baserria izan duk hire bizileku eta hire lantoki. Askotan entzun izan diek seme-alabei baserriak etorkizunik ez duen komentario hori. Gaur, berriz, baserriko leihotik eskabadorak ikusten dituk pasatzen: ondoko baserria botatzera zatozek.

Neurria: berezia

Doinua: *Uso xuria errazu I*

Begira naiz leihotikan
ez zait falta kezkarikan! (bis)
Zahartu naiz ta ez nun galdu nahi
alboko baserririkan.
Horrek pozikan ez dit ematen
baizik kezka bakarrikan. (bis)

Hauxe da une larria!
begira nago jarria. (bis)
Begiak dauzkat malkoz bustirik
urratu zait eztarria.
Lehen lagunak galdu nituen
eta orain baserria. (bis)

Autoraino bat-batean
makinak datoz kolpean. (bis)
Amesgaizto bat bururatu zait
agian neure kaltean.
Gure etxera ez bitez etorri
ni bizi naizen artean! (bis)

Irazu-Egaña

Gaia: Jexux, zu hamalau urteko mutil koskorra zaitugu. Andoni, berriz, zure ama. Gaur etxera joan zara, atea zabaldu eta edanda aurkitu duzu salan, eta hauxe esan dizu: “ Ez esan ezer aitari”.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Ludi bizitza abesti gozoz I

Irazu: Jaio ezkeroz ama zugandik
 zenbat laztan, zenbat muxu!
 Etxera sartu eta odola
 izoztu egin zait aizu.
 Botila eskuan, zure barruan
 samin haundin bat badezu.
 Aitari ez diot ezer esango
 baina kontatu zaidazu.

- Egaña: Honen arrazoi izan liteke
nere betondo ubela;
atzo gauean sentitu nuen
matrailekoa bestela.
Aitari arren ez esan ezer
eskatu dudan bezela.
Seguru nago jakiten badu
berriro joko nauela.
- Irazu: Aitak kolpeka hartu zaitu ta
negarrez zaude orduan.
Ez nuen uste halakorikan
neukanikan inguruan.
Lasai ez diot ezer esango
eramango det barruan
baina zeoze azalduko'iot
entenditzeko moduan.
- Egaña: Baina esatea izan liteke
semea gu bion kaltez:
ni neu eskuaz jotzen nau eta
zu igual ondoren katez.
Begira nere lepo ondoa
semea kontura zaitetz:
lehen alkohol batez sendatzen nitun
eta orain beste batez.
- Irazu: Lehen alkohol bat ta orain bestea
hartzen baitzaitu kolpeka.
Triste zaude zu negar eginez
atsekabeen beteta
ta ez diozu ezer esan nahi
zergatik ez hartu beta?
Zer konponbide ikusten dezu
dena zuretzat gordeta?
- Egaña: Garai batean aitanganako
banuen borondatea.
Bere kolpeek ipini naute
gorroto gaiztoz betea.
Zuk nahi badezu etor zintezke
nere semetxo maitea;
nik irtenbide bakarra daukat:
etxetik alde egitea.
- Irazu: Baina horrekin urratzen dezu
semearen interesa:
familia hautsi ta ni bakarrik
panorama aldrebesa.
Ama ekatzu botila hori
aitarenganako presa;
muturretikan edan dezala
trago txar hori har beza!

Egaña: Zure aitaxok nere bihotza
egin du hainbat pusketa.
Ezin det jasan jenio hura
ezin det jasan kasketa!
Ene semea buka dezagun
gu bion elkarrizketa
eta mesedez hor dago atea
jarri zaiozu krisketa!

AIA (2002-07-24)

Bertsolariak: Egaña, S. Lizaso,
A. Arzallus, Lujanbio eta Colina.

Gai-emailea: Anjel Mari Peñagarikano.

Aiako Santiago auzoan, zaindariaren bezperan, urtero eratzen duten jaialdia.
Pilotalekuan izan zen, gauean, eta entzule asko bertaratu ziren.

Lujanbio-Colina

Gaia: Maialen Perejil irla hartu duten marokoarretako bat izango zara, eta Sustrai berriro irla
hori erreskatatzera joan den legionarioa.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Erreguetan ari nintzela

Lujanbio: Beti egon da hau begi-bistan
gure herritik ez aparte.
Leila islara etorri gera
ta ez da inoren kalte
porro bat errez ta menta hartuz
kalterik ez degu bat'e.
Gure uhartean patxaran gaude
perejil zuek zerate.

Colina: Arrazoirikan ez duzu eta
hori ez al da txarrena?
Nerea dela ta ez zurea
esan nahi dizut aurrena.
Ahuntz eta guzi etorria naiz
itsaso handian barrena
berreskuratu nahi dugulako
betitik gurea dena.

Lujanbio: Barko-militar ta guzti zatoz
inbasoreen antzera
gu hanka hutsik ta pasioan

aurrera eta atzera.
Barko-militar, kainoi ta arma
bonba, kasko eta zera
Europar inun ezin duzuen
harrotasuna azaltzera.

Colina: Harrotasuna izan liteke
umilarentzat trantzea.
Nik betidanik defenditu dut
nere aitaren etxea.
Ez da komeni hola hastea
ez da ona ausartzea...
Konkistatzeko ez da nahikoa
trapu xixtrin bat jartzea.

Lujanbio: Zuek trapua jarri dezute
toki ugaritan joño!
Orain Leila da ta lehen Saharan
izandu da nahiko laino.
Herri ustel ta krudelagorik
ez det ezautu gaurdaino
erori zala ohartu ez dan
inperio triste bat baino!

Colina: Inperioak ahaztu itzazu
nigan izan nahiko fede
Espainiatik etorri bainaiz
zuregana alafede!
Ta nere alde daduzkadanez
mila arau edo lege
legeak beti dauka arrazoi
zure kalte bada ere.

A. Arzallus

Gaia: Zein albiste idatziko zenituzke Egunkarian?

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Eguna pasa nekean eta / Andre txarraren bentajak*

Nahiz holakorik kontatzerikan
ez nuen uste sekula
kristoren poza daukat barruan
eta ezin disimula.
Nahiz eta jakin ai zuri Peña
gustatuko ez zaizula
ba al dakizu atzo Realak
liga irabazi zula? (bis)

Neurria: hamarreko handia

Doinua: *Mundu honetan holako gauzak*

Badakizute atzo arratsean
egun haundia izan zela.
Belodromoko finala gendun
orain lau urte bezela.
Amest Arzallus hendaiar horrek
egin zun saio itzela!
Azken bitara ailegatu zen
dena egin ta dena dela
azken bertsoan Sustrai Colinak
irabazi zun txapela.

Neurria: zortziko handia
Doinua: *Gaiso nengoen joan dan aspaldin*

Nahiz bersolari naizen gau batzuz
eta berdin egunean
egia esan oholtza gainean
gustora nagoenean
amets bakarra hauxe daukat nik
nere bihotz barreanean:
azken bertsoa kantatu nahi det
Peñaren aldamenean.

S. Lizaso-Lujanbio

Gaia: Orain dela hiru bat hilabete edo horrela zen, Pello Zabalak esan zuen sekulako uda izango genuela. Orduan Maialenek, Orioko jatetxe bateko nagusiak, sekulako obrak eta inbertsioak egin ditu, turista asko espero zuelako. Eta uda gero eta txarragoa, jende gutxi hemen, eta gaur, jatetxe horretara hara non datorkion Pello Zabala bera.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: Kantatzera nijoa

Lujanbio: Ez zaitut ezagutu
lehen begiradan
gero ohartu Pello
Zabala nola dan.
Bisiguik ba al dagon
galdetu patxaran...
goxon-goxona daukat
euri tanto saldan. (bis)

S. Lizaso: Kritikatzeko ez zazu
arren izan presik
aurten nahiz ta giroan
ez dagon babesik

- Lujanbio: nere pronostikoek
ez dute akatsik:
nik ez dut huts egiten
egualdiak baizik! (bis)
Egualdiak huts egin
omen dula aizu
orain arte egiten
genizun bai kasu!
Aspaldi asko samar
huts einda zaude zu...
Leoncastillo einda
esaten al dezu? (bis)
- S. Lizaso: Irratiz ni entzunda
egin zendun plana.
Udara kaxkarra ta
urri dezu lana.
Nik antzematen dizut
fededun zerana:
gutxik sinesten dute
fraileak esana. (bis)
- Lujanbio: Zuk esan zenuena
oroitu beharko
pronostikoa izan zan
aldrebes gisako:
“Aurten udara oso
ederra gutzako”
bai frailean kaputxaz
dabilenantzako! (bis)
- S. Lizaso: Lorentzo egotea
hemendik aparte
tabernari zuretzat
izan bada kalte
giro onak badatoz
ta lasaitu zaite:
Santiotan hasi ta
Pilarikak arte. (bis)
- Lujanbio: “Ebia ere egingo
digu bai aldizka...”
gure Pello Zabala
asmatzen artista.
Ona juten ez bada
Pilarikan bista
eman beharko didazu
soldatako pixka. (bis)
- S. Lizaso: Hori burutzerikan
nik ez dut pentsatzen
ni frailea naizela
errez da asmatzen.
Nere soldatarekin

bazera kezkatzen
gu bezelaxe hasi
limosna eskatzen. (bis)

GETXO (2002-07-30)

Bertsolariak: Amuriza, Mañukorta, Peñagarikano eta S. Lizaso

Gai-emailea: Josu Esnaola.

Algortako Bertsolari Eskolak antolatu eta udalak babestuta, eguerdiko ordu batean izan zen saioa, Kasino Plazan, auzoko jaien egitarauaren barruan.

S. Lizaso

Gaia: Zu egunero joaten zara zure sei urteko iloba eskolara eramatera. Gaur, zure ilobaren lagunei begira, halako desio lizunak sentitu dituzu.

Neurria: berezia

Doinua: Uso xuria errazu 1

Ez zait pasatu lehenago
orain kolpetik akabo! (bis)
Umetxo hoiek ikusi eta
piztu zait hainbeste gogo!
Nik dadukaten kezka zera da:
burutik sano al nago? (bis)

Pentsamentu zebreak
nonbait banitun gordeak. (bis)
Jakin behar du behingoagatik
Sebastian agureak:
ume guztiak errespetatzen
besteenak eta geureak. (bis)

Begiak egin dit diz-diz
hausnarketa baten premiz: (bis)
agurea zuk tentazioak
kontrola itzazu neurriz
gaur izandako pentsamentuak
zuk ez izateko berriz. (bis)

ALTZO (2002-07-31)

Bertsolariak: Lujanbio, Sorozabal, Irazu, Egaña, A. Arzallus, eta Sarriegi.

Gai-emailea: Manuel Olano.

Jai batzordeak antolatuta, herriko frontoian egin zen saioa, urtero bezala. Ohitura eta arrakasta handia duen saioa da honako hau.

A.Arzallus-Sarriegi

Gaia: Gurasoak zarete eta alaba bana duzue etxean. Arrazoi ezber dinengatik, baina kezkaturik zaudete oso: Amets, zure alaba asteburuetan etxetik irteten ez delako, eta zu, Sarriegi, berriz, zure alaba asteburuetan etxera sartzen ez delako.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Uso zuri bat inguratu zait

A. Arzallus: Azkenaldian sortua zaigu
izugarrizko trantzea!
Nereari asko kostatzen zaio
etxetik ateratzea
ta zureari kostatzen zaio
berriz etxera sartzea;
konponbidea erreza dago:
etxez elkartrukatzea.

Sarriegi: Zureak beraz lagun bat zer dan
ia-ia ez omen daki
soluzioa arin samarra
hor bota didazu aurki.
Nere aldean nik pentsatzen det
egiz zaudela ederki
nereak dauzkan lagunak baino
hobe baitu ez eduki!

A. Arzallus: Nere alaba oraindik ez da
lagun artera nahasi
ta hori nahi dun ama batentzat
ez al da nahiko desgrazi?
Hiru karrera daduzka eta
denak aprobatu kasi
baina hala ere oraindik ez du
parranda zer den ikasi.

Sarriegi: Gureak berriz adiorik ez
ostiralez irtetzean
asteburua guztiz urduri
erdi erotu antzean
eta azkenik asteburua
behin betiko bukatzean
bera lanera eta ni berriz
negar malkotan etxean.

A. Arzallus: Nere alaba gaixoak ez du
ez lagun ta ez mutiko
zureak berriz batzuk hartuta

hoiekin eutsi betiko.
Ateratzea nahi nuke baina
beldur bat dut neurekiko:
behin ateratzen hasi ezkerro
ez den berriz itzuliko.

Sarriegi: Behin ateratzen hasi ezkerro
ez da gero noski txantxa
gurea ere bihurtu baitzen
behin parrandazale latza
baina ez dugu ondo ikusten
arazoaren ardatza
zure kasuan eta nerean
gurea baita akatsa.

Irazu-Sorozabal

Gaia: Jokin aita izango da eta Irazu seme ekologista. Aitak oilasko ederrak zituen hazita
Altzoko festetarako. Bart gauean, ordea, azeriak erdiak eraman omen ditu.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Hasiko al naiz, hasiko al naiz

Sorozabal: Seme honekin hainbeste aldiz
galdu izan det denbora
natura zaintzen baldin badegu
denontzat zala mejora.
Nere oilaskoak joanak dira
garbi ez dakigu nora;
orain bazkari bila joan zaitez
azeriaren zulora.

Irazu: Ekologista izatea da
nere aitan desgrazia.
Bi hilabetez oilasko sorta
itxura antzean hazia.
Gustora nago libre joan da
ia oilategi guzia.
Aita, nik aisa pasatuko det
egun bateko gosia.

Sorozabal: Baina ustetik ahal izatera
badago hainbeste tarte!
Ez dakit honek izango duen
nahi lukeen aina suerte;
lehen ere asko ikusi ditut
ta ez hemendik aparte
ekologista edonor baita
gosea probatu arte.

Irazu: Oilasko batzuk libre utzita
aldamenetik errita...

nik kontzientzi txarra daukaten
hala dago igerrita
konpromisoa familiakin
hitza potoloa baita.
Bazkari ederra egingo degu
osin tortilla jarrita.

Sorozabal: Hor ari nitzan oilasko onak
festetako noiz gordeko
ta azeriak eraman dizkit
etxe guzian kalteko.
Osin tortilla aski omen da
familia mantentzeko
baina osinak ez du balio
apaizari emateko.

Irazu: Konpromisoa oaindik doblea
halaxe bota du hitza;
hutsa litzake semea ere
hain fededuna balitza!
Azeri finak mendirik mendi
goseak hiltzen dabilta...
hurrena azeriai emango dizkat
oilaskoa ta apaiza.

Sorozabal: Oraintxe ere gure mutilak
buru argia dirudi!
Ustez problema gendun tokian
irtenbidea isuri.
Apaiza ere azeriari...
latza esan dezu hori
nik ez baitakit han kozka zeinek
egingo liokeen zeri!

Irazu: Kozka nork nori egingo dion
hori da hori lujoa!
Penagarria nere aitatzxo
etsia eta lur joa!
Semea berriz ekologista
baino ez burutik joa.
Aita gelditu etxean ta ni
soziedadera nijoa.

AIA (2002-08-07)

Bertsolariak: Peñagarikano, J. Agirre, Lujanbio, Egaña, A. Arzallus eta Maia.

Gai-emailea: Sebastian Lizaso.

Jai batzordearen eskutik antolatutako bertso saioa. Herriko frontoian izan zen gaueko hamar eta erdietan hasita, urtero egiten den saioa. Entzulea oso bertsozalea eta giro ona.

A. Arzallus

Gaia: Euskal Herrira iritsi berri den etorkin bat zara. Hogeitaz urte dituzu, ez lan eta ez paper. Nondik hasi?

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Sentimentua sartu zitzaidan

Pasai-Antxoko portu ertzean
han utzi nuen patera
ta herri baten aurkitu nintzen
bi lagunekin batera.
Geroztik hutsa dadukat tripa
ta hutsagoa kartera;
ez agiririk ta ez paperik
ezin nezake atera
baina ederki beteko nuke
langile baten papera. (bis)

Sartu didate nere etxean
falta zitzaidan iltzea
ta zein gorra den marmarra entzun
ta hala ere ixiltzea!
Betaurrekoak debalde salduz
jateko aina biltzea
ta dudan nago zein den hobe:
hemen hola bizitzea
edota jaio nintzen lekuan
gosegatik hiltzea. (bis)

Etorri nintzen egunetikan
a zer nolako trantzea!
Beltza dadukat nere azala
beltza aurre ta atzea
ta nola oso zaila daukadan
irtenbide bat hartzea
egia esan gogorra baita
bizitza hau tokatzea.
Irtenbide bat bakarra daukat:
Realean jokatzeta.

J. Agirre-A. Arzallus

Gaia: Aita-semeak zerate. Joxe aita, Amets semea. Herriko jaietan bi edo hiru egunetik behin etortzen omen da semea etxera, baina beti diru eske. Zer dio aitak?

Neurria: zortziko txikia
Doinua: Mando baten gainean

J. Agirre: Aita ez ibili arren
 gizalegez urri
 semearekin badegu
 nahiko lana sarri:
 bi eunetik behin etxera ta
 bertan larri-larri...
 Dirua eskatzeatik
 ez zaitez etorri.

A. Arzallus : Arazo bat banuen
 nunbait nereko
 dirua nola beti
 dedan nik begiko.
 Eman bazenizkidan
 berrehun eta piko
 zortzi egunen ez nitzan
 bat'e etorriko.

J. Agirre: Zeure burua ai zera
 nahikoa itsusten
 etorkizun onikan
 ez dizut ikusten.
 Gaurko gazteak ez dute
 gauz onik ikasten.
 Noiz hasi behar dezu
 zeorrek irabazten?

A. Arzallus : Bat'e ez irabazita
 ez dio inporta
 zuk ematen badidazu
 kriston diru sorta;
 nik hartzen det ta gero
 tabernatan bota
 zure mesanotxean
 alperrik dago-ta.

J. Agirre: Kosta gabe ez da izaten
 haruntza pasia;
 seme hau tokatu zait
 holako klasia!
 Beti ematen eta
 ez dago asia...
 Ipurdi estuak eta
 lepoa luzia.

A. Arzallus: Aitak oso errez dit
 neri antzematen
 eta lasai ari da
 kristonak esaten.
 Ni ez naiz gizenduko
 ez egunen baten

zuk dirutik gehiago
ez badezu ematen.

J. Agirre: Gure etxerako honek
dakarki ekaitza
petralkerirako dauka
arrazoi bakoitza.
Hau jaio zan ezkeroztik
honela gabilitza
ai urte hartan ama antzu
gertatu balitza!

A. Arzallus: Behin hamalau urte
kunplitu orduko
gaizki hezi ninduzun
zu zera lekuko.
Lehen egunean egin
bazenidan uko
berriro're ez nizun
gehio eskatuko.

J. Agirre: Beti eskatutzea da
zure akziua
ta aita zaharrari sarri
menospreziua.
Beti hartutzeko dezu
zure biziua
noiz hartu behar dezu
obligaziua?

A. Arzallus: Aita honekin nago
nahikoa erreta
diruai ez dio jarri
berriro arreta.
Orain ia eurotara
pasa gera eta
alper-alperrik ditut
bi mila pezeta.

Egaña

Gaia: Ardo on eta preziatuz betetako ardo botila bat haiz hi. Urte askotan hor eduki haute
sotoan, eta gaur zabaldu haute.

Neurria: hamarreko handia
Doinua Aita izena kanta beharrak

Etzanda bapo egon ondoren
berrogei urten barrena
orain zutikan ibili naute
bukatu zait atsedena
ospakizun bat dala medio
horra misterio dena

ni izandu naiz nagusiaren
ardorikan onduena
aita egin zen egunean'e
iriki ez ninduen. (bis)

Realak liga irabazi zun
ta bazan nahiko aitzaki
Laiseka tourren gailendu zan ta
izan zun duda galanki
gerora berriz izan zituen
bi-hiru biloba txiki
eta barruan eduki arren
hainbat duda ta irriki
nagusi jaunak ezergatikan
ez nau gaur arte iriki. (bis)

Nagusi jauna alargundu zen
hala ere ni sabaian
gaur rubia bat ekarri ez du ba
ilusioen usaian!
Eta huraxe konkistatzeko
"pufa" ireki nau mahaian
ni maitasunez bete ninduten
bete ninduten garaian
ta orain berriz hustuko naute
maitasuna lortu nahian. (bis)

Maia-Peñagarikano

Gaia : Aurtengo udaberrian, Jon Maiak bazituen hainbeste proiektu eta amets. Horietako bat zen, behintzat, udan diru pixka bat ateratzeko, Zumaiako hondartzan txiringito bat jartzea. Diru dexente ordaindu, eta jarri zuen. Baina horretarako Arantzazura joan zen Pello Zabalarekin hitz egitera. Peñagarikano da Pello Zabala. Bakoitzak jakingo du batek zer galdetu zion, eta besteak zer agindu zion.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: *Nere senarrarekin*

Maia: Nun dago esandako
eguzki ederra
gozatu behar zuena
Zumaiko bazterra?
Zuzendu nahi badezu
egindako okerra
zuk pagatu behar dezu
gure alkilerra.

Peñagarikano: Oraintxe ere hemen
bota du galanta!
Horixe ez genuen
besterikan falta!
Alkilerra ordaindu
besteak lagata

eskatu Jainkoari
gure aita da-ta.

Maia: Orain Jainkuangana
bidali nau berriz;
inork ez du ikusi
Jainko hori begiz
zu zeu Pello Zabala
ote zara egiz
zabala zera baina
zabala aurpegiz.

Peñagarikano: Ni zabala naiz eta
zu berriz txepela.
Bere ustez bota du
arrazoi itzela.
ta zuri esan nizun
nik denei bezela
onetik ta txarretik
egingo zuela.

Maia: Hola asma liteke
a ze ikuskizun...
lehenago ere zerbait
esan behar nizun:
terraza hutsa dago
jatekua lizun...
halako gurutzerik
ez da Arantzazun!

Peñagarikano: Euripean badegu
hilabete inguru.
Berdinak gera Pello
edota Aizpuru
ona esanez gero
txarra da seguru;
guk egunen batean
asmatuko dugu.

Maia: Asmatuko al dezute
baina hartu usai
eguraldiarekin
badezu nahiko gai
ni zure historia
ez det luzatu nahi
meteosat ez da baina
satelitea bai.

Peñagarikano: Ondo bete nahi nuke
nik nere lekua
Pello Zabala nauzu
Amezketakua
ta gogoan hartu det
zuk esandakua

ta zu tonto galanta
azkar ustekua.

Maia: Fundamenturik gabe
egiten dezu hitz
Jainkuaren bidetik
zu ere ez zabiltz
jendea agertuko zan
asko edo anitz
bera trajebañutan
agertuko balitz.

Peñagarikano: Ez nuke luzituko
denbora luzea
arantza sartu dezu
nere bihotzean
trajebañun azaldu
hondartza ertzean
nahio nuke ikusi
Kristo gurutzean.

J. Agirre-Lujanbio-Peñagarikano-Egaña-A.Arzallus-Maia

GAIA: Sasoiko dago gure Joxe Agirre aitona, baina probatu behar ditugu honen indarrak ere. Hauekin disimuloan ibiltzerik ez dago, tonto zahar hauekin. Zuk mikrofono honetatik, Joxe, erantzun behar dituzu hauek jarritako puntuak.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: *Mando baten gainean*

Peñagarikano: Zu bakarrik zera hemen
errespetukua;

J. Agirre: nik ez det aintzat hartzen
zuk esandakua
zu behintzat ez zerade
gaur lagun bapua.
Danetatik zu zera
lotsik gabekua.

Lujanbio: Eskuarria adorno
al dago Orandan?

J. Agirre: horrekin hasi al zera
orain propagandan?
Goldea ere han dago
eskuaran zerrendan
eta aitona Joxe
ahal badu parrandan.

Egaña: Aitortuko al dezu
zure edadia?

J. Agirre: Bai gizona badaukat
konformidadia.
Ez zaitez izan zu're
kalamidadia!
Hirugeita hamahiru urte
nahiko gertu dia.

Maia: Joxe hondartzara noiz
joan zinan azkena?

J. Agirre: Hori ez dakizulako
al daukazu pena?
Zu're jungo ez bazina
zeuretzat onena.
Hau da animalitan
dagon baldarrena.

A. Arzallus: Zer da lasto gainean
dagoen trastea?

J. Agirre: Bata eskoara eta
sardea bestea.
Uste al dezu parregarri
ni hemen uztea?
Neri tokatu zitzaidan
neri ikastea.

Peñagarikano: Zein hartuko zenuke
zu morroi hauetan?

J. Agirre: Ez da inor ere nik
egi-egietan.
lehen ere gure etxean
sobre da alperretan
eta neregatikan
egon zaite bertan.

Maialen: Gero erromeria
Alaitz eta Mainer

J. Agirre: eta juntatuko dira
hainbat gazte eder
baina aitona dago
gauz hortako oker.
Erromariak neri ez dit
oain esaten ezer.

Egaña: Nundikan bertsoetako
ilusio hori ?

J. Agirre: Ni ilusioakin
hemen ez naiz ari
zeuk ez dakizula ere

gezurra dirudi
gogoaz kontra botatzen
baitezu ugari.

Maia: Pasiatzen al zera
semian kotxean?

J. Agirre: Ez nazazula jarri
ni mala letxean
ikusiko ez banu askoz
nahiago etxean
amorrua ematen dit
aldi bakoitzean.

A. Arzallus: Azken erantzunaren
zai daukazu Aia

J. Agirre: eta nik herri honi
bai erantzun nahia
etorri gabe pasa det
joan det aspaldia
eta gaurko biajea
netzat pozgarria.

Lujanbio-J. Agirre

Gaia: Azken bolada honetan sega kontuak modan ditugu. Hara non Maialen, harro aldi batean, bertsolarietako edozeini desafioa botako liokeela esaten aritu zen. Eta Joxek erantzun egin dio.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: *Haizeak bidali du*

J. Agirre: Denak desafiatzen
lotsagabe antzera
Maialen maite hori
zertan jardun zera?
Aitona atrebitzen da
zuri jokatzera;
gainera Iturriotzen
konforme bazera.

Lujanbio: Zuk aukeratu itzazu
paraje onenak
ta zuk esan ezkerro
neretzat bai denak.
Hoik apustua hartuta
lirake problemak ;
apustua hartu du
juxtu nahi nuenak.

J. Agirre: Beraz ondo dator gaur
gure gorabehera ;
ikusi egin behar

hemendik aurrera.
Beste nunbaiten jokutzen
atrebitzen bazera
nik nahi dezun tokian
jartzeizut aukera.

Lujanbio: Zeozer esan nahi zun
akabo, akabo!
Joxe ez naiz joango
segatik gorago.
Ni sega argazkitan
ikusita nago
eta apustua da
zeinek gutxiago.

J. Agirre: Maialen egin zazu
pixka bat mesede
bide hortatik ez dago
nere ustez eze.
Zuk ez dezu ebakiko
belarrik batere
irabaziko nizuke
kerten hutsez ere.

Lujanbio: Ze lotsagabekeia
aitonan azala!
Badu garai batian
zanaren itzala
zuk ez dezu ulertzen
nik nahi nun bezala
zurekin afaltzeko
aitzakia bat zala.

J. Agirre: Beraz gauza ez dezu
hain gaizki ikusten
afari ederrak hor
nola jartzen dituzten.
Zuk segan egiterik
nik ez nun sinisten
zuk zorrozten ez dezu
baina bai amusten.

Lujanbio: Honek gaiztakeria
badu mingainian
garai bateko senan
odola zainian.
Segan zertako aitu
gu ahaleginian.
Hobe deu pasiatu
belarran gainian.

J. Agirre: Ontzat hartzen dizut nik
errespetatzea ;
pentsatu det iritzi

bat nik botatzea :
zertako belar gainean
pasiatutzea ?
Ez al da hobe etzanda
bapo ibiltzea.

Lujanbio: Nik pentsatzen nuen ze
esango zenun zuk;
indarrrik ez ta hara
bai idea batzuk.
Nik sega hartuko det
apustuaren truk
lore batzuk ebaki
ta emango dizkizut.

IKAZTEGIETA (2002-08-11)

Bertsolariak: Irazu, I. Elortza, Iturriaga, Colina eta Sorozabal.

Gai-emailea: Eneritz Otamendi.

San Lorentzo jaien barruan ohikoa den bertso saioa. Gaueko hamaiketan hasita, frontoian ez zen entzule askorik bildu. Hala ere, saio txukuna egin zuten.

Iturriaga-Sorozabal

Gaia: Zuek ama-semeak zarete: Unai ama eta Jokin semea. Orain dela gutxi erosi duzue microhondas bat etxerako, eta zuri, Jokin, hasieratik ez zitzaizun gustatu, eta zure osasuna babesteko, ez erabiltzea erabaki zenuen. Baina orain, zerbait berotu nahi duzunean, kazuela asko zikintzen dituzu, eta gero amak garbitu behar ditu. Ama kejavu egiten da.

Neurria: zortziko handia
Doinua. Anai-arrebak hementxe nator

Iturriaga: Gure semeak beti egiten du
ta edonola berea
hasieratik gustoko ez antza
microhondasan idea
baina hain txukuna ta hain formala
ere ez da ez gurea:
zure osasuna babestu nahian (bis)
galdu behar dut neurea.

Sorozabal: Gaur egun hainbat tresna moderno
jartzen dituzte aukeran

baina ni ez naiz asko fidatzen
txispa hoién gorabeheran.
Ama ta biok gure etxean
moldatzen gera primeran
platera mahaian garbitzen det (bis)
zuk ontziak fregaderan.

Iturriaga: Gure etxean bizitzen dira
horrelako mila une...
Badira hemen hainbeste tresna
ta guztiak nahiko xume.
Zure adinean eta horrela
gehiegi dugu ai ene!
Zure aita ere zure aldean (bis)
iraultzailea da seme!

Sorozabal: Iraultzailea omen da aita
hau entzun behar gaurkuan!
Ahal dedan arte aprobetxatuz
aurrera nahi nuke jua.
Horregatikan ontzi guztiak
uzten dizkizut txokuan
iraultzailea bihurtuko naiz (bis)
nere ama hildakuan.

Iturriaga: Atzerakoia bihurtu zara
seme atzerakoietan
baina egon lasai ni joan ta gero
etorriko dira bueltan.
A ze bildurra ta fede eza
microhondasan uhinetan
ta kafesnea hartu artean (bis)
segapotoatik hizketan!

Sorozabal: Segapotoa ere badaukat
hori da hori lilura!
Botoi txiki bi zapaldu eta
konektatzen naiz mundura
zuk ez zenuen ibiltzerikan
gaur ni nabilen modura...
neretzat dira zita guztiak (bis)
eta zuretzat faktura.

Irazu-Colina

Gaia: Irazu, hotel bateko atezaina zara eta Sustrai duela hamabost egunetik bertan ostatu hartutako bezero bat. Gauero neska ezberdinekin ikusten duzu gelara igotzen. Gaur joan zara beregana, kamera bat jarri eta erdibanako negozio bat proposatuz.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Dama gazte xarmant bat

Irazu: Ibilera aspaldin
dezente narrastu
aurrenengoa zein zen
aspaldian ahaztu...
Bideoa jartzeak
ezer txarrik ez du:
zuk lehen bezela segi
ta ni aberastu.

Colina: Ez zara aberastuko
nahiz galdetu lasai
tratu osoa egiten
gaurkoan dugu jai.
Jarri ezazu kamara
jarri ezazu bai
baina nik telebistan
ez dut agertu nahi.

Irazu: Ba azalduko zera
gauz zoragarria
ohean etzanda ondo
dotore jarria
kontua ta bestetan
a ze aldarria!
zortzi milimetro da
zintaren neurria.

Colina: Hain neurri txikian
a ze exitoa!
Ni naiz armariotik
di Joan tipoa
nahiz egin nahi zenukeen
pornografikoa
igual irtengo zaizu
terrorifikoa.

Irazu: Espektakulo eder
politak ikusi!
Armariotik salto...
bai lehenbailehen hasi
hiru-lau bueltarekin
guztia nahasi...
bideoa aterako zait
entierro ta guzi.

Colina: Honek apaizarena
gingo ote du?
Abentura dulako
itxuraz eredu
ta gauzak probatzeko
gertuko gaude gu
ta igual hironaka
proba dezakegu.

Irazu: Proposamena izan da

dezente lizuna
baina haseran behintzat
arretaz entzuna.
Hirunaka hastea
guk horko jarduna
ta ordun zein izango da
grabatuko duna?

Colina: Erantzuna ez al da
beti-betikoa
denen gustokoa ta
denen begikoa?
Eiteko pelikula
pornografikoa
nahikoa da kamara
automatikoa.

Irazu: Nahikoa omen dala
hala degu jakin
baina hemen traturik
ez da elkarrekin.
Automatikoa nahiko
omen da behinepin
baina konforma behar
digitalarekin.

Colina: Digitala ona da
aitortzen dut, hara!
Baina hortan oker bat
bada beharbada:
alper-alperrikan da
daukagun kamara
kukuso bat bezela
mugitzen bazara.

BILBO (2002-08-19)

Bertsolariak: Ibarra, Mendiluze, Silveira eta Sarriegi.

Gai-emailea: Joserra Bilbao.

Santutxuko Bertso Eskolak Bilboko Aste Nagusian eratzen duen saioetako bat. Plaza Barrian izan zen, eguerdiko ordu batean, entzule mordoxka bertan zela.

Silveira-Mendiluze

Gaia: Zu, Silveira, hondartzazalea zara, eta Aitorrek Zarautzen etxe bat eman dizu errentan hiru mila euroren truke. Hilabete eta erdi pasatu da, eta hondartzara gehienez ere lau egunetan joan zara.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Maritxu nora zoaz I

Mendiluze: Etorri zinan eta
nahiko urrunetik
orain haserre zaude
auskalo zergatik.
Eguraldiak asko
omen du txarretik...
pentsatu behar zenuen
ordaindu aurretik.

Silveira: Zergatik jartzen zara
haseratik bero?
Nik hau ongi hartzerik
ez al duzu espero?
Gustoz egon naiz etxean
hemen egunero...
zail da amortizatzen
hiru mila euro.

Mendiluze: Bainan etxea dago
baldintza onetan:
behar duzun guztia
badauka benetan.
Eguzkia irten badu
hiru egunetan
dena ezin det eskeini
prezio horretan.

Silveira: Etxea garestia
alokatu nuen
ta orain hara jabeak
nola hartzen nauen!
“Etxen ondo dago”
esan du ondoren.
Agian hobe esan
bazenu “zegoen”.

Mendiluze: Euriagatik hasi
badegu disputa
honek konponbidea
nahiko erreza dauka:
gelditu zaite bertan
berriz ordainduta
udazkenean ona
egin behar du-ta.

Silveira: Udazkenean berriz
Zarautzen primeran

udan etorri baino
nahio nun aukeran.
Baina etxeari beharko
garbiketa eman
dorre bikiak irten
dira fregaderan.

Mendiluze: Hartu behar nizuke
horregatik kargu
baina portatuko naiz
ondradu-ondradu:
pagatuta denean
moldatzen gera gu
berez labanderiak
suplementua du.

Silveira: Suplementua badu
ba *no pasa nada*.
Bazkaldu dezagun ta
pasatu salara.
Neberan egongo da
oaindik beharbada
lehengo astean egin
nuen entsalada.

Sarriegi-Mendiluze

Gaia: Aitor Mendiluze ez da betere jaizalea, eta beste Aitorrek, Sarriegik, itzelezko ahalegina egin behar izan du Mendiluze Bilbora ekartzeko Aste Nagusira. Gauzak hala gertatzen dira, eta Mendiluze famatua denez gero, hor daude biak, goizeko orduetan, euskal giroko txosnetan, Mendiluze neskaz inguratuta, eta Sarriegi bazter batean, kalimotxo eskuetan duela.

Neurria: lauko handia

Doinua: Hango tiru ta ke ta lainuak

Sarriegi: A ze nolako laguna dedan
ondoan degun gizona!
Juerga gustatzen ez zitzaiena
ta oraindik hemen dagona. (bis)

Mendiluze: Etortzen kostatzen egin zait baina
zuk zer zenduen espero?
Aprobetxatu beharko det ba
etorri naizen ezkererako? (bis)

Sarriegi: Zuk neska franko inguruan ta
hainbeste kalimotxo nik...
Egia esan ez nekien hain
txaketeroa zinenik. (bis)

Mendiluze: Ondo pasatzen ari naiz eta
hau al da zure eskerra?
Zer zen benetan nahi zenuena:

laguna ala txoferra? (bis)

Sarriegi: Baina bentaja ere badaukat
desbentaja eta guzti:
ni majo busti naiz jadanik ta
zu oraindik ez zera busti. (bis)

Mendiluze: Hor zaude beraz horrek bentaja
egiten dizun ustetan...
Busti gehiegi busti zera zu
saiatu zaite hizketan. (bis)

Sarriegi: Bustitzen nahiko saiatu naiz bai
baina momentuan bertan
lagunik ez det ta ezin naiz hasi
katxiarekin hizketan. (bis)

Mendiluze: Orduan utzi katxia bertan
ta denborarik ez galdu!
Horrekin ezin baldin badezu
ondokoren bati heldu. (bis)

Sarriegi: Ta konpainia aldatu eta
joaten bazera etxera
maleteroan baldin bada're
arren eraman etxera! (bis)

Mendiluze: Dena ez dago galduta eta
animatu zaite, tira.
Horroko niki gorridun neska
zuri begira ari da. (bis)

Sarriegi: Baino alperrik ari zerala
jakin behar du lagunak:
nik eztarritik botako ditut
fluidorik gehientsunak. (bis)

Mendiluze: Igual zuk hartu behar zenuke
nik soberan nuen lotsa
alperrik baita lehen motza zena
beti izango da motza. (bis)

Sarriegi: Azken batean Bilboko buelta
biontzako ez da kaltez:
zuk rekuerdo ona izango dezu
eta nik rekuerdorik ez. (bis)

Mendiluze: Laguna naiz ta ona izango da
zure nahia betetzea.
Aizu portzierto oroitze'al zera
nun utzi degun kotxea? (bis)

Sarriegi: Barkatu baina gaur zure tranpan
ez ote zera erori?

Nere izenaz ez naiz oroitzen
ta nola oroitu hori? (bis)

Mendiluze: Hizketak utzi ta jende artera
galdegitera goazen gu
gaua nunbaiten pasa behar ta
galdetu beharko diegu. (bis)

BILBO (2002-08-22)

Bertsolariak: O. Enbeita, Ugartetxea, Estiballes eta F. Paia.

Gai-emailea: Jon Ander Togalina.

Bilboko Aste Nagusian Santutxuko Bertso Eskolak egunero eratzen dituen jaialdietako bat. Plaza Barrian, eguerdiko ordu batean.

O. Enbeita-Estiballes

Gaia: Zu, Oihane, txozna bateko barran zure potea eskatzen zaudela, Arkaitz agertu da, hau ere pote bat eskatzera. Berba egiten hasi, gerritik lotu eta dantzan hasi zarete.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Santa Barbara zure bizitza I

Estiballes: Hamabietan atera gara
dutxatuta eta guapo.
Zita jarrita omen geneukan
hemen Kaskagorrirako.
Tragoa eskatu ta bat-batean
dantzan hasi zertarako?
Zuretzat tipo ona dudalako
kliente ona naizelako...? (bis)

O. Enbeita: Neska bat hartu aurrean eta
dana burura igota...
bat ere ez da hemen kliente
ta holakorik ez bota.
Agarrau egin nahi zendula ta
zure zilborraren kontra...
soltau nagizu apur bat arren
erdi itota nago-ta! (bis)

Estiballes: Beraz itota omen zauzkat nik
horrekin zara atara
baina lehenago egina dozu
hainbat barre ta algara.
Zure ezpanak hurbildu eizuz
hemen neure ezpanetara
ta ito bardin egingo zara

ta hobeto egongo gara. (bis)

O. Enbeita: Goxotasuna ere badozu
nabari da alafede!
Baina ezin dot nahi ta be izan
egoera honen jabe.
Muxu bat emon nahi dautsut orain
nahi dautsut baina ai ene!
Ezpanetara ez naz helduko
puntiletan jarrita be! (bis)

Estiballes: Puntiletan be ez dala heltzen
erantzun deusta sorginak!
Makurtu ere egin naiteke
bagara hain gazte finak.
Zertako izan hain lotsatiak
herabe eta birjinak?
Itzun gaitezen biok lurrean
guztiok gara bardinak. (bis)

O. Enbeita: Gerotxuau bai itzungo gara
baina arren ondino ez
pauso bat beste baten atzean
nik ez baitot hartzen errez.
Makurtu ere egin zeinke zu
lehen zuk esan dozun legez
ta behin makurtzen baldin bazara
deklaratu egin zaitez. (bis)

F. Paia

Gaia: Gaur, goizean goiz, denbora hartu duzu, eta kartzelan duzun lagun euskal presoak bisitatzerara joan zara. Kontaiguzu hark kontatutakoa.

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Aita izena kanta beharrak

Lagun bat badut Paris aldean
ta izena dauka Manex
gaur goizaldean bisita egiten
haraino heldu naiz kotxez.
Leku oso onak ez daude handik
baina behintzat La Sante ez!
Barrura sartu eta esan dit
“Fredri Bilbon zabiltzanez
lehen tragoa hartu ezazu
kartzelan gaudenen partez”. (bis)

Kabinan sartu “Aupa!” esanda
hor hasi gara polito
orduak penak hasten zaizkigu
beti ere gurekiko

funtzionarioak txakurrak legez
ei dabiltzala betiko...
Baina halare holan esan dit
begietara “Mutiko!
Zuek kalean gogor jarraitu
guk ez baitugu etsiko”. (bis)

Hori izan da nire bisita
agertu dizuet jada
herri honek behar du adorea ta
goitik beherako patxada
une gogorak biziagatik
aurrerantza ari gara
esandakoak aipatu ditut
lehen eskatu erara
esandakoak alperrik dira
ezer egiten ez bada. (bis)

Estiballes

Lehen puntua emanda

Neurria: zortzi puntukoa

Doinua: Baserrian jaio nintzan / Habanera

J. A. Togalina: Hantxe aurrean dekogu
gure ikur Marijaia

Estiballes: jaiak pasatu heinean
hartzten doana usaia.
Ez dakit eztarri honekin
nola jarri duzun gaia.
Habanera luzea da
beharko da ondo saia.
Santutxuko eskolakoa
zinena ia anaia
gerra bat bihurtu duzu
Jon Ander genduna jaia.
Hementxe bertsotan gabiltz
baina non dago arraia?
Zu zer zaitugu laguna
edo zaitugu etsaia?

J. A. Togalina: Aste Nagusian batzuk
ezer ez dabe ligatzen.

Estiballes: Zapatila zahar hoiekin
etxetik zara ateratzen.
Ilea goitik be falta

hasita zagoz zu zahartzten
nahiz ta gurasorik ere
ez daukozun kontrolatzen
baina garaiak Jon Ander
hasiak dira aldatzen.
Hasi zaitez txoznetara
goizaldetaraino sartzen
txoznetan hasten duguna
Bilbo zaharrean bukatzen...
Ni gauero desberdinaz
saiatzen naiz oheratzen.

J. A. Togalina: Zerbait soberan dakusat
zerbait dakusat be faltan

Estiballes: soberan bihar eongo da
udaletxeko lehen plantan.
Espainiako bandera da
eta jendea zaratan
euskaldunak garela gu
ezin al geinke ba esan?
Manifa ere badago
bihar hamabi t'erdietan...
Soberan gauza gehiago
egon leike urteetan
baina euskaldunak elkartzen
baldin bagara benetan
errez biziko ginen gu
herri libreago batetan.

BILBO (2002-08-23)

Bertsolariak: J. Lopategi, Mañukorta, J. Agirre eta Loidisaletxe II.a.

Gai-emailea: Jon Eizmendi.

Bilboko Aste Nagusian Santutxuko Bertso Eskolak egunero eratzen dituen saioetako bat. Plaza Barrian, eguerdiko ordu batean, entzule asko.

J. Lopategi-Mañukorta

Gaia: Mañukorta izango da Mihura beltza, eta Jon Lopategi, berriz, bera toreatzera etorri den “El Juli” toreroa. Ateak zabaldu dituztenean zezena haserre bizian atera da, eta oraintxe daude toreroa eta biak aurrez aurre, elkarriketan hasteko prest.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Hasi al naiz hasiko al naiz

J. Lopategi: Torero eran beti izan naiz
hortan kapaz edo gauze
eta gaurkoa joan liteke
erdi labur, erdi luze.
Jendea dago gure inguruan
dibertsinoaren gose
eta lehenengo emongo'tsudaz
hogeta hamar bat pase.

Mañukorta: Zezen haundia ni etorri naiz
Jainkumendian hazia
hainbat malizi, behi gorri eta
zezen beltzaren klasia.
Esan bezela bete orduko
hoeta hamargarren pasia
momentu hontan kenduko dizut
adarrarekin bizia.

J. Lopategi: Behar bezela toreatzea
dira nire helburuak
eta hortako emonak ditut
pase eder seguruak
baina oraindik amorrus zagoz
hortik datoz apuruak.
Ia apur bat mantsotzen zaitun
gure banderilleroak.

Mañukorta: Han-hor-hemenka ni toreatzen
dira zuen helburuak
berdin torero, puntillero
ta gaineko jeneruak.
Zezen beltz honek berakin ditu
odol gorri ta beruak.
Gaur egunian astinduko'itut
Bilbon diran toreruak!

J. Lopategi: Luzimentua atarateko
neukan nik itxaropena
baina baldarra dogu zezen hau
ta ez dau merezi pena.
Horregaitikan heldu orduko
neure famen hondamena
ezpata zuzen sartzea igual
izango dogu onena.

Mañukorta: Hau ikusita une honetan
odolak ere irakin.
Lehenago ere emanda nago
behar dan hainbat etekin
eta jakintsu jarri nahi ditut
gaur hainbeste ezjakin:
Iruñean ere bi hil nituan
kontuz ibili nerekin!

J. Lopategi

Gaia: Zerk ase dezake Jon Lopategiren egarria?

Neurria: zortziko handia

Doinua: Dama askoren engainagarri

Hamaika kontu erabilirik

honela eta horrela

badakizue lege gogorra

guregana datorrela.

Entzunak entzun hori da orain

galdera nahiko itzela.

Preso guztiak etxeratzea

lehen esan dodan bezela.

Guztiok dogu ametsa eta

guztiok gara egarri.

Herri honetan pasatzen dogu

makina bat une larri!

Bat eta libre gura gendukez

gure zazpi Euskal Herri

baina lehenengo bibotea erre

beharko jako Aznarri.

Beti izan naiz ni baikorra ta

gaur be oso amestia:

ozpinen truke beti eskatzen dot

etorkizunez ezta

behar dan eran argitu daiten

gure goiko eguzkia

euskeraz entzun gura neuke nik

Bilboko huri guztia.

J. Agirre

Lehen puntua emanda

Neurria: Aranora joan ziran / Sastarretik hasita

J. Eizmendi: Sasoi onean dago

Agirre Oranda.

J. Agirre: Gezurretan egin dezu

nere propaganda.

Zutikan juxtuan eta

batzutan etzanda...

nere sasoi dago

pikotara joanda.

- J. Eizmendi: Adinak egiten du
bizkarra kargatu
- J. Agirre: eta belaunak ere
berdintsu nekatu
egia esatea
ez baita pekatu
errex gelditu eta
kostata aguantatu.
- J. Eizmendi: Parranda egiteko
moduan zaude zu.
- J. Agirre: Ez dakit hala nagon
zuk hala diozu.
Bazkari eder bat hemen
ordaintzen ba'idazu
mesederik haundiena
gingo didazu.
- J. Agirre: Zenbat parranda egin
zenuen gaztetan?
- J. Eizmendi: Sarritan ibiltzen nitzan:
seitatik bostetan;
batzutan mutilakin ta
hurrena nesketan
baina gutxi egin nula
hor nago kezketan.

BILBO (2002-08-24)

Bertsolariak: Peñagarikano, I. Elortza, A. Arzallus eta As. Otamendi.

Gai-emailea: Urtzi Urrutikoetxea.

Bilboko Aste Nagusian Santutxuko Bertso Eskolak egunero eratzen dituen jaialdietako azkenaurrekoa. Plaza Barrian izan zen, eguerdiko ordu batean.

A. Arzallus-As. Otamendi

Gaia: Zuen egoera ez da bertsotan ibiltzeko. Koplatan hobeto, agian. Amets, itzartu berri zara, sekulako biharamunagaz, eta atzokorik ez duzu ezer ere akorduan. Biluz-biluzik zaude zeure ohean, eta gutxienez badakizu zeure etxean zaudela. Ondoan Asier dago, eta Asier ez dago bere etxean.

Neurria: lauko handia

Doinua: Kontu barri bat suzedidu da II

A. Arzallus: Halako baten iritsi ginen
gu biak nere etxera.
Nik ondo dakit non nagon baina
zu nondik etorri zera?

As. Otamendi: Aizu laguna ez zazu orain
zure kopeta zimurtu!
Zuk zeuk gonbidatu ninduzun ta
orain ez zaite damutu!

A. Arzallus: Duda bat daukat barruan eta
galdetu nahi dut benetan:
zu're gurekin egon al zinen
orgasmoen txapelketan? 1

As. Otamendi: Orgasmoen ondoren ohean
eduki dugu guk txanda.
Gauza bakarra esango dizut:
oso polita izan da.

A. Arzallus: Pijamarik ez, nikirik ere ez
dena dauka erantzita...
Baina ze kristo egiten dezu
lasto-txapel bat jantzita? 2

As. Otamendi: Aizu laguna utzi ezazu
hemen bertan berriketa.
Txapelaz aitzakirik ez jarri
zeuk eman zenidan eta!

A. Arzallus: Txapela ere behar zendula
aipatu nizun orduan.
Igual txapela esan nun baina
kondoia esan nahi nuan.

As. Otamendi: Kondoia aipatu duzu eta
hortxe jarri zara larri...
Goian txapela ipini dut nik
baina behean ez dut jarri.

A. Arzallus: Odola ere isuri duzu
ohe honetan ordea
ta maindireai utzi diozu
Athleticen kolorea.

As. Otamendi: Halare zu ez zaite kezkatu
nik egin bainuen proba;
ni higienikoki sano nago
eta ona izango da.

- A. Arzallus: Gu Athleticen maindirepean
gogotik baikinen jardun
ez naiz oroitzen ta esan zaidazu
zenbat gol sartu ditugun.
- As. Otamendi: Zenbat gol sartu ditugun orain
esan behar dizut egiz:
korerretik bi izan dira ta
beste hiru bat penaltiz.
- A. Arzallus: Korerretik bi sartu dituzu
besterik ez gendun falta!
Baina joan zaitez neska-laguna
laister etorriko da-ta.
- As. Otamendi: Hemendik joan nadin diozu
ez nuela uste, hara...
Joango naiz noski baina jakizu:
txapeldun baten erara.

HONDARRIBIA (2002-08-30)

Bertsolariak: Colina, Maia, Egaña eta Peñagarikano.

Gai-emailea: Unai Elizasu.

Udaleko Euskara Batzordeak antolatutako bertso estropada. Santiago kalean izan zen, ilunabarreko zortziak eta laurdenean.

Colina-Egaña

Gaia: Biek gustu diferentea duzue: Sustraiak iparraldetik datorren haizea du gustuko; Andonik, berriz, hegoaldeko datorrena.

Neurria: lauko handia

Doinua: Kontu barri bat suzedidu da II

Colina: Nere ustetan ni neu ari naiz
asmorik hoberenean:
ipar haizeak freskatzen gaitu
erretzeaz gaudenean.

Egaña: Baina nik ere arrazoiren bat
badaukat bete-betean:
hegoaizea Kontxan hobe da
ziaboga bitartean.

Colina: Arrazoi duzu hori horrela
da ta ez nere kaltean
ipar haizea ez al da hobe
haruntzaka juatean?

- Egaña: Baina bueltatze asunto hortan
berdin ipar edo hego
beste erdia egingo degu
erdi bat egin ezker.
- Colina: Nere ustetan zure kasua
xelebrea dugu aizu:
ez iparreko ta ez hegoko
haize bakarrik daukazu.
- Egaña: Hegoaizean kontra Colina
zer-nolako eginahala!
Ziur naiz hegohaize egun batez
maiteminduko zinala.
- Colina: Alper-alperrik ari zerade
ez zabiltz asmo onean.
Txikiak ere eskasak dira
haizea dagoenean.
- Egaña: Hegoaizeak indartu ohi du
gehienetan maitasuna
nere ustetan ederra baita
gaueko epeltasuna.
- Colina: Nik ipar haizea dut gustoko
batere dudarik gabe
hegoaizeak ipintzen bainau
lotsagabe-lotsagabe.
- Egaña: Hegoaizeak ekar ditzake
abantailarik gehienak:
seguru nago eskertzen dula
pateratan datorrenak.
- Colina: Alperrik-alperrik zabiltz Andoni
nerekiko buruz buru;
guk paterak ahaztu behar ditugu
arraunen egin behar dugu.
- Egaña: Baina onartu hegoaizeak
badu hainbat kategori:
hegoaizeak ateratzen du
zure ero punttu hori.
- Colina: Ez naiz eroa, ez naiz eroa
ez nabil zure antzeko
haize guztiak onak baitira
ikurrina astintzeko.
- Egaña: Orain eseri egingo gera
kopla gehiago ez bota.
Aulkira aisa irits gintezke

hegoaizea dago-ta.

BIDEGOIAN (2002-08-31)

Bertsolariak: Irazu, Pegarikano, Egaña eta Lujanbio.

Gai-emailea: Koldo Zelaia.

Jaietan urtero antolatzen duten jaialdia. Plazan izan zen, gauean.

Egaña

Gaia: Urtero bezala, aurten ere Euskal Herrian hainbat pertsona berezi galduak badira, baina nik bat aipatuko dizut: Kaxiano Ibareguren, Lizartzako itsua. Bertsolari eta abeslari handia, Euskal Herriari hainbeste abesti eder utzi dizkiona.

Neurria: berezia

Doinua: Sorlekua utziz gero

Kaxiano zuregana
noa zu gaitzat hartuta
aurten hemendik joana
zoritxarrak behartuta
munduan oso persona gutxi
du zuk hainbat meritu-ta:
majina bat gau argitu zendun
ilunpean arituta!

Publikoan azaltzeko
horren gizon aproposik
Euskal Herrian ez zela
aitortu dezaket pozik.
Zure begien hutsune hura
gainditzen zenuen kasik
zuk aurpegian ez baitzenitun
bihotzan barruan baizik.

Gure artetik joana
festazaleon kaltean.
Joan zinen ta guk negar
egin masailak betean.
Inoiz edo behin pentsatu izan det
ohean neure artean
“Halakon baten itzuliko da
itsasontziren batean”.

Irazu-Lujanbio

Gaia: Euskal Herrian azken egunotan mugimendu izugarria dago Batasuna legez kanpo utzi nahi dutela eta. Zuentzako gaia hau da: Garzon eta bere lagunak.

Neurria: berezia

Doinua: Uso xuria errazu I

Irazu: Nolako estuasunak
ipiniak dikigunak
gure epaile kuttunak!
Barrote atzean jarri nahi gaitu
pilatuta euskaldunak.
Garzon nor degun jakin bai baino
nor dira bere lagunak? (bis)

Lujanbio: Garzonek famatuenak
baina ez bereak denak. (bis)
Garzonek eiten ditu juizioak
lege aldaketak, ordenak...
eta bere lagunik onenak
baietz esaten dutenak. (bis)

Irazu: Lege berriakin zita
nahiz hori ez merezita
nunbaitetik berezita.
“Burujabetza, burujabetza”
hala gaude ikasita;
burujabetza behar degu baino
geure burutik hasita. (bis)

Lujanbio: Burujabetzaren eske
jo ta ke ari gaitezke
bide onetik ez uste.
Eskubideak garesti daude
ta egurra oso merke...
Legea ere legea al da
noiznahi aldatu baleike? (bis)

Irazu: Moncloatikan jardunak
legean iluntasunak
hustu nahi gure barrunak.
Tipo hontako eraso latzak
behar ditu erantzunak.
Ea ez ditugun gaizki apartatzen
etsaiak eta lagunak! (bis)

Lujanbio: Elkarren etsai gera gu
Irazu egin zaite kargu
min zahar hori dakargu.
Bat egiteko aukera ona
mahaian genula akordu...
bat egiteko beste aukera bat
eskutatik joan zaigu. (bis)

Peñagarikano

Gaia: Euskal Herrian euskaraz.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Santa Barbara zure bizitza I

Beti euskaldun sentitzen gara
bai egunez ta bai gabaz
ta zeintzuk geran geuk azaltzeko
gu ez ote gera kapaz?
Sarri askotan nago amorruz
sarri askotan algaraz
baina egungo lema bakarra:
Euskal Herrian euskaraz
nahiz batzuk egin erdaraz.

Eta sarritan ni triste antza
nago begira jarririk
ez dagolako nere bihotza
poztuko duen berririk.
Beti euskeraz behar genuke
ez dago beste neuririk.
Nik ez nuke nahi bere hizkuntzan
mintzatzen ez den herririk. (bis)

Euskal Herrian sortu ginen gu
bertan hazi eta hezi
eta inolaz ez det joan nahi
neure herritik ihesi.
Denek ez dute hemen egiten
denek ez dute ikasi
eta egiten ez dunak ez du
euskaldun izenik mezi. (bis)

DONOSTIA (2002-09-06)

Bertsolariak: Lujanbio, I. Elortza, Egaña, Colina, Maia eta S. Lizaso.

Gai-emailea: Unai Elizasu.

Donostia Bertsotan-ek Euskal Jaietan urtero antolatzen duen jaialdia. Trinitate plazan izan zen, gaueko hamarretan.

Egaña-Maia-I. Elortza

Gaia: Egunotan, egunkarietarako azala ilegalizazioaren kontuak hartzen du. Hemen egonda lasai al gaude? Alegia, bertsolariok eta oholtza gainean gaudenok beldurtzeko motiborik ba al dugu?

Neurria: zortziko handia

Doinua: Pello Josepe tarbernan dala I

I. Elortza: Gaur egun dugun egoerakin
egin ote liteke jai?
Inguruetan nik behintzat ez dut
jende asko ikusten alai.
Tablauan ere egon gintezke
nork daki ondo zeren zai?
Azkenaldian etxean ere
ez naiz egoten ni lasai!

Maia: Horrelakorik ez dut ikusi
nere bizitzan gaur arte!
Franco gaiztua izandu zela
zaharrenek hala diote.
Gure herrian genozidioak
irauten duen bitarte
kantatze hutsa kontradikzio
haundia izan daiteke.

Egaña: Baina egirik ezin da gorde
gure barru saminduan
bestela hori gera liteke
modu lizundu minduan.
Nahiz eta denok aurkitzen geran
mehatxuaren orduan
datorren hura kantatzen degu
eta datorren moduan.

I. Elortza: Kultur lanean ari dena ta
euskaingintzari lotua
utopiaren grina ez duena
orain ere agortua
preso denaren senidea ta
kartzelan atxilotua...
Horientzako denentzat nire
legez kanpoko botua.

Maia: Hitza ukatu egin digute
ta jadanik zer gera gu?
Demokrazirik ez da existitzen
España bera eredu
baina halare bertsolariok
abantaila bat daukagu
paperez ezin esan leikena
bersoz esan dezakegu.

Egaña: Dirudienez Madrilek galdu

egin zun bere brujula.
Euskal Herrian askok daukate
ahots bat mardul-mardula.
Pribilejiatu hutsak gera gu
ezin da ahaztu sekula.
Aprobetxatu beharra degu
altabozak dauzkagula.

I. Elortza: Hanka-sartzeak izan litezke
noski aldez edo moldez
baina etortzen den edozeri
ezin zaio egin oles.
Madrilgo epaile bat nola egin
gure herriaren juez?
Oraintxe gure eskutan dago
biziko garen edo ez.

Maia: Non dago orain legaltasunak
adierazten duen marra?
Ez da erreza momentu hontan
irtetzea irriparra.
Kanta dezagun bizi nahia ta
kanta dezagun negarra
ta etsipena izan dadila
kantatzen ez den bakarra!

Egaña: Bersolaritza izan liteke
inoiz jolas atsegina
hurrena berriz amorru oihu
hurrena erdi mitina
bersoa degu adierazpen
askatasun imajina
ta bersolari ez ginateke
geu isilduko bagina.

Maia

Gaia: Jon aita da, eta aurrekoan bere alaba bainatzen edo garbitzen ari zela, irratian gizonak beren alabei egindako basakeriez mintzo ziren.

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Gogoan daukat ez du aspaldi

Nere alaba zinez maite det
bera dugu erregina
gure etxera sartu zenetik
gure txiki poxpolina.
Orain bainatzen ari naizela
hau da barrengo ezina!
Hainbeste kasu eta tratu txar
gizaki txarrek egina...
Ur pixkatekin ez da garbitzen

hioen eskuko zikina! (bis)

Gure alabak bainu orduan
egiten ditun irriak!
Une hoietan pizten zaizkigu
aitai ta amai begiak
baina irratian entzuten ditut
gure munduko egiak
oso aurrera ezin du egin
gizaki ta gizadiak
besten larrutan uzten badira
norberaren miseriak. (bis)

Gure alaba hazten ari da
egunez egun poliki
baina munduan kanpoan zer den
oraindik ezer ez daki
eta gainera munduratzea
ez du berak erabaki
nere bihotza izan dadila
bere geroko lubaki
eta haundia zaren artean
egin zazu parre beti. (bis)

Colina

Gaia: Aurrekoan Egunkarian idatzi zenuen, eta hala zenioen: “ Esplikazioek toki gutxi omen dute, atzera ez egitea lorpena den herri honetan”. Hemeretzi urte dituzu. Zer lortu duzu hemeretzi urte hauetan?

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Aita izena kanta beharrak

Bertso kantuan ezagutu dut
plaza goraino betea.
Badut koadrila, badut sendia
etxean naute maitea.
Lagunekiko, bertsoakiko
badaukat borondatea.
Unai laguna ongi bizi naiz
eta lasaitu zaitea
nere lorpenik haundina baita
zoriontsu izatea. (bis)

Plazara irtenda hutsu nintzazke
barruak edo barrenak.
Lagunak ere nerekin dauzkat

kontatzeko sentipenak.
Hemeretzi urte ditut bakarrik
ongi paseak gehienak.
Nei bost axola bizitakoak
ta bost axola lorpenak!
Oaindik heltzear dauzkadalako
nere urterik onenak. (bis)

Orain artean uztartu ditut
bai bizitza bai bizio.
Nik dakidala amodioa
nigan ez da obsesio.
Bizitza koldar begiratzerik
nola ez dudan desio
daukadanaz ta ez daukadanaz
ez naiz pozten ez naiz fio.
Sustrai izaten segi nahi nuke
ez gehio ta ez gutxio. (bis)

Colina-S. Lizaso

Gaia: Aiton-amonak zarete. Zuen biloba hor ikusten duzue lagunekin harremanetan esku-telefonoaren eta email-en bitartez. Sustrai amonak probatu nahi du, baina aitona ez du gustuko.

Neurria: lauko handia
Doinua: Kontu barri bat suzedidu da II

Colina: Nere bidea aitona maite
ez da izango kaltera:
amodioa berri dezagun
teknologiaz batera.

S. Lizaso: Hara amona teknologia
dezu orain zutabea!
Amodio berri hori dezu
berotasunik gabea.

Colina: Arrazoi duzu berotasunik
ez dago baina halare
azkenaldian ez ote gabiltz
gu berotasunik gabe?

S. Lizaso: Email-ez eta telefonotik
luzatu zure mezuak...
Berotasunik izaten al du
telefonoko muxuak?

Colina: Ordenadora erabiltzea
ez al da biontzat hobe?
Aukera ona izan liteke

sagua ikutzeko're.

- S. Lizaso: Hara amona pantailan ez da gauza onikan azaltzen. Hobeko dezu zuk segitzea zuk tekla zaharrak sakatzen.
- Colina: Ordenadora eta mobila lagun ez da enbarazu. Txapela eta mobilarekin kriston morboa daukazu!
- S. Lizaso: Hara amona behin behar eta zuk dezu malezi maila! Zahartuta ere saiatzen zera mugitzen danaren bila.
- Colina: Arrazoi duzu mugitzen dena izan litekeela marka mobila asko gustatzen zait nei bibradorea baitaka.
- S. Lizaso: Bibradoaren bila alperrik ez ote zera nekatzen? Zoritxarrear sagu zahar honek kabirik ez du bilatzen.
- Colina: Nere aitona ez ote dugu oso aitona kankailua? Ematen baitu nere mobilak duen erantzungailua.
- S. Lizaso: Asmatu ezinik zer arraiotan amona mobilai deitu? Hobeko dezu garai bateko numero zaharrak jarraitu.
- Colina: Alper-alperrik ari gara ta nik igarri diot hala: guk poliki egin beharko dugu garai batean bezala.
- S. Lizaso: Hara amona aurrerapenak guretzat datoz aldrebes! Lehen argi gabe funtzionatzen zan orain argitan ere ez.

BERMEO (2002-09-11)

Bertsolariak: I. Elortza, Egaña, Lujanbio, Colina, Mañukorta eta J. Enbeita.

Gai-emailea: Bernardo Mandaluniz.

Herriko jaietan urtero izaten den jaialdia, Euskeraz Berbetan Taldeak antolatua. Artza pilotalekuan izan zen, gaueko hamarretan, zortziehun entzule bertan zirela.

Egaña-Colina-Lujanbio

Gaia: Euskal Herriaren egoera ikusita, egin itzazue proposamen baikorrak, etorkizuna argiago ikus dezagun denok, ahal bada.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Erreguetan ari nintzela

Lujanbio: Akaso kontu beltz hau hasi zen
egunik urrunenean
ta goia jo du Garzonek azken
hitza esan duenean.
Esaten dute orain gaudela
unerik ilunenean
baina argia hobe ikusten da
ilunen dagoenean.

Colina: Bi inperiok gure aurkako
gerrari ekinda behinola
gudari eta jende ugarik
isuria du odola
baina joana joana dago
eta ez dio ajola.
Pentsa dezagun garai latzena
gure atzean dagola.

Egaña: Baikortasuna geratzen zaigu
baikorrak gara zeharo.
Ezkortasunak ezin dezake
gugan indarririk itxaro.
Nahiz uneotan aurkitzen geran
inoiz baino estuago
barealdirik ekartzen ez dun
ekaitzaldirik ez dago.

Lujanbio: Gure artean ere asmatu
ditugu hainbeste etsai:
kanpokoekin gorrotatzaile
etxekeekin ez anai...
Esperantza bat gelditu leike
gaurko egoera aipagai:
etsaia zein den argigo dago
bidea zein den ere bai.

Colina: Sufrimentuan hamaika urte
pasa ditugu guztira
baina animo itxaropena
heldu liteke gutxira.
Burua makur gabiltzan arren

etsi goiari sikira!
Maiz irriparririk iraunkorrenak
malkotatik hasten dira.

Egaña: Zor zaionari berba nahiz hitza
nahi dunean ematea
selekzio bat osatze hori
geurea eta maitea
euskerai berriz lurralde orotan
baiezkoa esatea...
Hain xuxen ere ez al da hori
baikor hutsak izatea?

Colina

Gaia: Jaietarako Bermeoko Udalak maonezko zapi hau jarri du, *Independentzia* lema duela gainean.

Neurria: hamarreko handia
Doinua: Aita izena kanta beharrak

Arin-arina izanagatik
suertatu liteke zama.
Herri honetan jende ugari
lepoan bueltan darama
baina ikusirik jartzen duena
Independentzia dana
ta epaile batek jotzen duela
sari euskaldunengana
gaur kartzelara joan liteke
hau lepo bueltan daukana. (bis)

Batzuek pozik ikusten dute
ta beste batzuk penetan.
Polemikarik ez dut sortu nahi
bost axola zait benetan.
Gure amets bat, gure xede bat
nahiz ipintzen duen bertan
inundik ere ez dut bukau nahi
Espainiako ziegetan.
Pañuelo haxe eramango dut
baina bihotzaren bueltan. (bis)

Mañukorta-Lujanbio-Colina

Gaia: Maialen amaren eskutik hor doa Sustrai lehenengo aldiz eskolara, baina eskolako ateetan maisua ikusi eta berak ez duela gelditu nahi esan du.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: Orain hasi bihagu

- Lujanbio: Nere Sustrai maiteak
eguna hemen du.
Pozak aldegin dio
negarra gailendu.
Ai ze gizon jator dan
jakingo bazendu!
Eta gainera oso
ondo kantatzen du.
- Mañukorta: Hamaika figura fin
sortzen da mundura!
Maisu zaharrak badauka
kistoren kultura.
Nahiz ta beidatuta euki
zatarren itxura
nik maiteko zaitut zu
etorri barrura.
- Colina: Maisuari begira
hasi naiz beldurtzen.
Berez zatarra dena
zaila da edertzen
ta gainera hasi da
bekainak okertzen...
Gutxi balitz ez diot
ostirik ulertzen!
- Lujanbio: Barruz gizon jatorra
itxuraz ez hainbat.
Maisu legala dala
nik entzunda daukat
baina "Etorri barrura!"
esan du erabat...
ta neri ere eman dit
oain beldur pixka bat.
- Mañukorta: Zure amatxo ere
lehendik nuen maita.
Laztan bi ere eman
berak hala nahita.
Garbi esango dizut
eta ez da gaita:
zuk ez dakizu baina
neu naiz zure aita.
- Colina: Lehen urduri nengoen
ja ez nago lasai
negarrez hasiko naiz
oihuka ere bai.
Ez nuen uste baina
nere aita da, ai.
Amatxo orain ez dut
gehiago bizi nahi.

Lujanbio: Ez dezula bizi nahi
bai zera, bai zera!
Ze aldrebesa tipo
honen hitz hasera!
Nik ere ez det ulertu
Sustrairen antzera.
Berea edo nerea
zeinen aita zera?

Mañukorta: Barre eraitearren
izan dek guztia.
Nola arraio izan
gaur egun tristia?
Kantatu bertsuak ta
kontatu txistia...
Nere lagun haundi bat
izango haiz gaztia.

Colina: Suizidatzeraino
iritsi naiz kasik
baina azken orduan
ez dut egin deusik.
Berri batek jarri nau
oso-oso pozik:
Mañu ez da maisua
konserjea baizik.

Lujanbio

Lehen puntua emanda

Neurria: zortziko txikia
Doinua: Haizeak bidali du

B. Mandaluniz: Askok ura faltan ta
guk ostera sobran.

Lujanbio: Desproporzio asko
mundu honen obran:
batzuk dabiltz lanean
bizitzaren kontran
baina hemen nabari zan
diruduna nor dan.

Lujanbio

Gaia: Hogeita bi bila haur hiltzen omen dira egunero uraren faltagatik edo baldintza higienikorik ezagatik.

Neurria: Berezia
Doinua: Sorlekua utziz gero

Batzuk asko bestek gutxi
ez zait ondo iruditzen.
Mundua ari da erabat
injustizian amiltzen.
Globomundia begiratuta
ez da dudarik gelditzen:
goiko erdia puzten ari da
ta beheko erdia hiltzen.

Pentsa haien pobrezia
gure esku dagoela.
Han basamortu lehorrak
guk bizi maila itzela;
han lehorrea eta guk ura
iturria irekiz bela...
Maiz pentsatzen det natura bera
ere aurka daukatela.

Gu ere ausartzen gera
Afrika begiratzera
eta gezurrezko malko
merke batzuk botatzera.
“Total nik hortan zer ein dezaket”
pentsatzen dugu gainera
ta pentsamentu oker horrekin
ederki lasaitzen gera.

Mañukorta-Egaña

Gaia: Giza genomaren arabera zuek biok % 99, 98 berdinarak zarete. Genetikoki 0,02 izan ezik,
berdinak zarete. Zertan ote zarete desberdinak?

Neurria: seiko txikia

Doinua: Bertsuak jarri dizkat

Egaña: Gure artean bada
 alde bat edo bi:
 ni neu ezkondua naiz
 jakina da hori
 ta Mañukorta ez da
 hortara erori. (bis)

Mañukorta: Horrela ibiltzen naiz
ni aurpegi alaiz
ta ezkongai jatorrak
eduki arren maiz
batere ezkondu gabe
gustora bizi naiz. (bis)

Egaña: Beste diferentzi bat
hor doa propio.
Hau egi osoa da
entzun eta pio:
Mañuk diru asko du
eta nik gutxio. (bis)

Mañukorta: Hori ere nola dan
behar det juzgatu:
pobre jaio ta sortu
astiaz bukatu...
egin behar dekana:
gutxio gastatu. (bis)

Egaña: Beste diferentzi bat
hona azkenean:
ni tximinotik nator
gizon izenean
ta Mañu're bai baina
zuzen-zuzenean. (bis)

Mañukorta: Nik ere emango diot
beraren ordaina:
nik ehuneko ehun daukat
gutxiago Egaña...
Diferentzia nun dagon:
hor du buru gaina. (bis)

Egaña: Berdinak geranikan

ez zait iruditzen:
Mañu iaioa degu
lehen ere hala zen
ta nik ez det ikasi
bekainak mugitzen. (bis)

Mañukorta: Beste edozetan badet
behar hainbat grazi.
Lanian ta eskolan
karreran berezi...
Egañak neregandik
badu zer ikasi! (bis)

Egaña: Lanak sortua digu
mila atarramendu
baina hutsa hortan be
aldeik ez bagendu!
Nik flakatu egiten naiz
ta Mañu gizendu. (bis)

Mañukorta: Lanian izaten ditut
nere zoramenak.
Belar eta artuak...
baditut ahalmenak.
Lana errez egiten du
egiten duenak. (bis)

Egaña: Zerbait aitortuko dut
azken-azkenean:
nahiz ta diferentziak
bota esanean
biok berdin gera bai
gehien-gehienean. (bis)

Mañukorta: Hau tranposoa dala
nik daukat juzkua.

Hau ximel-ximela ta
ni fresko-freskua...
Biok lagunak gaituk
bota zak eskua. (bis)

Egaña: Etorri hai pittin bat
aizak Mañu zaharra.
Azken diferentzi bat
aipatu beharra:
hau eskua genuen
hori atzaparra. (bis)

Mañukorta: Kalbo zarauztarra
hau da hau trastia!
Zaharra esanarekin
esan du guztia.
Ni be zaharra naiz baina
hau be ez da gaztia! (bis)

Mañukorta

Lehen puntua emanda

Neurria: zortziko txikia
Doinua: Haizeak bidali du

B. Mandaluniz: Eta hemen da Mañu
fresko eta gazte.

Mañukorta: Honela ibiltzen naiz
igande ta aste
ta gezurra danikan
ez zazute uste:
andragai bat badut ta
ezkontzen naiz laste.

Mañukorta

Gaia: Bakarrik ere badakigu ondo zaudela, baina laguntza izatea ere ez dela txarra izango eta, laguntza topatzea erabaki duzu, eta gainera Internet bidez. Interneten orria jarri duzu esanez nor zaren, zelakoa zaren eta zelakoa gura zenukeen zeure lagungarri izateko. Esaizkiguzu datu horien zehaztasunak.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Neska zahar bat tentatzen

Barnardok jarri digu
gaur hamen arreta...
Sekretu asko ditut
barruan gordeta
materialez nago
ni hamen beteta...
Heuretzako gorde zak
heure Interneta!

Internetak ez baitit
nei joko adarririk
ezertarako ez det
nik falta indarririk
herririk herri badet
neskatxa ederririk
ezkondutzeko ez det
Internet beharrik!

Mañukorta ez dago
izate tristian
urte batzuek baina
gorputza gaztitan
danak hori diote
ondo jolastian
ta ezkondu nahi nuke
datorren astian.

OÑATI (2002-09-21)

Bertsolariak: S. Lizaso, Peñagarikano, Egaña, Lujanbio, Irazu eta Maia.

Gai-emailea: Laxaro Azkune.

San Migel festetan urtero izaten den jaialdia. Pilotalekuan, gaueko hamar eta erdietan.
Entzule ugari eta giro ona.

S. Lizaso-Peñagarikano-Egaña-
Lujanbio-Irazu-Maia

Gaia: Gure inguruan horrenbeste ika-mika, gorabehera, ezinikusi eta ezin entzun badago.
Errepaso bat emaiozue bakoitzak ikusten duenetik, gure honek irtenbiderik baduen edo nondik
ikusten diozuen konponbidea.

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Mutil koxkor bat itsuaurreko

- S. Lizaso: Giro beroa ez ote degu
egoerak dakarrena?
Aurrera egin ezinik dago
gure herri hau herrena.
Bide hontatik zer ote degu
berehala datorrena?
Eta tristuraz betea dago
gehiengoaren barrena.
Etsipenean ohitzen ai gera
eta hori da txarrena! (bis)
- Peñagarikano: Esan daiteke geure uretan
gaudela erdi itota:
larunbatean lagun batzuek
jipoi galantak jasota 1
beste batzuek harro dabilta
ohiko mailara igota
beste batzuek errurik gabe
hemen tiro ta han bota...
Nere galdera: zertan ai gera
anaiak anaien kontra? (bis)
- Egaña: Borroka hori izan leike bai
beste batzuek martingala
gu euskaldunok zatitu nahian
zer-nolako eginahala!
Larunbateko bukaera hura
ze bukaera zitala!
Esaten zuten Euskadingatik
busti egin behar dala
ta batzuk busti ulertu zuten
komeni ez dan bezala. (bis)
- Lujanbio: Aspaldi baten eman ziguten
lehenengo masailekoa
ustekabeen gero etorri zan
sabelean ostikoa
gero lepoan soka jarrita
estu daukagu lepoa...
“Hau baino okerro ezin da egon”
entzuten degu nahikoa
baina hartzen degun kolpea ohi da
beti azkenurrekoa. (bis)
- Irazu: Azkenaldian gauza gaiztotzen
dijoakigu nabarmen
buelta ematea hobe izango da
oso berandu baino lehen.
Bilboko hura ze argazkia
erresistentzia omen!
Madrilek garbi erakutsi du
hemen nork agintzen duen
ta ez dakidana buelta emateko

indarrikan badagoen. (bis)

Maia: Urte luzetan modu berean
sentitzen gera gainera:
hemen jendeak funtzionatzen du
interesen arabera.
Gauden mendean eta oraindik
guk daramagun karrera...
Behingoz pausoa eman behar da
independentzi aldera
ta pauso hori eman artean
menpean biziko gera. (bis)

Lujanbio

Gaia: Irailaren 11k zer ikasbide eman dizu?

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Sentimentua sartu zitzaidan

Izugarrizko bi abioi tzar
Dorre Bikitan barrena
lehertu ziran ta antzeman gendun
amerikarren herrena.
Hura omen zan boteretsuna
hura omen haundiena...
Ohartu nintzan herri batzuek
benetan gaizki daudena
ta norberaren bizitza dala
arma arriskutsuena. (bis)

Irailaren hamaikaz gero
munduan zenbat istori!
Nazionalismo gorra hartu du
lehen ez hainbat kategori.
Bai Amerikan, berdin Españan
politika dago gori
eta barruan zuri bezela
gertatu behar zait neri:
esnatuko da barruan dugun
arrazista txiki hori. (bis)

Amerika urrun dagola eta
bastante lasai gaude gu
eta yankiak kritikatzeko
hartua degu eredu.
Magrebiarrak honuntza datoz
bertan ikus dezakegu:
etxe ondoan bizilagun ta

Lujanbio: Kontxak badauka berea
irudi hori da gurea
momentua ta uea;
gure barruan da espazioa
gure forma da xumea
hain zuzen ere Donosti hori da:
forma eta hutsunea. (bis)

Maia: Jo dezu Donostiara
neu're banoa bertara
nahiz ez itsasoa laga.
Artistek ere izandu zuten
elkarrentzat besarkada
eta gu biok horren aparte
zergatik ipini gara? (bis)

Lujanbio: Urruti gaude egiaz
banatzen gara badiaz
ikus zaitzaket begiaz.
Etsaiak ziren bi eskultore
lagun bihurtuak iaz.
Nik ere eskua emango dizut
olatua bidaliaz. (bis)

Egaña

Gaia: Bush izango haiz. Hire azkenengo burutapenak ez zakiat inori kontatzen dizkioan, baina gaur guri kontatu behar dizkiguk; zer asmo ote dabilzkian hire buru horretan munduaren martxa hau hire erara eramateko.

Neurria: berezia

Doinua: Uso xuria errazu I

Hau egoera itsusia!
Zalantzan dago bizia
munduak hau du krisia.
Zaudete lasai eutsiko degu
kapitalan harresia:
Iranen kontra bidaliko det
gure armada guzia. (bis)

Mundua neri begira
orain'e hala ari da
konpondu dezaket di-da:
basamortua degun hortara
zazpi mila bonba tira...
Irandar edo dalako hoiek
bapo damutuko dira! (bis)

Zalantzan daukat kokota

zerebroa erdi jota
alzeimerra den golgota.
Iran ez ei da Irak baizikan
konsejero batek bota.
Hoiek'e etsaiak izango dira
beraz ez dio inporta! (bis)

IURRETA (2002-09-28)

Bertsolariak: G. Lazkano, Maia, S. Lizaso, Lujanbio, I. Elortza eta Iturriaga.

Gai-emailea: Eneko Abasolo Abarkas.

Sanmigeletan ohikoa den jaialdia, Jai Bartzordeak antolatua. Olaburu pilotalekuan izan zen, gaueko hamar eta erdiak aldera.

Maia-S. Lizaso

Gaia: Lizasok urtero ahari jokoak antolatzen ditu, baina aurten Jon etorri zaio, animalien eskubideen aldekoa.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Kantore berri xamant batzuek

Maia: Ahari jokoa badela hemen
aspaldian degu jakin.
Horregatikan kejan nator ni
intentzio guztiakin.
Jarri zaitez zeu ahari artean
ta kolpatzeari ekin
ta irabazi egingo dezu
daukazun kopetarekin. (bis)

S. Lizaso: Baserritarra ez da tipo hau
baizik eta kalekoa.
Burua haizez beteta dauka
ta asmo onez kolkoa.
Artalde baten normala degu
ahari arteko jokoa.
Hau ez da gizonak asmatua
baizik eta berezkoa. (bis)

Maia: Hori da hori arrazoi latza
hobe dut desmontatzea!
Ez det ulertzen esan dezuna
ta zure malaletxea.
Berezko ere izan liteke
gizonak alkar hiltzea

baina horregatik ez da preziso
den bezela onartzea. (bis)

S. Lizaso: Ez dakienai argibidetan
eman beharko ordaina
artalde baten berri batere
ez dakizu alajaina!
Ardian bila bi ahari hoiek
burruka bati ekina
ahari jokoia beti izan da
maitasunak eragina. (bis)

Maia: Beste arrazoi bat bota didazu
baina hau ere motela
ez det ulertzen bizimodua
izan leikenik horrela.
Beraz gu denok jakin behar degu
zeuk esan dezun bezela
maitasunetik adarretara
tarte gutxi dagoela. (bis)

S. Lizaso: Adardun ez izateko izan
zuk behar hainbeste dohai
baina bi ahari izaten dira
noiznahi burrukatzeko gai.
Hala ta guztiz tankera onik
nik ezin eman lagunai:
giza artean pakerik ez ta
ahari artean egin nahi! (bis)

Maia: Holaxe teman segi liteke
norbait aspertu artean.
Zuk ez dezu nahi ez animala
ta ez pertsonik pakean.
Segi ezazu odol artean
jo ta fuego atakean
nik ardi beltza izan nahi nuke
gizon zurien tartean. (bis)

S. Lizaso: Ustegabeen zeure bidetik
zabiltza borondateko
bide hortatik zure gogoia
inoiz ez dezu beteko.
Zu ardi beltza izate hori
agian zeure kalteko...
Kontuz ibili edo ahariak
zu ez zaituzte maiteko. (bis)

URNIETA (2002-10-05)

Bertsolariak: Lujanbio, Irazu, Amuriza, A. Agirre, B. Gaztelurrutia eta U. Gaztelurrutia

Gai-emailea: Jon Zaldua.

Sarobe aretoan izan zen saioa, gaueko hamar eta erdietan hasita. San Migeletako urteroko saioa da honakoa.

A. Agirre

Gaia: Azken urteotan bertso eskolako irakaslea zaitugu. Bertso eskolen egoera zer nola dagoen guk baino hobeto jakingo duzu. Kontaiezaguzu nola dagoen bertsoen harrobia. Gerora begira lasai egoterik bai al dugu? Edo bai al dago kezkatzeko arrazoirik?

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Mundu honetan holako gauzak

Topaketa bat egin berri da
ta jardun gera galako
bertsolariak sortu asmotan
bihar edo etzirako.
“Nik bertsolari izan nahi nuke”
umeak badatoz bapo
gai-jartzaile ta epaile arloan
zer egin bada pranko
gaur eguneko bertsoaritzaz
hori ere badalako.

Haurrak bertsoan goza dezala
da gure obligazioa.
Denek plazetan jardun nahi dute
ta nolako sesioa!
Bertsozaleak sortzea ere
bada guk degun zioa
eta gerora etorkizuna
seguru ta serioa
bertso eskola delako egun
bertsoan trasmisioa.

Bertso eskolan klase ematen
arritua naiz luzaro
ta txapelketak utzi aldera
bada hainbat lan oparo.
Beti horretan ariko banintz
neronek ere nahiago
bertsoen maila handituz doa
gerozaz eta gehiago
bertsolariak sortuko dira
bertsozalerik badago.

Lujanbio-A. Agirre

Gaia: Datuen arabera, geroz eta gazteago hasten omen gara sexu harremanak izaten. Zuek biok alaba gazteak dituzuen bi guraso zarete. Maialenek, kezkatuta, alabarekin hitz egitea erabaki du. Amaia, aldiz, arazoak ez du hainbeste kezkatzen.

Neurria: zortziko handia
Doinua:

Lujanbio: Nik nahi nuena txikitandikan
heziketa horri ekin
sortze ordutik gure sexuan
bizitza degu gurekin
gozamenaren mundua dela
behar du alabak jakin
ta arduradun izan dedila
bere gozamenarekin.

A. Agirre: Hamaika urte badaramatzat
senarran aldamenean
zer ezkutatu haundirik ez da
lagun zure esanean
baina muturrik ez det sartu nahi
nere alaban planean
ni ere igual kezkatuko naiz
bera kezkatzen danean.

Lujanbio: Gure guraso zaharren legea
hartzan badegu eredu
aurrerapauso txiki bat ere
eman ezin dezakegu
eurak kezkatzen diran garaian
kezkatutik gaude gu
eta sexua bildurretikan
biziarazten diegu.

A. Agirre: Sexu kontuan izan naiteke
alabaren erakusle
baina jakitun ustean joan
ta egin dezaket kale
noiznahi aholku ematen hasi
ta haren erantzuna: "bale!"
ta harek ezer galdetu ezean
ondo dabilen seinale.

Lujanbio: Zure barrendik atera zan bai
bizitza berrian sua
zure laztan ta babes artean
bere aurrerapausua
zure igurtziak, zure keinuak
besarkadak ta muxua
jaio zenean hasi zen hori
hori ez al da sexua.

A. Agirre: Txingarretan blai jarriagatik
maiz sexuaren bengala

berak badaki nun den argia
ta nun dagoen itzala
kanpoa zer den ta nola dagon
nahiz azaldu nola hala
bere barruak zer desio dun
berak ikasi dezala.

OÑATI (2002-10-12)

Bertsolariak: Mendiluze, Egaña eta S. Lizaso

Gai-emailea: Egoitz Aizpuru

Urbiako aterpean klasiko bihurtzen ari den saioa, honako hau laugarrena baita. Bazkaldu aurretik kanpoan egin ohi den saioa barruan egin zen, eguraldi txarra zela medio. Hiru bertsolariak barra barruan eta entzuleak kanpoan zirela saio bitxia eta polita atera zen. Bazkalostean, agurrak kantatu eta gai-emailearen esanetara aritu ziren lehenbiziko zatian. Atsedenaldiaren ondoren, berriz, librean jardun zuten. Maila oneko saioa, oro har, eta entzuleak oso gustura.

S.Lizaso-Egaña

Gaia: Zuek biok guraso palestinarrak zarete. Zuk, Andoni, aitak, uste duzu zuen hamabi urteko semea borroka armaturako prest dagoela. Sebastian ama ez dago hain ziur.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Nere gogoan hegan dijoa

Egaña: Gure Ibrain indartsua da
badauka bere grazia.
Borrokarako presto daukagu
armaz edo biluzia
ta heriotza badegu ama
zuk dezun beldur guzia
heriotzakin lortu dezake
behin betirako bizia.

S. Lizaso: Piztu berri den izarra zertan
hemen presaka itzali?
Aitan ideiak mutil koxkorrek
ezin ditu erabili.
Ez al da hobe heldu artean
poliki samar ibili?
Gonapetikan irten orduko
gerrara ez zazu bidali!

Egaña: Gure semeak berez badauka

hainbat heldutasun gradu
lagunartean bere koadrilan
borroka ikasten dihardu.
Nik horretara ez det bultzako
ez naiz hartaino soldadu
baina ez diot galeraziko
berak horixe nahi badu.

S. Lizaso: Nahi dun ez dakit zuk bide hortan
jarri nahi dezu tamalez.
Hamabi urte eta zergatik
busti behar du odolez?
Hiru-lau urtez geure ondoan
izan dezagun mesedez!
Orduan berak hautatu beza
joan nahi duen edo ez!

Egaña: Berak aspaldi aukeratu du:
hasi litzake borrokan
baldin hortako eskubiderik
baleukake lur on hontan.
Ama bat zaitu bestea dauka
sortu genuen lurrotan
eta ama bat galdu dezake
bestea eskuratzekotan.

S. Lizaso: Aitan ametsa izan diteke
semearentzat kaltean.
Pentsatzen ere ez da asmatzen
hamabigarren urtean
eta semea haruntz joatea
agian errematean...
Bildotsak ez du etorkizunik
sekula otso artean.

BILBO (2002-10-17)

Bertsolariak: I. Elortza eta Maia.

Gai-emailea: Andoni Egaña.

Bertsolamintza jardunaldien barruan eratutako bertso-afari esperimentalak. Afariaren aurretik Nolako gaia halako neurria izeneko hitzaldia eman zuen Andoni Egaña. Hirurogeita hamar afaltiar, tartean bertsolari, gai-jartzaile eta bertsoa hurbiletik bizi duten zale ugari. Gogotik egin zuten lan bi bertsolarien. Gainera, ez zuten atsedean hartzeko betarik izan. Izan ere, berandu antzean hasi zen saioa, eta aretoaren arduradunek amaiera ordua ezarri zuten.

I. Elortza-Maia

Lehen puntua emanda

Neurria: zortziko txikia
Doinua: *Xarmangarria zera I*

Egaña: Euroak garestitu
egin du bizitza.

Maia: Horixe da Europa
berriko baldintza.
Nahiz ta beti aldeko
egin duten hitza
pobreak lehenagoko
moduan gabiltza.

Egaña: Maitasuna zor zaio
lagun hurkoari.

I. Elortza: Hau pobrearen eran
jardun da kantari
ta laguna dan arren
nator pekatari
guzurtero bat dala
esanaz berari.

Egaña: Batzuntzat ona dena
besteentzat txarra.

Maia: Hori esateko ez da
izan behar azkarra!
Ez dakigu non dagon
bereizteko marra.
Oreka izan leike
formula bakarra.

Egaña: Bekatua ote da
berba egitea?

I. Elortza: Hemen antza dau baietz
Andoni maitea
delitua da-eta
egia esatea.
Zelan helduko da
gurera bakea!

Neurria: sei puntukoa
Doinua: *Esateko ez naiz lotsa*

Egaña: Igorrek duen dohaia

Maia: hain da mutiko alaia!
Txirrindarekin abila eta

neskekin galaia.
Hortan du bere ezbaia
pasako zaio garaia...
Erreferentzi nagusi gisa
hartu behar du Jon Maia. (bis)

Egaña: Maiaren puntu ahulena

I. Elortza: meloso samarra dena
ta poesia bihurtzea kasi
esaten dabena.
Tipoak dauka barrena
ahal dan sentimentalena
Igor Elortzan toke txiki bat
faltan botaten dauena.

Egaña: Gehien maitatzen dudana

Maia: ez dizut esango ama
hori delako jende gehienak
espero duana
eta hain gutxio lana
are gutxiago fama.
Gehien-gehiena maita dezaket
alabatxo bat izana. (bis)

Egaña: Nire lehenengo muxua

I. Elortza: ahaztuta daukat kasua.
Seguruenik neskak emongo
eban lehen pausua.
Nik barriz estropozua...
hain naz tipo ditzosua!
Baina seguru piztu ebal
nire bihotzeko sua. (bis)

Egaña: Bilbo hiri mundiala!

Maia: Ez da ez hiri makala!
Badu kolore nahiakoa eta
mami ta azala;
badu festa eta gala
neure gustoko azala
ta Gipuzkoa hurbilxeago
pixkat sentitu dezala!
Eta norbaitek gaizki hartu badu
mesedez barka nazala!

Egaña: Nik neuk Gasteiz nahiago

I. Elortza: gaur osterara urrun dago
ete hementxe nagoenez ni
ezin joan harago.
Hemen bilbotarrak klaro
sentitzen dira arraro.
Ni bizkaitarra izanagaitik
Gasteiztik gertuau nago. (bis)

Neurria: hamarreko txikia
Doinua: *Hamalau heriotzera*

Egaña: Garzon sartuko balitz
Kafe Antzokira

Maia: azkarrago joango da
horko batzokira
hau nola ez den egin
Garzonen neurria.
Igual gaiztoagoak
sartuko al dira
baina joan dadila
urrungo tokira.

Egaña: Haurrak erabili film
pornoetarako

I. Elortza: berbaz behintzat edonork
ikusten dau txarto
baina gure morala
da zelan-halako;
txarto berba egin ta
gaur edo biharko....
eiten direlako ta
ikusten dalako.

Egaña: Preso ez dagoena
ere preso dago.

Maia: Horrelaxe izan zan
pixka bat lehenago.
Gainera orain presoak
lehen baino gehiago
ta jendea ahaztuta
ez al da arraro?
Soilik pentsa dezaket:
zerbait gaizki dago.

Egaña: Lan hau bukatu degu
ta bota azkena.

I. Elortza: Saio esperimental bat
beti da problema
bertsolaria urduri
ipinten dabena
esaminaren antza
ta esamin izena.
Ia nork lortzen daben
notarik onena!

Maia-I. Elortza

Gaia: Zuek biok garai batean elkarrekin askotan egoten zineten; pisu berean ere bizi izandakoak zarete orain dela lau-bost urte Gasteizen, baina bizimodua halakoa delako, hiru-lau aste badaramatzazue elkar ikusi gabe, eta, gaur, Jon Maiak telefonoa hartu eta Igorri deitu dio. Elizan sartu ziradenian I doinua hartu behar duzue.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Elizan sartu ziradenian I

Maia: Zer moduz Igor? Zuk ez dakizu
zeinen bakarrik nagoen!
Gogoratzen dut Gasteiz aldean
bizi nintzela ondoen.
Gaur deitzen dizut gogoa neukan
ta doinu bajaran, zeren
umea orain lotan dagola
aprobetxatu nahi nuen.

I. Elortza: Beraz umea bialdu dozu
gaur hamarretan ogera;
telefonoa hartu ta ausartu
zara Igorri deitzera.
Hain zentzuduna egin zarenik
ez dot sinisten, bai zera!
Gasteizko pisu haretan legez
jarri musika topera.

Maia: Musika hola ezin det jarri
danak behar du pakean
ume txikiak egon behar du
aingeruen aldardean
baina ez daukat barrua trankil
zugana hola joatean
ta nostalgiak jan egiten nau
kaka-pardelen artean.

I. Elortza: Gasteizko garai haretan danak
ein genduzan nik eta zuk
sasoi haretan gu baginen nor
ta gaur begiratu zeintzuk!
Nik neure aldetik zer eiten dodan
arin esplikaiko dautsut:
pare bat buelta bizikletan ta

saio esperimental batzuk.

Maia: Ikusten det bai hor zabiltzala
libre ta lasai primeran
nik ez dakit zer nahiago dudan
biak jarrita aukeran
baina ez dakizu barru-barruan
ze behar sentitzen dedan!
Kanta zaidazu Salda badago
soilik zuk dakizun eran.

I. Elortza: Sasoi batean nik “Gora!” esan
zuk esaten zendun “Biba!”
baina gaur egun zeinek ipini
gure pastelari ginda?
Nostalgikoa jarri naz neu be
bueltarik emon ezinda.
Gaur kantatzen dot “Egon zan salda
baina amaitu egin da”.

Maia

Gaia: Azken egunetan gehien entzun den sintagma garbiketa etnikoarena duk, eta hi haiz Jonen ondoren, oker ez banagok, Maia, Soria, Herrera, Valderrama.

Neurria: hamarreko handia
Doinua: *Lurraren pean sar nindaiteke*

Espainia aldean daukagu gure
familiko oinarria;
gero Urretxun ipini zuten
lehenengo euskal harria.
Orduz geroztik gure bihotza
hor da sustraiez jarria.
Nik ere goizez irakurri det
atzo gaueko berria;
agian parre egingo nuke
ez balitz negargarria. (bis)

Zuek bezela neuk’e barruan
badaukat nere bildurra.
Ni nauzu froga guztia dela
sekulako iruzurra.
Horregatikan ez det egingo
enbor hortatik egurra.
Zergatik esan berezia naiz
soilik naiz naizen apurra
eta bakarrik maitatu nahi det
bizia eman didan lurra. (bis)

Frankistak dira, faxistak dira
beldur gabe diot ozen:
Espainiako histori bera
adibide bat hain zuzen.
Gerra Zibila ez dago urrun
gogoratzera goazen:
ordun milaka akatu ziren
orain ez daude bizitzen;
nere aitona ordun jun zan ta
bera espainiarra zen. (bis)

I. Elortza

Gaia: Zer gara bertsolariak, beti esaneko pertsonak, beti menpekoak? Ez duzue gai bakar bat ere betatu.

Neurria: hamarreko handia
Doinua: *Aita izena kanta beharrak*

Parkatu Andoni ipini nozu
bastante leku txarrear
bertsolaria dan leku baten
esanekoa hurrean.
Hemen gengoan Jon eta biok
esperimentau beharrean;
ahal zan moduan mobidu gara
zeuk jarritako larrean.
Errespetua gorde behar da
txapeldunaren aurrean. (bis)

Gai-jartzaile bat aurretik dala
urteten gara plazara;
harek agindu ta guk jarraitu
orain hona orain hara;
surrealista samar sarritan
beste askotan ostikada...
Gitxitan jarten dogu betorik
eginagaitik algara.
Esanekoak ez gara baina
oso komodoak gara. (bis)

Baina ein daigun gaur bertsogintza
dogunaren azterketa:
gaiak ipini ta guk kantatu
bastante ondo tarteka;
tablautik bajau ta geure artean
ibilten gara barreka;
seguruenik holan joango da
urteetan gure buelta
guk hori egin ta publikoak

txalo joten dausku-eta. (bis)

LEIOA (2002-10-18)

Bertsolariak: I. Elortza eta Lujanbio.

Gai-emailea: Josu Esnaola.

Leioako euskaltegiaren hogeigarren urteurrena zela-eta eratutako afaria. Itsas-bide jatetxean, berrogeiren bat afaltiar, gehienak euskaltegiko ikasleak, ikasle ohiak eta irakasleak. Lehenbizi librean jardun zuten, ordubete, eta gero gai-emailearen esanetara.

Lujanbio-I. Elortza

Neurria: zortziko nagusia

Doinua: Zeru altuan zegoen jaunak

Lujanbio: Ospakizun bat zelebratuaz
 pozik gaude mahaian bueltan
 ai hoge urte ez baita broma!
 Ze izan leike hoge urtetan?
 Larogeita bi edo izango zan
 kalkulu eginik bertan
 Igorrek ta nik juxtu orduntxe
 ikasi gendun hizketan.

I. Elortza: Larogeta bi inguru hortan
 urten zirela plazara...
 Guk ordurako egin genduzan
 nahiko negar ta algara.
 Neuk be oraintxe neure buruai
 hoixe esan dausat hara:
 zu Leioako euskaltegia
 baino zaharragoa zara.

Lujanbio: Nik bost urtetxo izango nitun
 ta egiten nuen amets.
 Ikastolara joaten nintzan
 nere gogorik onenez.
 Gero bizona zer izango zen
 orduan ez nekienez
 euskeraz ondo asko nekien
 baina euskera zer zen ez.

I. Elortza: Neuk be euskera sentitzen neban
 orduan zure modura.
 Zazpi bat urte euko nebazan
 eta kokolo itxura.

Nire burura ekarri ezkerro
larogeti eta bi hura
Paolo Rosi ta Naranjito
etorten jataz burura.

- Lujanbio: Larogeita bi aspaldikoa
nik oroitzen det gauz bera.
Ordun sei urte jaio banintzen
neretzat zer zen gainera?
Gazteentzat eta helduentzako
ez zen ez garai berbera:
helduentzako transizioa
ta guretzat hasiera.
- I. Elortza: Zu hasi zara orduko gauzak
gaur gogoratzeko trazan
ta datu batzuk airera bota
ein dozuz egia esan.
Helduak eta gazteak jarri
dozuz hor parean plazan
baina Maialen preguntatxo bat:
transizioik egon al zan?
- Lujanbio: Orduan zer zen nik ez nekien
eta neretzako hoba.
Denborarekin garatu nuen
adina eta ganora.
Larogeita bi zela diote
transizioan denbora
eta gaur oaindik transizioa
txarretik okerragora.
- I. Elortza: Hirurogeta hamabostean
antza egoan hasteko.
Justu orduan jaio nintzen ni
bide batez esateko
eta gerora pasatu zanaz
nik pentsatzen dot antzeko:
transizioa egin gendula
leku berera heltzeko.
- Lujanbio: Ilusioa ta esperantza
lehen hartzen zuten eredu.
Biharko ustetan pasa ditugu
hogeia uda, hogeia negu.
“Zuek ez dakizute Franco ze izan zan!”
sarri entzunda gaude gu
eta guk gure seme-alabei
berdin esango diegu.
- I. Elortza: Lehen puntua sakrifikatuz
mila esker Iñakiri.1
Hogeia urteak atxaki hartuta
hementxe bertsolari bi.
Oin hogeia urte gendun garaiaz

sartu dogu nahiko ziri
neuk hogeï urte neukan urtea
atseginago jat niri.

Lujanbio: Baina bidean gauz gehio daude
ez zaitez joan hain urruna!
Bost urtetatik hogeï urtera
izan al zan ba hutsuna?
Nik oroitzen dut mutikotxo bat
hamabost urte zituna
berrogeï kilo zikin ez eta
bersotan egiten zuna!

I. Elortza: Egia da bai hamabost urte
ta igon tabladu gora.
Ordutik hona bertso munduan
hor nabil oso gustora
baina Maialen zeuk be orduan
bazendun zure ganora...
Gure arteko diferentzia
kiloena izango da!

Lujanbio: Zuk kilo gutxi zenituen ta
zuk faltakoak nik batu!
Hamabost urte juxtu genitun
nahiz eta txukun kantatu.
Aurten'e bada txapelketa bat 2
nahi nizuke gogoratu
Euskal Herria bezela hori
ez da gehiegi aldatu!

I. Elortza: Txapelketaren kontuei beraz
hasi behar dot kantatzen.
Kasik urtero bat heltzen dala
oraintxe nago pentsatzen.
Hori be ez da asko aldatu
Maialen hor zabiz zuzen
ta holan bada txapelduna be
ia ez dan kanbiatzen!

Lujanbio: Euskaltegiko jendea ari da
gure bizitzak entzuten
ta ikusten det txaloak joaz
nola zintzo diharduten
baina zuen berri jakin nahi degu
ia erantzuten dezuten:
ia hogeï urte luze zabalez
zenbat urrats ein dezuten.

I. Elortza-Lujanbio

Gaia: Bikotea zarete. Maialen euskaldunzaharra dugu, eta Igor euskaltegian hasi da. Zuen artean orain arte erderaz egin duzue, eta gaur, bat-batean Igorrek zera bota dio: “Gustatzen zatzaizkit”.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Dama gazte xarmant bat

Lujanbio: Lehen ez zendun hitz eiten
goxo eta lizun.
Hara euskaltegiak
ze mesede ein dizun!
Adierazi didazu
hainbeste maitasun
baina ohartu al zera
zer esan didazun?

I. Elortza: “Gustatzen zatzaizkit” nik
esan dautsut trebe
ta ikusi dot zelan
zagozen alegre.
Onartu egizu egin
dautsula mesede.
Gauza bera dinotsut
begiekin ere. (bis)

Lujanbio: Sekula ez dezu ahoan
hitz politik falta
ta “gustatzen zatzaizkit”
esan dezu “zarta!”
Begiekin esan izan
didazu milaka
baina euskeraz beste
zapora bat dauka. (bis)

I. Elortza: Eta euskeraz ez naz
esateko izu.
Gauza gehiago dodaz
zuretzat abisu:
bihotzez sentitzen dot
Maialen adizu
bizitza osorako
zuri narraikizu. (bis)

Lujanbio: Baina ze ikasi dezu
nolatan eta nun?
Ia ez dizut ulertu
nere maite kuttun!
Jakizu desiatzen
nolatan naukazun
ia adjetiboak noiz
ikasten dituzun! (bis)

I. Elortza: Oraingoz aditzekaz
nahiko kontu dot nik.

Ezautu ginenean
hemendik ta handik
eneban pentsatuko
asko dudau barik
gauzak hain ondo urtengo
litzaizkigukenik! (bis)

Lujanbio: Joño, euskaltegi hortan
ez zabilta txarto!
Nik maitasun hau izan
nahi dut betirako
ta “litzaizkigukenik”
esan duzu bapo...
Hipotesi gehiegi
gauza onerako! (bis)

I. Elortza: Hipotesia antza
ez da osasuntsu.
Ni maitasunerako
nentorren indartsu.
Zu ez zaitez ipini
mesedez berbatsu
ta onartu egizu:
gustatu ein jatzu. (bis)

Lujanbio: Gustatuta ta barrua
ipini dit bizi.
“Zu gustatzen zatzizkit”
esan dit lehenbizi
ta errezagoa zan
“maite zaitut” kasi
baina hori oraindik
ez duzu ikasi. (bis)

I. Elortza: Hori ikasteko ni
ez naz hain apala
baina aplikatzen dot
nik neure morala.
Gurago al zenduke
esatea hala:
ez “maite zaitut” baizik
“maite dizudala”. (bis)

Lujanbio: Atsekabez jarriko
nauzu ni betea
nahiago holakorik
gehio ez esatea!
Orain nahiko nukeena
da nere maitea
beste urrats bat eman ta
hegan egitea. (bis)

I. Elortza: Ointxe hasi naz jarten
ni apur bat bero

maitasunan kontuan
jausi eta ero.
Euskera oso hizkuntza
zelebrea gero!
“A ver si me entiendes:
¡joder que te quiero!”. (bis)

I. Elortza-Lujanbio

Gaia: Igor izango da gaur lehenengoz bertso-saio batera datorren euskaldunberri bat. Bertso-saioa amaitu da eta Maialen bertsolariarengana joan da esanez sentitzen duela, baina ez duela piperrik ere ulertu.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Basatxoritxu moko luzia*

I. Elortza: Nik adi-adi jarraitu dodaz
gaurko zuen bertso bueltak
baina ez dausta emaitza onik
emoten nire arretak.
Melodia zan oso polita
ta zelako errietak!
Nik ez dot ezer ulertu baina
nork egiten dautsuz letrak?

Lujanbio: Jakin ezazu nere letrak nik
egin behar ditutela
eta gainera asmatzen ditut
kantari hasi ta bela.
Esaten dezu ezertxo ere
ulertzen gai ez zarela
eta zergatik jo dezu txalo
entendituek bezela?

I. Elortza: Bertso-saioei buruz zeozer
nik entzuna neban igaz.
Aurten saiora hor etorri naz
ni modu harrigarriaz.
Euskaltegian zeozer ikasten
da ibili-ibiliaz...
Irakaslea neukan begira
ta urduri ipini naz.

Lujanbio: Etorri zera belarri zabal
eta ulertzeko gertu.
Nahi zenituen gure hizkera
izen-aditzak aztertu.
Irakaslean ondoan jarri
ta egin zera aspertu.
Igor Elortzai “te quiero” ere
ez al diozu ulertu?

- I. Elortza: Hori ulertu dot ondo baina
ia beste guztia ez.
Zuen euskera arraro horrek
harrapatu nau aldrebes
eta euskera zan edo ez zan
esplikaidazu mesedez.
Euskaltegian ikasten dana
ez da hori gitxienez!
- Lujanbio: Euskaltegian ikasten danak
balio al duen duda...
Zatzaizkit eta zintzaketedan
ikasteko ze ardura!
Kalera irten behar zenuke
ta jendeakin lilura.
Beste urrats bat eman behar dezu
aborigenen mundura.
- I. Elortza: Saio osoa entzuten hortxe
egon naz ni kopetilun
lehen be esan dot: abots aldetik
kantatu dozue bigun.
Gehiena ez dot ulertu baina
dana txarra ez da inun:
patineteena gustau egin jat
“santxeski” ta “santxeskigun”.
- Lujanbio: Denbora pixkat behar izan det
entenditzeko den-dena.
Beraz santxeskien gurpilekin
badezu nahiko problema.
Azken batean argi geratu da
hizkuntza arte bat dena
eta artea azken batean
norberaren ulermena.

ANDOAIN (2002-10-26)

Bertsolariak: Peñagarikano, Colina, S. Lizaso eta Mendiluze.

Gai-emaileak: Josu Goikoetxea, Andoni Egaña, Karlos Aizpurua, Jon Abril eta Maialen Lujanbio.

Bertsolamintza jardunaldien barruan antolatutako azken saioa. Martin Ugalde Kultur Parkeko aretoan egin zen jaialdia. Goizean ponentzia guztien aurkezpenak egin zituzten, eta arratsaldeko seietan bertso saioa. Goizean aurkeztutako ponentzien egileak aritu ziren gai-jartzaile eta gai-emaile lanetan. Entzulea nekatuta egon arren, bertsoaldi txukunak entzuteko parada izan zen.

Gai-emailea: Andoni Egaña.

Peñagarikano-S. Lizaso

Gaia: Peña, haur saharar bat zara, Layla. Urtebete pasa duzu Euskal Herrian, ebakuntza bat egitera etorrira. Sebastian, haur saharar horrek Euskal Herrian izan duen amaordekoa izan zara urtebete hortan. Iritsi da Laylak Saharara bueltatu behar duen eguna. Elkar agurtu beharko duzue.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Lili bat ikusi dut II

Peñagarikano: Nola etorri nintzen
ongi errepara;
nik hemen sendatzeko
izan det parada.
Hemendikan urruti
han dago Sahara
joan beharra daukat baina
ez det joan nahi hara.

S. Lizaso: Hemen gelditu nahia
ezin disimula
eta joan beharrak
bihotza ere zula
baina Layla ez zazu
zuk ahaztu sekula
zure aita eta ama
zai daduzkazula.

Peñagarikano: Saharan da hango nere
gurason etxea
oso zaila nik daukat
erabakitzea.
Neri gertatu behar
holako trantzea!
Nahio nuke beraiek
honuntz etortzea!

S. Lizaso: Bete ezinezkoa
zure eskaera.
Bihotza mintzea da
zuretzat galera.
Begira arazoai
aurrekoz atzera:
gaixo etorri zinen
sano joango zera.

Peñagarikano: Lehen ondo ez nengona
orain ume normala
ta zuek eskertzea
gauza printzipala.
Beti oroituko det
inondik ahal dala

Euskal Herrian ere
ama badedala.

S. Lizaso: Amatzat hartzen nauzu
hori banekian
bihotza taupadaka
daukat jo ta kian
baina esango dizut
ahoa betian:
berriz ere etorri
gaixo aitzakian.

Peñagarikano: Hartu behar maleta
edo paketea
zeinen mingarria den
haruntz joatea!
Beti zabalik euki
guretzat atea;
agur eta banoa
amatxo maitea.

S. Lizaso: Hori entzunda daukat
barrena dilindan
baina erreparatu
han daukazun aman
ta betiko lotura
dezagun guregan
utzi zure bihotza
nerea eraman.

Gai-emailea: Karlos Aizpurua.

Colina

Gaia: Penelopek gaur zazpi bezero ukan ditu. Zazpigarrenaren hazia oraindik azalean duela zortzigarrenak jo du atea.

Neurria: berezia

Doinua: Itsaso hori dago zatarra / Naufragoarena

Orain bortizki, orain suabe
ez daude lasai, ez daude bare...
Nere ondora etorri dira
soltero bat, bi ezkongabe (bis)
desioaren mirabe
nigana heltzen dirade
harro-harro, lotsagabe;
jantziak bota eta biluzik
geratzean parez pare
nik kontzientzia jantzia daukat
beraiek biluzik daude. (bis)

Larunbatero-larunbatero
hamarrak laurden gutxitan edo

apaiz zaharra bilakatzen da
nere altxorren bezero. (bis)
Nahiz ta ez nuen espero
ipini nau bero-bero
bere arima goian bego!
Puru ta guzti bertsolari bat
ez zait ba etorri gero!
Zer kantatua euki nahi zuen
gaia tokatu ezker. (bis)

Hogei eurotan dena dut saldu
maitasuna ta arima salbu
esku beroko kamioilari bat
parera baitzait azaldu. (bis)
Lehenik zakila laztandu
ta gero gorputza landu
ezin denborarik galdu...
hasi orduko orgasmo honek
azken arnasa eman du
eta beste bat engainatzeko
oraindik ez da berandu. (bis)

BEASAIN (2002-10-31)

Bertsolariak: Sarriegi, Egaña, Gurrutxaga, Apalategi, Lujanbio eta S. Lizaso.

Gai-emailea: Ekaitz Goikoetxea.

Urtero antolatzen den saioa. Usurbe zinema ia-ia beteta, eta oso giro ona. Entzulea bertso gose joan zen, eta bertsolariek ez zuten hutsik egin.

S. Lizaso-Lujanbio

Gaia: Maialen, bihar zara ezkontzekoa. Gaur, Sebastian aitari txikitan bezala besoetan hartu eta ipuin bat kontatzeko eskatu diozu.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Nere senarrarekin

Lujanbio: Bihar ezkonduko naiz
 badakizu, jakin
 nere eraztun dotore
 ta nere traje fin..
 Biharko egunari

nahi nioke ekin
animoz eta goxo
zure ipuiakin. (bis)

S. Lizaso: Kupido iritsi zen
zure bihotzera
eta hargatik zoaz
bihar ezkontzera.
Umetan amets egin
zenuen antzera
bihar denen erregin
zeu izango zera. (bis)

Lujanbio: Bihar denen erregin
ta izar gorena
aldarean barrena
igoko naizena...
Lehen kapituloan
polita da dena
zer moduzkoa ote da
berrogeigarrena? (bis)

S. Lizaso: Ezkon bizitzan behar
zuk ere moldatu
eta hasieratik
ez zaitez nekatu.
Batetik berrogeira
kolpera ez pasatu
gozatu nahi badezu
banaka kontatu.(bis)

Lujanbio: Minutu ta orduak
harturik gertuko
urtez urte joateai
nola egin uko?
Pixkana joango gera
aita zu lekuko
ta printzea ez zait ba
igel bihurtuko? (bis)

S. Lizaso: Zure ezkontzak badu
besteean antzik
ez zera berezia
ez izan zalantzik
eta printzearekin
zertan esperantzik?
Ez da igel izango
golforen bat baizik. (bis)

Lujanbio: Nere senarrarekin
a ze panorama!
Aita nik onartzen det
ematen didana.
Ipui eske nijoa

berriz zuengana:
zuena zer izan da
ipuia edo drama? (bis)

S. Lizaso: Denetatik izan du
gureak berekin
eta zurea ere
izango da berdin
baina aspergarria
bihurtu ez dadin
lehengo ametsak bete
ta berriak egin. (bis)

Lujanbio: Amets ez egitea
da guretzat kalte
ezkonberriek behintzat
poz hori daukate.
Ez ahal zait bihurtuko
bihar, etzi, noizbait'e
urrezko eraztuna
burdinezko kate! (bis)

S. Lizaso: Kezka atera zaizu
bihotz barrenetik
baietzik ezin esan
gaur aitag kolpetik
baina nik kontseju bat
ta hara zergatik:
zu zeu izaten segi
ezkonduagatik. (bis)

S. Lizaso-Sarriegi

Lehen puntua emanda

Neurria: hamarreko txikia
Doinua: Hamalau heriotzena

E. Goikoetxea: Kartzeletan badago
hainbat sufrimendu

S. Lizaso: eta hitz hutsarekin
ezin dira kendu.
Beren protestak ere
sarri nabarmendu
ta kanpoan gaudenak
gu gera zimendu;
hitzez eta ekintzaz
beharko lagundu.

E. Goikoetxea: Zergatik kentzen zaio herriari hitza?

Sarriegi: Nahiago nuke hala izango ez balitza; gure herrian degu momentu bortitza ta etorkizuna ´re izango da hitsa betetzen ez badira behar aina baldintza.

E. Goikoetxea: Nora joango gera batasunik gabe?

S. Lizaso: Ezta inora ere geldirik bagaude. Etsipenaren mende horrenbeste jende... Baina non da geroa? Zertarako galde? Geure esku dago-ta saiatuta hobe.

E. Goikoetxea: Irribarrearentzat zein da errezeta?

Sarriegi: Ez dakit gaur ez dago oso errez eta; begi gehiegi dago gaur malkoz beteta; jendea ere ia nahikoa erreta baina dena ahaztuta emaiogun buelta.

E. Goikoetxea: Beti esaten al dezu pentsatzen dezuna?

S. Lizaso: Horretan zalantzarik ez izan laguna. Ni gezurretan ez naiz bertsotan jarduna egian oinarrituz gaua ta eguna... mingainak esaten du bihotzak nahi duna.

E. Goikoetxea : Zer eskatzen diozu etorkizunari?

Sarriegi : Ekar diezagula irripar ugari; ondo hartzea behintzat

lehenbiziko sari
guztiok nahi degula
ez al da nabari?
Eta askatasuna
Euskal Herriari.

Gurrutxaga

Oinak emanda

Neurria: berezia

Doinua: Atmosferatik atera eta

Azkenaldian ez al gabiltza
guk nahi ez dugun modura?
Nahiz eta batzuk ikusten diren
poz ez tita ta gustura
derrigorrean hartu behar dugu
tokatzen zaigun ardura.
Mugi dezagun aingura
eta baztertu itxura.
Zoritxarrean kalera irten
gaitezen garaia heldu da.
Ekintzek soilik balio dute
sobran da literatura.

Neurria: berezia

Lehengo bidetik komodoenei
zorionik nola opa.
Azken aldirian Euskal-Herrian
badabil hondoa jota?
Heldu behar dugu soka
luze baitoa borroka
baina zergatik ibili behar da
gaur eta egun mokoka?
hobe bazterrera bota
mugitzen ez den dordoka
aurrera joan gaitezen bidea
gure eskutan dago-ta.

Neurria: berezia

Doinua: Zaldi zuriarena

Norbaitek esango du:
“Horrek du azala...
hemendikan harainoko
bere itzala!”
oraindik ostegun da
ez da ostirala

ta orain nola bota
gauz originala?
Nere eginahala
izan da apala
gaizki jardun dala
dioten bezala
hobeto dakienak
kanta dezala. (bis)

IRUÑEA (2002-11-07)

Bertsolariak: Silveira, E. Arozena, Irazu eta Colina.

Gai-emailea: Josema Leitza.

Nafarroako Bertsozale Elkarteak Iruñeko Udalaren laguntzaz urtero antolatzen duen Bertso Aroaren ohiko jaialdia. Gurutze enparantzako institutuko aretoan giro ederra sortu zen.

E. Arozena-Colina

Gaia: Estitxu preso zaude eta kristalaz beste aldean Sustrai zure laguna duzu. Komunikatzeko telefonozko sistema darabilzue eta abisu bat jaso duzue bertatik: zuen arteko elkarriketa bukatzera doa, minutu erdi bat falta da telefonoa mozteko.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Nere gogoan hegan dijoa

Colina: Erdian dugun kristala ohi du
buruakin joz puskatu.
Funtzionarioen jarrera ez zait
neri batere gustatu.
“Maitatzen nauzu, maitatzen zaitut”
ezin al gara maitatu?

Guri nork esan behar digu hemen
noiz hasi ta noiz bukatu?

E. Arozena: Noiz hasi eta noiz bukatuko
aginduen abenturan
babesten gara elkar sentitu
nahi ta ezinaren mugan;
bi minututxo edo gutxigo
nola guk dauzkagun gudan
jarri eskuak kristal hotzean
ea sentitzen zaitudan.

Colina: Hori eginez hasi nahi nuke
badut nahiko borondate
kartzela baten dena da kontra
dena mina, dena kalte.
Hala ta guztiz sentimentuak

indarrikan badaukate
eskua bertan ipiniko dut
kristala puskatu arte.

E. Arozena: Igual kristala puskatuko da
zu hasi zera kezkatzen.
Azken hitz hauek, azken begiek
aprobetxatzera goazen
baina guztiak alde ona du
eta hasi naiz baikortzen:
gutxienean hauen txaloek
denbora ez digute kentzen.¹

Colina: Nahiz ta txaloak isilik dauden
maitatzen zaitut bihotzez.
Zure ondoan gozatu nahi dut
zure minez, zure pozez;
astero-astero etorriko naiz
behar bada denbora luzez.
Elkarrizketa bukatuko da
gure artekoa inoiz ez.

E. Arozena: Gure artekoa bukatze hutsak
nola ematen dun ikara
baikortasunez gero ari da
luza'zagun begirada.
Agurtzen zaitut, muxu bero bat
eta mila besarkada
ta hurrengoan bis a bisean
pixkat goxatuko gara.

HENDAIA (2002-11-08)

Bertsolariak: Sorozabal, A. Arzallus, S. Lizaso, U. Agirre eta Colina.

Gai-emailea: Aitor Renteria "Txato".

Askatasunak apailatutako bertso-afaria, Askatasun Taupadak ibilaldiaren karietara.
Beltzeniako ostatuan izan zen, giro ederrean.

U. Agirre-S. Lizaso

Gaia: Zu, Unai, epaiketa izan duzun demoa zara. Lizaso, ama, etxean daukazu zain zu
heltzean.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Haize hegoak hurbiltzen ditu

U. Agirre: Nik juizio bat nuen gaur ama

- tokatu zaigu hartzea:
gasa bota ta atea itxi
hura zan hura trantzea!
Hola zergatik hartu gaituzten
zaila da esplikatzea
nik egin nuna kartel alu bat
euskeraz ere jartzea. (bis)
- S. Lizaso: Euskeran alde jokutzen dezu
beste askoren antzera
bide bakarra hori da eta
ez zazu egin atzera.
Epaiketa hori amaitu eta
berriro zatoz etxera.
Begiak gorri-gorri dituzu
negarrez jardun al zera? (bis)
- U. Agirre: Epaitegira eraman naute
eta gertatu da marka
gu babestera iritsi baita
hara kuadrila aparta.
Pake bidean gindoazen ta
ikusi degu galanta!
Negarrik ez det gaur egin baino
motiborik ez zait falta. (bis)
- S. Lizaso: Lehenago ere biziak gara
hamaika holako istori!
Ta zure ama berriro ere
zalantzan menpe erori:
euskeran alde hitza entzuna
orain hautetsi askori
eta Demoak berriz egurtu
nola ulertzen da hori? (bis)
- U. Agirre: Nik esplikatu behar nizuke
lehenago guri pasia:
ia indarrrik ez daukagula
horixe degu guzia;
hartu ta egurtu, egurtu ta jo
hori da hoi en auzia...
Mingainetikan kendu nahi dute
zure altzoan ikasia. (bis)
- S. Lizaso: Hori ote da asko ta askok
berekin duten afana?
Horrela bada hartuko zuten
bai alferrikako lana.
Zuri mingainetikan kentzea
ahalegin ustela dana
bihotzeraino iristen baita
bularretik hartzen dana. (bis)

ATAUN (2002-11-08)

Bertsolariak: A. Munduate, Zurutuza, Aierbe, I. Urdangarin, Sarasola, Sarriegi, Apalategi, E. Goikoetxea, J. Munduate, Zubeldia, Iraola, Goiburu, Mendizabal, Murua, Igartzabal eta Zeberio.

Gai-emailea: Nikolas Zeberio.

Samartinetan urtero eratzen duten jaialdia, aurten Juaninazio Begiristain zenaren omenez. Bi ordu eta erdiko jaialdia eskaini zuten hiru belaunalditako bertsolari goierritarrek. Aukeran luzeegia, baina hainbeste bertsolari izanda, ez da harritzekoa ere. Aretoa jendez bete zen, eta entzuleak, oro har, gustura atera ziren.

E. Goikoetxea

Gaia: Nafarroatik nahiko gertu gaude, Ekaitz. Azken albisteen arabera, Nafarroako Euskalerrria Irratiari diru laguntza guztiak kendu nahi dizkiote.

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Sentimentua sartu zitzaidan

Gure hizkuntzak, gure euskerak
bizi duenez Euskadi
Euskalerrria Irratiari
ipintzen nintzaion adi.
Sanz jaunak baina eragozpenak
damaizkigunez opari
ezinbestean hartua diot
barne gorroto ugari
uhin arteko gozotasuna
garraztu nahi digunari. (bis)

Nahiz ta urruti samar gauden gu
badegu aski entzute.
Gertatu denak eragin dizkit
mila eta bat burute!
Euskalerrria Irratiak du
hainbat dohai ta bertute.
Unerik une eskainitako
ahots goxoaren truke
Sanzek laguntza ukatu arren
gurea izango dute. (bis)

Nere bihotza beratua du
Nafarroatik jazoak.
Egia esan ez dira bizi
oso une erosoak.
Beti onartu behar al dira

horrelako erasoak?
Zabal ditzagun bihotz-begiak
mugi ditzagun besoak
Iruñean ere entzun ditzaten
Begiristainen bertsoak. (bis)

Sarasola

Gaia: Garai bateko emakumeen ogibideak edo ofizioak erraz laburbildu genitzake: jostunak, zerbitzariak edo etxeoandreak ziren. Zuk, Alaitz, tornulari bezala lan egitea erabaki duzu. Tornu erraldoi indartsu baten aurrean zaudela, zure gogoetak.

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Mundu honetan holako gauzak

Tornero gisa hurbildu nintzen
ni tailer txiki batera.
Nahiz ta sarritan txirbil pusketak
joan begien tartera
hil azkenean poztasun haundiz
bete izan det kartera
ta lan honetan hasi ezkeroz
ia urtea bete da
gizonen lana omen da baina
ez zait bizarrik atera!

Lizentziatuen krisiak gogor
egin duenez eztanda
nere hautua ofiziorantz
bideratzea izan da
eskuratuaz oraintxe degun
lan anitzetan demanda.
Zertan egondu behar gerade
hanka hankari emanda?
Horrela narrats egingo degu
berdintasun propaganda.

Neri lagunak bihurtu zaizkit
metala eta txirbila.
Aurrera ere jarraituko det
iraultza txikien bila.
Zertan amildu fintasunean
berez banauzu abila?
Segi dezagun bide honetan
hau ez da bide isila
ta aurrekoena izan ez dena
geurea izan dedila!

Mendizabal-Murua

Gaia: Honela dio abesti zahar batek: “Zenbat gera, lau, bat, hiru, bost zazpi?”

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Mutil koxkor bat itsuaurreko

Mendizabal: Lertxundik dion kantu batean
galdera ugari dago:
zenbat gera gu? Bat, hiru, zazpi,
bi, lau, bost edo auskalo...
Iparralde ta Nafarroakin
edo soilik Vascongado.
Dударik ez da gu bagerala
dioten baino gehiago
bainan tamalez behar genukeen
baino askoz gutxiago. (bis)

Murua: Gu zenbat geran jakiten zail da
hain gabiltz exkax ta ñaño!
Eta etsaiak hola gaitzen
jartzen du hainbat enpaino.
Asmatu ezinak ekarri gaitu
oraintxe geraneraino:
elkartasunik ezak sortzen du
hainbat traba eta laino.
Gutxi batuta gehiago dira
asko banatuta baino. (bis)

Mendizabal: Gure Juan Joxek erkidegoan
zabaltzen du albistea.
Aznarrentzako ez gera ezer
nahiz zaila den sinistea.
Gibraltarreko azken berria
ez degu berri tristea.
Nik eskari bat soila dadudat
oso eskari sinplea:
nahi degun hura izan gaitzen
erabakitzen uztea. (bis)

Murua: Nahi degun hori ez dakigu ta
ezin degu erabaki
batzen hasita berehalaxe
erdi-erditik ebaki.
Itxura eiteko jartzen diogu
makina bat adabaki!
Martxa honetan, o euskaldunok
ez degu behar edarki!
Zer den ahaztu duen herriak
zer izan nahi dun ez daki. (bis)

Hasierako puntua emanda

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Maritxu nora zoaz I

- N. Zeberio: Usotan ez dek aurten
gehiegi fallatu.
- X. Zeberio: Eskopeta zitzaidan
nei enkaskillatu
zatoa hustu eta
kartutxok pilatu
ta bestek botatakorik
ez diat bilatu.
- N. Zeberio: Zenbat tirokoa da
zure eskopeta?
- Goiburu: Entzunda geldituko da
gaur zure kopeta:
batekoakin nabil
jira ta buelta
horrek oraindik ondo
tiratzen du eta.
- N. Zeberio: Hi ez haiz ba izango
ekologistea?
- Mendizabal: Hegaztiei ematen
ziet alpistea.
Hoiek akabatzea
nahiz izan tristea
pozik entzuten diat
jateko albistea.
- N. Zeberio: Ehun milioi tokatutzen
bazaik loterian?
- X. Zeberio: Ni ez nauk ibiliko
txotxolokerian!
Txirritan gisa astean
hiru egun perian
eta beste lau berriz
sagardotegian.
- N. Zeberio: Astero eiten al dezu
futbol kiniela?
- Goiburu: Urteak dira lan hoiei
ekin geniela.
Uste nun aberasten

hor samurra zela
baina pobre segitzen det
lehenago bezela.

N. Zeberio: Apustutik bakarrik
ezin al da bizi?

Mendizabal: Bai baina badizkiau
hainbeste kutizi!
Nahiz ta aberastera
denok ez iritsi
bizi-pozei leihorik
sekula ez itxi!

N. Zeberio: San Martin, San Gregorio,
Ergone ta Aia

X. Zeberio: jendeak badauka Ataun
ezagutu nahia!
Udaran turistan batzuk
zioten” Vaya, vaya...
¡Que pueblo más bonito
pero no hay playa!”.

N. Zeberio: Ataundik pasatuko
omen zaigu tren

Goiburu: Laister erantzundo dizut
pentsatzen detena:
zu izan arren galdezka
ari zeradena
ikusi arte ez det
sinistuko dena.

N. Zeberio: Jose Migel txikia
begira balego!

Mendizabal: Izango zizkin ehun ta
hamabi urte-edo.
Sotana ta txapela
liburu ta kredo...
Jakobon aztarrena
bazin honezkero!

LAZKAO (2002-11-17)

Bertsolariak: A. Arzallus eta Colina.

Gai-emailea: Unai Elizasu.

Maizpide euskaltegian izan zen BarKATU emanaldi berezia, bertan euskara ikasten ari diren ikasleen aurrean. Ikasleak euskaldun berriak izaki, gaien planteamentua ere ildo horretatik bideratu zuen gai-emaileak.

A. Arzallus

Gaia: Baldintza igaro dugu, eta orain Nor-Nori dator. Ametsek elkarrizketa bat egingo dio euskaraz hitz egiteko eragozpenak soilik jartzen dituen Nafarroako presidenteari. Ez dakit izena aipatzea merezi duen ere: Miguel Sanz.

(Amets Arzallusek bi mikrofonoetatik kantatu zuen. Mikrofono batetik Ametsen izenean, eta bestetik Miguel Sanzen izenean).

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Misiolari baten moduan

- A. Arzallus: Zuk ba al dakizu euskararena
bai eskubide bat dela?
- M. Sanz: Aizu barkatu ni Miguel Sanz naiz
ta ez hitz egin horrela!
- A. Arzallus : Ba al dakizu hitz egin nahian
jende asko dabilela?
- M. Sanz : Nahi dute baina ezin dute ta
ez dute ikasiko bela
Nik klaserikan ez dut emango
izorratu ditezela! (bis)
- A. Arzallus: Begi bistan da zuk euskaldunak
ez dituzula begiko.
- M. Sanz : Arrazoi duzu ni hoiekin naiz
oso miresmen gutxiko.
- A. Arzallus : Euskaldun zeran edo ez zeran
esan ezazu mutiko.
- M. Sanz: Hau Iruñea da, Nafarroa da
ez al duzu sinetsiko?
Ez euskalduna, ez espñoala
naparra naiz eta kito! (bis)
- A. Arzallus: Euskeraik gabe zer lirateke
Iruñeko San Ferminak?
- M. Sanz: Nere ustetan izango ziran
orain diranan berdinak.
- A. Arzallus: Baina euskaraz ikasten dabiltz
hemen jende gazte finak.
- M. Sanz: A, bai, entzun dut euskaltegiak
badituztela eginak.
Tira, banoa, ta agurtzeko
Lazkaori eskuminak. (bis)

ZALDIBAR (2002-11-30)

Bertsolariak: Sarriugarte, Iturriaga, Mendiluze, Irazu, Murua eta Maia.

Gai-emailea: Josu Goikoetxea.

Sanandresak zirela-eta Korral Elkarteak antolatutako jaialdia. Olazar pilotalekuan izan zen, gaueko hamarretan. Kanpoan giro umela, eta entzule askorik ez.

Murua-Maia

Gaia: Jon, zu Olentzero zara. Ez dakit nik zergatik, iazkoa jendearentzat lan egiten zenuen azkenengo aldia izango zela egin zenuen zin. Gaur, hor zaude zure bordatxoan, arrautzatxoak jan dituzu, kapoia daukazu zain, eta halako batean hotsa sentitu duzu. Eta baten bat ate joka hasi da. Hemen daukazu abendua.

Neurria: hamarreko txikia

Doinua: Lagundurikan danoi I

Maia: Basoa triste dago
 barruan lainoa
 eta kanpokaldean
 izar nimiñoa.
 Hor zaude abendua
 banuen susmoa
 baina aldatua det
 aurtengo asmoa:
 zu bazatoz zitara
 baina ni ez noa.

Murua: Ez al zera bada zu
 mugituzeko gai
 edota ez al dezu
 hemendik irten nahi?
 Arren lehengo Olentzero
 esan zaidazu “Bai!”;

ezin zera gelditu
hemen lasai-lasai:
haurrak beti bezela
hor daude zure zai.

Maia: Hurrekin esperantza
haundia daukazu
baina kontsumismoan
hor dabiltz jo ta su!
Dirua bakarrik da
gidari ta maisu;
aspaldiko erruaz
konturatu nauzu:
ilusio faltsua
horixe zera zu.

Murua: Beti egin diezu
horrenbeste sari!
Zu izan zera haien
urteko janari.
Ez zaiozu ukatu
hori haurtxoari.
Egin nahi diozu aurre
Kontsumismoari?
Anaitasuna eraman
ezaiezu sari.

Maia: Zuk ikusten dituzu
arreba ta anai
ta nik ikusten ditut
denak nere etsai.
Ipuinetako soilik
halaxe naute nahi
eta anaitasuna
hipokresiaz blai
dozena bat eurotan
jarri dute salgai.

Murua: Dozena bat eurotan
guztiak mirabe
haiek egin nahi dute
Olentzeron jabe.
Zu zaituzte itxaropen
zu zera aldare
horrexegatik aurtan
berriro zai daude
haurrak ez baitira haur
ilusio gabe.

Bizkaiko txapelketa 2002

I. Elortza

Txapeldunaren agurra

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Lurraren pean sar nindaiteke

Hirugarren hau ere badakit
non gura dodan eskegi
Txapelketaren haunditasunak
badaukaz hainbat miseri:
gaur be bihotza erdibituta
egoen jente larregi
elkarren kontra burrukan hemen
gengozen adiskide bi
ta horregatik eskeintzen dauset
gure lagun guztieri,
oso-osorik zueri. (bis)

BILBO (2002-12-13)

Bertsolariak: Amuriza, Peñagarikano, I. Elortza eta Bartra.

Gai-emailea: Sebas Angoitia.

Urtero egiten den jaialdia, aurten Kirikiño Ikastolaren hogeita bosgarren urteurrenaren kariatara. Ilunabarreko zortzietan, hirurehun bat entzule bertan zirela.

Amuriza-Peñagarikano

Gaia: Xabier, zu Kirikiño Ikastolako irakaslea zara azken hogeita bost urteotan. Zu, Peña, orain dela hogeita bost urte Kirikiñoko ikaslea izan zinen, ikasle bihurria, okerra, txarra. Gaur, Amuriza Kirikiñoko zuzendaria da, eta inspektoreari etortzea tokatu zaio, eta non agertzen den Peña inspektorea.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Kantore berri xarmant batzuek

Peñagarikano: Nik urte asko igaro nitun
aguantatzen ta sufritzen.
Sufrimentuak pasa beharra
horrek zein ez digu mintzen?
Gaur besteren bat hasi daiteke
bihotz barrutik samintzen...

Lehen zure menpe nengoen baina
orain ni nago agintzen. (bis)

Amuriza: Alde batetik amorruez nago
eta bestetik zenbat poz!
Lehen arerio izan ginanak
orain aurrez aurre gagoz;
lehen mutil bihurria izan zana
orain inspektore asmoz...
Nik emondako belarrondoko
harek kobratzen al zatoz? (bis)

Peñagarikano: Garai haietan zu zinan otso
eta ni nintzen bildotsa;
errukitzeko ez zenun aski
umearen negar hotsa.
Alde batera pena daukazu
ta beste aldera poza...
Ez zaitut joko zaudela lasai
nik badut-eta bihotza. (bis)

Amuriza: Orain bihotza samur ei dozu
lehen zeunkana oso latza
trasto samarra izan zinan ta
sentimentuz ez garratza
baina munduan beti holantxe
ibili ohi da balantza:
zintzoak beti leku berean
eta gaiztoak gorantza. (bis)

Peñagarikano: Gogoan daukat garai haietan
“cuatrojos” deitzen genizun;
gogoan egun batean nola
nik “Kabroia” deitu nizun.
Gaur gelaz gela joan nahi nuke
ta mesedez neri entzun:
ikusi nahi dut gaur umetxoak
nolaz hezitzen dituzun. (bis)

Amuriza: Zelan hezitzen diran umeak
ikastolako kakoak
zer buruhauste izaten ditun
gaur zuzendaritzakoak...
Egunero hauxe esaten dogu:
“Hemen ibilitakoak
ez zaitezela mesedez izan
inspektorea lakoak!” (bis)

Peñagarikano: Garai haietan bihurri nintzen
orain guztiz serioa
ta honenbestez amaituko dut
nik gaurko inspekzioa
ta sententzia eman ere bai
badaukat eta zioa:

zuzendaria ahal den azkarren
hartu jubilazioa. (bis)

Amuriza: Jubilatzeke gertu nago ni
ondo ordaintzen badeustazu
baina holako proposamenaz
gaur apenas zatozan zu.
Kirikiñoko barri jakingo
bazendu entzun hau aizu:
zoaz komunera ta hemengo barri
han irakurriko dozu. (bis)

Peñagarikano: Nere karrerak berekin zuen
hainbat malkar eta pendiz
baina inspektore bihurtu nintzen
orain ez nago aprendiz
ta kumunera buelta egin det
lehen bat ta orain berriz;
hutsa litzake idatzi dena
arkatzaz idatzi balitz! (bis)

Amuriza: Ez dau amaitu gura gizonak
beti zeozer buruan!
Zoritxarrean mutil bihurri
hau gaur ekarri genduan.
Zegaz idatzi dan komunean
honek begitu orduan...
hemen ohiturak jarraitzen baitu
zeuk eiten zendun moduan. (bis)

Amuriza

Gaia: Galiziako itsasertzetik hegaz doan txoria zara. Zer daukazu kontatzeko?

Neurria: hamarreko handia

Doinua. Aita izena kanta beharrak

Arrainak tripaz gora ikusten
ditut eta ni hemen hegaz.
Akabo, neu be salda horretan
jan bila murgiltzen banaz!
Itsasoaren urdin ederra
dago soineko baltzagaz
izugarrizko mamu zahar baten
itxurak hartzen deusadaz
Fraga Iribarnen gorputzaz eta
Aznarren aurpegiagaz. (bis)

Itsasoa ta itsasadarrak
hortxe teman parez pare
ta heriotza ganera dator
hemen suabe-suabe.
Hegazti erdiok hor hilko gara

erremediorik bage;
besteok hegaz joanda egingo
gara lur barrian jabe
baina gailego gizarajoek
nora alde egingo dabe? (bis)

Submarino bat hor dabil dzanga
bai gora eta bai behera
eta apenas itxaropenik
dakarren ur azalera.
Pentsetan nago alde egitea
Euskadiko kostaldera
baina hara be iritsi ei da
hemengo marea bera.
Azkenerako joan beharko dot
Txurdinagako parkera. (bis)

I. Elortza

Gaia: Domekako bertsolari finalaren osteko dopinaren aukarko kontrolean positibo eman ei zendun.

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Lurraren pean sar nindaiteke

Gaur Kirikiñon hasi behar dot
egi osoa kontetan:
pastilla batzuk hartu nebazen
arratsaldeko lauretan
gero bertsoan burua neukan
bero, sutan eta ketan
ta azkenean txapel haundia
neure buruaren bueltan.
Dana izan zan positiboa
niretzat lehengo domekan. (bis)
Aitortu behar dot: oso gogorra
izan zan biharamona
berez mugatu samarra da-ta
bertsolari zein pertsona.
Lehengo domekan hartu nebazen
nik hiru-lau droga tona:
kokaina apur bat, estasi pixkat
epoa ta nandrolona.
Horrek hobe egin ninduen
berez izan arren ona. (bis)

Ederra hartu behar dot orain
jentaurrean propaganda!
Ez dot egingo kontranalisi
ta holakoen demanda.
Beraz txapela entregatzeko

ere heldu jata txanda
Frediri emon beharko jako
justu-justuak izanda
niri estasia ta nandrolona
Unaik pasau eustazan-da. (bis)

Peñagarikano

Gaia: Orain dela hogeita bost urte zure buruan zer pentsamendu, zer asmo, zer esperantza ote zegoen?

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Santa Barbara zure bizitza II

Orain hoita bost nik hogei neuzkan
ta nere ustez nabil zuzen.
Gogoan daukat: soldadu nengon
ta gainera Badajozen;
gaur bezelaxe argal-argala
ez potxoloa ta gizen;
“¡Firmes!” “¡Descanso!” ta “ ¡A cubrirse!”
entzuten genuen ozen...
Denbora azkar doala baina
urtea mantso joan zen! (bis)

Ni han soldadu eta gainera
Franco xaharra hil berria
ta ikastolak sortu berriak
ta euskara armarria.
Pentsatzen nuen “Espainiari
hartu diogu neurria!
Belaxe libre izango gara
eta ase egarria”.
Ai Anjel Mari lekutan dago
amestu zenun herria! (bis)

Pentsatzen nuen bertsolaria
noizbait izan nintekeela.
Nik Bizkaiako bati banion
ordun miresmen itzela.
Pentsatzen nuen “Kantatu nahi dut
Xabier horrek bezela”;
nik uste nuen hoi pentsatzea
soil-soilik ametsa zela.
Poz bat badaukat: idolo haren
lagun haundia naizela. (bis)

GETXO (2002-12-21)

Bertsolariak: Iturriaga, I. Elortza, Egaña eta Lujanbio.

Gai-emailea: Pello Unzurrunzaga.

Aurkezlea: Josu Arroyo.

Algortako Bertsolari Eskolak antolatutako jaialdia. Saioaren aurretik antzezpen bat egin zuten bertsotan bertako bertso eskolako gazteek, eta ondoren Ahobi sariak banatu zituzten. Aurten, bertsolaritzarekin lotutako argitalpenek jaso zituzten sariak.

Iturriaga-Lujanbio

Gaia: Hona etorri aurretik Bilboko Santo Tomas azokan egon zarete biok: zu, Maialen, abereak eta nekazal giroa ikusten gehienbat; Unai txozna batetik bestera ibili da ordea.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Zeru altuan zegoen Jaunak*

Lujanbio: Baserritikan etorri naiz ni
ia urtero bezala.
A ze baratza produktu pila
hau da mundu naturala!
Eskaparate txiki hau dugu
beharrezkoa mundiala!
Baserritarrak bizi generala
hiriak ikus dezala!

Iturriaga: “Baserritarra beharrezko da”
zenbat bider esan deusten!
Ei zabizie gure lurraren
kalidadea aberasten.
Santo Tomasek ikusi barik
egia ez eban hobesten
ta neuk pe ez dot probatu barik
kalidadean sinesten.

Lujanbio: Kale produkto artifizialak
prezios dabilta puzten
baserritarren baratzak eta
patrika barruak husten.
Hara gobernu legegileek
ze arau jartzen dituzten:
orain txerriak salgai ipintzen
ere ez digute uzten!

Iturriaga: Izan be horretan atzeratuak
zaree zuek benetan!
Pentsatu leike zagoziela
oindik kobazuloetan!
Gero taloa saltzen dozue
zazpi-zortzi euron bueltan.
Pans and Company-n zortzi bokata
jan leikez prezio horretan!

Lujanbio: Ai gure gazte kalekumeak
buru-huts ta aho-bero!
Txoznarik txozna hartzen dituzte
hamaika pozoi jenero!
Gure etxera etorri zaite
mutiko asteburuero
han nahiko ardo emango dizut
baino lan egin ta gero.

Iturriaga: Puff, ez, parkatu, lan egitea
da oso problema sakona.
Gurago neuke mozkortu eta
buruaz jotea horma!
Gero derbia dau Samamesen
ta erosi dot litrona
alkohola baita inportantea
berdin da ez bada ona!

I. Elortza-Iturriaga

Gaia: Bizkaiko Bertsolari Txapelketako finalean zaudeten bertsozale bi zarete zuek biok, han Euskaldunan jezarrita bata bestearen ondoan. Eta bertsolariak puntuatzen ibili zarete gainera. Bukatu da saioa eta zure puntuan arabera, Unai, Unai Iturriaga da txapelduna; Igorren puntuen arabera Igor da txapelduna.

Neurria: hamarreko txikia
Doinua: *Antton eta Maria*

Iturriaga: Fenomeno hasi da
gero joan da hegaz
nahiz ta enkontru txar bat
euki mamuagaz.
Ze ondo eiten dauen
tipo horrek euskaraz!
Lehenengo postuan nik
Iturriaga beraz
eta ez justu-justu
alde handiagaz! (bis)

I. Elortza: Igorri hartzen dausat
txapeldun perfila:
gustu haundiko mutila
bertsotan abila.
Numeroak egiten
neukan lan fazila
ta zifra urten jata
ondo borobila:
Igorrek minus bostehun
Unaik minus mila. (bis)

Iturriaga: Igorren alde zagoz

nik hori badakit.
Bere ama ete zaren
be entzuna dot nik.
Zelan agertu jakun
bera kartzelatik
nik ipiniko neuke
Frediren atzetik
doinu ganorabako
hori hartzeagatik! (bis)

I. Elortza: Doinu ederra da-ta
zu ez zaitez pasa!
Beretzat irabazten
dago gaur erraza
joku behar ebana
bihurtu jolasa.
Berez ez da hain ona
ez da hain kapaza
baina konpetentzia
dauka oso eskasa. (bis)

Iturriaga: Igorren aukera gaur
pikutara doa
Iturriagarena
dugu ja geroa.
Beste argal horrentzat
hau da azken tragoa.
Unaiek dantzatu dau
hobeto agoa
ez e'izu ukatu dala
borobilagoa! (bis)

I. Elortza: Horrek be euki eban
bai bere bolada
baina azken urteetan
hartu dau pasada
eta gaurkoa dogu
barriz ostikada.
Mamuak mamu txarto
gaur Iturriaga
bertsolari txarra ta
fantasma hutsa da! (bis)

Egaña-Lujanbio

Gaia: Senar-emazteak zarete zuek, eta etxean zaudete telebista ikusten. Teleberrian diotenez normalena da, batez beste, astean lau aldiz sexu harremanak edukitzea, baina zuena ez da normala.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Elizan sartu ziradenian I

Lujanbio: Astean bitan bukatzen degu
gu biok xixko eginda

ta gainontzeko bost egunetan
buruari eraginda.
Lehen gaztetan jartzen genion
gauero-gauero ginda.
Denborarekin normaltasuna
ere zimurtu egin da!

Egaña: Garai batean genitularik
hogeï-hogeïta bost urte
orduan bai gu saiatzen ginan
oso sarri oso fuerte
zalantzan nago bataz besteko
hori ezin degun bete
nere ustetan enkuestatuek
gezurra esaten dute.

Lujanbio: Gezurra edo egia ote dan
da norberaren auzia
gure logelan nabaritu da
behintzat sukar gabezia.
Lehen gabero genuen festa
ta normala zen guztia
orain gutxitan egiten degu
gutxi hori berezia.

Egaña: Berezitasun hortaz mintzatuz
emazte bejondeizula!
Kalidadeak zer balio dun
ezin liteke kalkula!
Garai batean kantidadea
ere genuen mardula...
Ni zuregatik, zu neregatik
ez gera hasten sekula.

Lujanbio: Andonik ditu mila aitzaki
ta neronek ere berdin
ez dakit ondo guk ez dugun nahi
edo eta nahi ta ezin.
Alde txar orok ze alde on dun
askotan ezin da jakin:
irudimenak irabazi du
sasoia galtzearekin.

Egaña: Hitz jolasekin lehenogoa
ta orain berriz goguan.
Gustora gaude degunarekin
ze ajola du orduan?
Bataz bestera iristen gera
lehen esan dedan moduan
enkuestatua izan nintzan ta
nik zortzi erantzun nuan.

Lujanbio: Beti izan da esajeratu
xamarra gizon hau, tira!

Kalkulo fin bat egite aldera
zatitu behar da erdira.
Orain lehengoa ez det sentitzen
Andoni zuri begira
zure gorputza nere begiak
batera zahartu dira.

Egaña: Biak batera joaten dira
ziria ta atabala
gaia entzunda berpiztu gera
hauxe sorpresa, aibala!
Orain edonork pentsa dezake
ohera joango gerala
buruko minez nago ordea
alda dezagun kanala.

HERNANI (2002-12-22)

Bertsolariak: Mendiluze, Egaña, Peñagarikano, U. Agirre, Sarriegi eta Urdangarin.

Gai-emailea: Jexux Mari Irazu.

Iraulio Panttalone Bertso Kabiya bertso eskolak Bertso lata astearen barruan antolatutako jaialdia. Sandiusterri aretoa ia beteta, eta oso giro ona.

Mendiluze-Sarriegi

Gaia: Hauei eskatuko diet aktualitatea komentatzeko, baina Irauliok jarritako puntuei erantzunez.

Neurria: hamarreko txikia
Doinua: Hamalau heriotzena

Irazu: Fraga ta Aznar, Prestige
ta txapapotea...

Mendiluze: harritzekoa al da
lotuta egotea?
Gobernuak izan du
jarrera torpea
ta Galiziko kosta
pozoiez betea
zeini tokatzen zaio
kontu ematea?

Irazu: Zeinek eramango du
urak dakarrena?

Sarriegi: Eraman ez ekarri
hori da txarrena
guztiz zikindu zaigu
kantauri barrena
garai batean zena
kosta ederrena
neurriak hartu behar
ditugu hurrena.

Irazu: Zenbat eman lezake
Ibarretxen planak?

Mendiluze: Emango ote ditu
pentsatzen diranak?
Aurkezteko bederen
nolako afanak!
Baina izango dira
alperreko lanak
bere ingurura biltzen
ez baditu danak.

Irazu: Ideak legez kanpo
jartzen direnean

Sarriegi: estatu bat ez dago
bere onenean.
Nahiz salaketa asko
egin zuzenean
alperrik aritzea
hoi da azkenean
belarriak bai baina
entzuten ez denean.

Irazu: Andamiotik zintzilik
langileen bizitza

Mendiluze: gogorra ohi delako
zenbaiten baldintza.
Nahiz eta horri buruz
hitz ederrez mintza
dirua da nagusi
alperrik da hitza;
batzuek hiltzearekin
beteaz dabilta.

Irazu: Bizitza merke eta
pisuak garesti

Sarriegi: saiatu denak hoiek
ederki dakizki.
Atzetik jakin zenbat
letra edo hizki...
joan arren haruntza

kartera ta guzti
oraindik alde egiten
guk daukagu gaizki.

Irazu: Sehaskak herdoituta
 gizartea zahartzen

Mendiluze: ta haurrik izatera
 ez gera ausartzen
 gizarteak ez baitu
 hain erreza jartzen
 zail da dirua eta
 pisua bilatzen
 ta ez, ez, ez, ez jarri
 neri begiratzen.

Irazu : Nork ordainduko dizu
 jubilazioa?

Sarriegi : Nik ere ez dakit zein
 den soluzioa.
 Sarritan eman arren
 esplikazioa
 ni lanean ari naiz
 ze ilusioa!
 Baina luzerako da
 *ner*e misioa.

Egaña-U. Agirre- J.L. Urdangarin

Gaia: Agirrek eta Urdangarinek Hernaniko taldekako txapelketa irabazi dute eta orain beste txapeldunari, Egañari, bota nahi diote erronka.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Dama gazte xarmant bat

U. Agirre: Hemengo bi onenak
 zertan ez arriska
 txapeldunarengana
 luzatu det bista.
 Benga, erronka hartu
 Egaña artista
 lehen'e gailendu degu
 hiru finalista.

Egaña: Gazte hauek ez dute
 lotsaritan bat'e
 Egaña tentatzeko
 hainbat borondate.
 Binaka heldu zaizkit
 hernaniarren kalte;
 bakarka beldur gehio
 ematen didate.

J.L. Urdangarin:Nahi badezu puntuka
bestela osoan
gaindituko zaitugu
tankera gozoan
zu aritu ohi zera
ofizio erosoan
haundigua ematen du
telebizioan.

Egaña: Inoiz ez det sumatu
holako oilarrik!
Kukurrukuka dator
hala´re alperrik!
Rima neurritan ez du
batere indarrik
zer da ba Urdangarin?
Haundia bakarrik.

U. Agirre: Egundokua esan du
orain parez pare
lotsagarrikeria
iruitu zait grabe.
Hogei kilo galduta
nahiko argal zaude;
zer da ba orain Egaña?
Ez da haundia ´re!

Egaña: Eta Unai Agirrek
lainoa kopetan
puskatu egin nahi nau
hiru-lau kolpetan.
Geratuko zera bai
txapelaz zorretan
Mikel Mendizabalen
postura horretan.

J.L. Urdangarin:Honek ez du ekarri
nahiko errespetu
baina maila behar det
segitun hobetu.
Hor aurrean zein dagon
ez zera jabetu;
onena zein ote dan
nere amai galdetu.

Egaña: Bere amarentzako
hainbat kategori...
Begi aurrean señorak
dauzkagu hamabi
ama zein dezun ez naiz
kontuan erori;
a bai! Semearekin
lotsatu den hori.

U. Agirre: Pixka bat gorritu naiz
lehen nei kantatzean
mikrofonoa neukan
bajatu antzean;
makurtu egiten nintzan
ziharo trantzean
baina ibili kontuz
gu zutik jartzean.

Egaña: Bi txapeldun ondoan
nolako lujua!
Ta txapeldun bakarra
hor dago lur jua.
Beldurgarria gendun
oilarren ujua
harro etorri eta
dardarka nijua.

J.L. Urdangarin: Nahiz eta etorri den
animoz beteta
laster ilundu zaio
Egañai kopeta
Unai esei gaitezen
utzi berriketan.
Hemen asteko ere
ez daukagu eta.

Mendiluze-Peñagarikano:

Gaia: Aste honetan Gasteizko parlamentuan aurrekontua onartu dute nahiko modu berezian. Zer nola psatu den gutxi gora behera enteratu gara komunikabideetan. Baina zuentzat galdera: zer dabilta Gasteizko parlamentuan?

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Adixkidia Andoaindikan*

Mendiluze: Zertan dabilta Mayor Orejak
ez du esango inola
aurrekontuak bozkatu eta
hari berriz bost ajola !
Sarri bezela zebilen eta
konturatu gera hola
kontuak aurrez ateratzea
ahaztu egin zitzaiola.

Peñagarikano: Gasteiz aldean gertatu denak
neri egiten dit grazi ;
batzuk daukate poza galanta
beste zebait amorrazi
Mayor Oreja berandu iritsi
eta bozketa ihesi...
ia erditan azaltzen ez denak

ez du besterik merezi!

Mendiluze: Nahi den orduan nahi bada joan ta
bestela aitzakiz aise
ta dijoanak ikus lezake
hainbat animala klase
Denbora pasa kontu-kontari...
lanbide erreza hoixe
haiek lanera omen dijoaz
gu ferira bezelaxe.

Peñagarikano: Bata nagusi dagon tokian
bestea degu maizterra
ta Jaurlaritzan bereizten dira
eskuina eta ezkerria
eta azkenik Mayor Orejai
guk eman behar eskerra;
bezperatikan sartu zieten
inozentada ederra.

Mendiluze: Bueno azaldu ez dela izan
horren kontu itsusia
arazo hortan ezin igerri
zein zen alde nagusia.
Mayor Orejak erabaki zun:
“Ahaztu dezagun guzia
Eguberritan haserretzea
ez dago ondo ikusia.”

Peñagarikano: Ustekabean han gertatu zen
oso komeri itzela
nik ikusten det batzuk gero ta
okerrago dijuazela.
Hark ere azaldu egin behar zuen
beste guztiak bezela
nik beste hitzik ez daukat orain
izorratu daitezela!

Mendiluze: Bai, ados nago Mayor Oreja
nolako aparejua
baina harentzat bakarrik ez da
izango nere ujua
postua lortu duna joaten da
nahi ez badu ez dijua..
sarreran jarri behar litzaieke
fitxatzeko erlojua.

Peñagarikano: Ustekabean jausia dago
tranpa edo jolasetan.
A zer irainak gerora ikusi
Correan edo Gazetan!
Mayor Orejak ere ohartu
behar luke Eguberrietan
aulkiak hutsik asko daudela

Euskal Herriko etxetan.

GALDAKAO (2002-12-22)

Bertsolariak: Iturriaga, Peñagarikano,
Egaña eta A. Arzallus.

Gai-emailea: Arkaitz Estiballes.

Galdakaoko Udalak bertso-eskolaren laguntzaz Gabonetan antolatzen duten jaialdia.
Ilunabarrean, Torrezabal kultur etxean.

Iturriaga-A. Arzallus

Gaia: Zuek biok etxean telebistaz Galizian eta oro har Kantauri Itxasoan gertatu den
hondamendia ikusten ari zarete. Zuk Amets, uste duzu motxila hartu eta hondartzak garbitzera
joan behar dela. Zuk, ostera, Unai, gurago duzu telebista ikusi.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Gure aurreko guraso zaharrak*

A. Arzallus : Galiziako itxas bazterra
dena zikintzen ari da
Kantaurikoak ere ez dauka
lehenago zuen dizdira.
Horrexegatik bolondres asko
hara joan behar dira
hondartzarik ez leike garbitu
telebistatik begira.

Iturriaga: Bai, a ze lata emoten daben
ETB 2-n ta batean
Batzuk poz handi bat hartu baietz
bolondres asko joatean!
Halan da guztiz begira nago
neure etxean bakean
txapapoteak neure etxeko
atea jo bitartean.

A. Arzallus: Iduri luke Durangon ere
badela txapapotea
goitik beheraino beltzez baitzaude
hori zeuretzat kaltea.
Lutoz janzteak ez da nahikoa
zer nahi duzu esatea?

Askoz hobe da zuriz jantzita
bertaraino joatea.

Iturriaga: Asteburu bat Costa da Morten
oso idea polita;
domestikoki egingo dautsut
Amets nik orain kritika:
ama harrikoa eiten sarritan
ta ni butakan jarrita
etxean be ez dot laguntzen eta
ez naz horren hipokrita.

A. Arzallus: Aizu ni ere etxean banaiz
lana galanki egina
eta kanpoan ere egin nahi
nuke ahalegin berdina.
Zu durangarra zaren aldetik
faltan gogoia ta grina...
ez zenuke ez, berdina esango
Hendaian jaio bazina.

Iturriaga: Ointxe itxi nau kritika horrekin
barregarri eta txarto
bere bihotza samurtu da ta
hara joateko nahiko
baina ni ez naz lotsatzen Amets
neurokoia nazelako
euren etxean trankil asko dauz
makina bat Hendaiaiko.

A. Arzallus: Baina berdin zait nik joatea
horixe dut gaur gurari
ta ibiliko naiz beste batzuek
ditudalarik gidari
baina herrian gertatuz gero
Unai arazo ugari
elkartasunik zuk ez eskatu
eman ez diozunari.

Iturriaga: Gure kostara ez denez heldu
ondino be olioia
neure etxean gelditu eta
zugaz harantza ez noa;
zeure gustora neurtzen dozu zuk
laguntzaren balioa;
autobus bete kalimotxogaz
zu bai solidarioa!

Iturriaga-Peñagarikano

Gaia: Zuek biok aitona-ilobak zarete. Zu, Unai, iloba, eta Peña aitona. Aitona gaixorik dagoela-eta logela berean daramazue astebete lo eginez. Asteburua da eta zu, Unai diskotekaz

diskoteka ibiltzen zaren horietakoa zara. Logelako mesanotxera joan zarenean zeure droga pastillatxoaren bila, aitonaren bihotzerako pastilla aurkitu duzu. Aitona sukaldean dabil saltoka.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Nere senarrarekin

Peñagarikano: Ene iloba polita
hain zaitut kutuna!
Gainera joera jori
da oso txukuna.
Gaizki neukan gibela
gaizki behazuna;
orain hau da indarra
eta osasuna!

Iturriaga: Ointxe deuku ederra
kaben la puñeta!
Aititeri bihotzak
emon baietz buelta!
Animoz hortxe zabiltz
sartenei kolpeka...
lasai, aitite pozik
hilgo zara eta!

Peñagarikano: Oraindik ez dut behintzat
nik esan akabo
uste det nagoela
gero ta ederrago.
Pastilla hartu eta
sasoitsu bainago
ea zeu hiltzen zaren
ni baino lehenago!

Iturriaga: Hortik ez neban jo nahi
aitite argi da;
hor zabiltz armairuan
tira eta tira;
gero platerak bota
gure lur berrira...
amama negarrez dau
zerutik begira.

Peñagarikano: Amama pozik dago
zerutik harago
estaxis hartu det nik
ta egin bi trago;
akabo neure reuma
akabo lumbago
holako pastillarik
beste inon ez dago.

Iturriaga: Itxuran pozik dago
halan dau emoten;
bertan bakarrik itxi
lei gaur hau hainbaten.
Agur aitite behar dot

nik kalera urten
ia zure pilulek
ze kolokoi dauken.

Peñagarikano: Orain bai ez nagola
ni nahigabetua
ondo badakit zer dan
zeure pekatua.
Pilula hori neretzat
madarikatua!
Ta zuk har zazu nere
bikarbonatua.

Iturriaga: Akabo nire yonki
ta drogata famak!
Entzungo baleuz zure
berba horrek amamak!
Zeuretzako pilulak
bihurtu dozuz armak;
lehen bat ez zenun gura
ta oain ostera danak.

Peñagarikano: Lehen eri nengoen
eta itsusia
orain hau da grazia
zerutik jausia!
Sukalde gaineraino
egin dut jauzia
“Gora ETA militarra
ta gora Rusia!”

Iturriaga: Normala entzun deusut
bigarren zatian
baina lehenengokoa
modu egokian.
Bizi gura zendunak
herrian pakian
bihar ze esango dabe
zure batzokian?

Peñagarikano: Moldatu egin behar
ahal den bezelaxe
eta erabakia
nik hartu hementxe.
Bihar zer esango det?
me kaguen la letxe!
Gora PNV ta
gora Ibarretxe!

Iturriaga: Hara gaur hartu dozu
kristolako martxa!
Baina normalagoa
zan azken arrantza.
Aldatuko zinela

neukan esperantza
baina zeure onerantz
bazatoz ja antza!

Peñagarikano: Pentsa nik ez dudala
esaten gezurrik
eta ezertarako
ez daukat beldurrik.
Unai inguru hontan
ba al da neska zaharrik?
Orain ez daukat-eta
viagra beharrik.

Iturriaga: Erosi ebazalako
zerura lau ticke
gure aitita joan zan
mundu hontatik fite
ta galdakaoztarrek
hori ondo dakite...
hori bai enpalmauta
hil jakun aitite!

Iturriaga:

Gaia: Duela ez hainbeste urte badakigu neska asko hurbiltzen zitzaizkizula autografo eske. Gaur ere Galdakaon aparkatu eta jarraian neska piloa hurbildu zaizkizu eta erderaz esan dizute: "Oye, ¿nos firmas? Que es para que no echen a Ainhoa de la Academia de Operación Triunfo, es de Galdakano."

Neurria: hamarreko txikia
Doinua: *Antton eta Maria*

Ez neban uste holako
sustorik hartzea
firma ez zen nirea
hau da hau, letxea !
Kostatu jat Ainhoa
nor den ulertzea
pikutara Operación
eta putetxea!
Hori baino gurau dot
multak firmatzea.

Horrek deukie kasp
ta deukie kostra
baina hemen sartzea
ez jake asko kosta.
Galdakaon be euren
lagunak dagoz ta
umetxook ezin dot
zuen poza ospa;
ni pedofiloa naz
ta hemendik ospa!

Hori iruditzen jat
bai kriston timoa !
Ta ez firmetako dot
nik uste irmoa.
Zuena barriz dogu
guk obsesinoa
zaleak hiltea da
nire misinoa
ospa ingo dotsuet
operazinoa!

LARRABETZU (2002-12-25)

Bertsolariak: Iturriaga, I. Elortza, Lekue eta F. Paia.

Gai-emailea: Xabier Amuriza.

Hori bai elkarteak Larrabetzuko gaztetxean Eguberri egunarekin urtero antolatzen duen jaialdia. Arratsaldean izan zen, eta ohikoa denez, giro aparta.

Iturriaga.Paia

Gaia: Gabonzahar afari ederra eginda, gaupasa ederra egiteko asmotan zaudete, baina kapritxo bana duzue kalera irten aurretik: Unaik erregearen diskurtsoak entzun gura du, eta, Fredik Aita Santuaren Urteberriko sermoia edo berri ona entzun gura du.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Nafarroako mendi gainetan*

Paia: Urten aurretik entzun nahi nuke
 Aita Santuan zantzoa.
 Erdi okertuta eta gaixorik
 dago agure gaixoa;
 makina bateri entxufatuta
 daroa bizitza osoa
 ta iruditzen jat izango dala
 bere azken diskurtsoa. (bis)

Iturriaga: Hortxe hasi da gure Juan Carlos

pepela hartuta erderaz:
“Buenas noches España” esan ta
irakurtzeko ez da kapaz.
Martes y Trece-n aldean hori
hona dogu hemen beraz
gubernau leike herri oso bat
neurona bakar bategaz. (bis)

Paia: Aita Santua horren ondoan
askozaz gurago dot nik.
Oin dela urte asko joan zan
agurea Poloniatik.
Hainbeste urtegaz ezin ibili
ta ezin egin berbarik...
Mundu osoa dominau leike
neuronarik izan barik. (bis)

Iturriaga: Aguretxoa hor oker-oker
ta gorputz guztiak dardar...
Fredik bai barre egingo deutso
niri eragiten daust negar.
Goizeko ordu honetarako
hori iruditzen jata lar.
Diskurso osoa tragau ezker
tripirik ez dozu behar! (bis)

Paia: Gaur gaberako zer hartu behar den
pentsetan zure ahalegina...
Aita Santuari entzutea
ez ote da gauza fina?
Entzun ezker tripirik ez da
behar, zen gauza jakina
ta erregeari entzun ezker
a zer tripetako mina! (bis)

Iturriaga: Gure Juan Carlos *primero* hori
ez da ez tipo makala!
A ze diskurso ona joan dan
horrek deko horrek itzala!
Aurten barriro be dino España
indibisiblea dala.
Zatiketarik eiten ez daki
ta gauza oso normala. (bis)

I. Elortza-Iturriaga

Gaia: Unai izango da “Hori bai!” barru-barrutik esateko moduko arrazoiak kantatuko dituen, eta, Igorrek atera beharko ditu “ Hori ez!” esateko moduko arrazoiak.

Neurria: zortziko handia

Doinua: *Zeru altuan zegoen jaunak*

Iturriaga: Beraz saltoa ta begirada
joata geure herrirako

urte luzetan mutu ta isil
mantendu nahi dabelako.
Herria bada berba egiteko
aukera emon behar jako
bagarelako eta bihar be
izan gura dogulako.

I. Elortza: Izan gura bai baina badago
gurea nahiko problema.
Herriak berba ein gura badau
bere hizkuntza onena
baina badakit gure euskerak
indarra urri dabena.
Ebitau guran gabiz gu baina
helduko jako azkena.

Iturriaga: Beste gai bati helduko deutset
luze joango da bestela:
badakizue oin hiru aste
Euskaldunan gengozela
Alanbre batek eroan ebala
barriro ere txapela
baina bigarren geratu zanak
harek merezi dabela.

I. Elortza: Oin hiru aste egin genduzan
Euskaldunan bertso planak:
txapeldun eta txapeldunorde
bete aurkezlean esanak
eta txapela eroan eban
bietan argalen danak
baina merezi merezi eban
bigarren geratu zanak.

Iturriaga: Bilbo itxi ta triple mortal bat
egingo dogu bertara
eta bertsora Larrabetzuko
jentean gaia atara:
gaztetxea be zaharrena dauke
zaharregia beharbada;
orgullosotxo samarrak dira
baina jente jatorra da.

I. Elortza: Egia da bai hainbat urtean
kantatu dogu gustora
baina etxea zahartuta dago
ta jausi leike zulora.
Gainera eleizak gazte guztiak
bialduko dauz kanpora
eta urteten ez badira eurak
goitik behera jausiko da.

Iturriaga-I. Elortza

Gaia: Puntuetara egiteko gai bat edo bide bat emango dizuet. Gaur saioa amaitu eta neska-mutilen konturik ez duzuela ibili inork esan ez dezan, abiatu zaitezte hortik, gero zuek gura duzuen moduan jarraitu.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Haizeak bidali du

I. Elortza: Gaur neska-mutilenik ez dogu faltako.

Iturriaga: Amurizai gustua egin beharko jako!

I. Elortza: Zelako herria ete da hau neskatarako?

Iturriaga: Mutila mutilaz be ez dago hain txarto.

Iturriaga: Hau herri libre da hori badakizu.

I. Elortza: Zuk dakizun ezkerokontatu egizu.

Iturriaga: Plazan zein kaleetan badau nahiko sexu!

I. Elortza: Zenbat bider ligauta joan zara bada zu?

I. Elortza: Seguru burdinazko gerrikoa daukala!

Iturriaga: Txoria ezkutetako ez da ez makala!

I. Elortza: Eta ez baldin bada askatu daiala.

Iturriaga: Lantzean behin joaten da zulorantza bala.

Iturriaga: Baina ez exitorik

I. Elortza: ez dot hemen euki. Oin emon gura dozu zuk antza erruki.

Iturriaga: Akerrak akerrakaz
dabiz eta beti...

I. Elortza: Zer behar dozun batek
hor behean badaki.

I. Elortza: Beraz kantatuiozu
bertsoa berari.

Iturriaga: Esaidazu zeineri
ta hasi kantari.

I. Elortza: Paparra altxauta baina
atxaki ugari...

Iturriaga: Txapelduna bazara
baina ez agindu niri!

Iturriaga: Hau laster hasi jaku
“Egin hori ta hau”

I. Elortza: ta antza danez Unaik
hori txarto hartzen dau.

Iturriaga: Agintzeko lehenau be
bagagoz hamalau!

I. Elortza: Txakurra ta katua
lez miau eta guau.

I. Elortza: Neska-mutilena zan
gaur gendun kontua

Iturriaga: baina miauk eta guauk
nauka harrapatua.

I. Elortza: Erakutsi ligatzen
dozun talentua.

Iturriaga: Argia dogu Igor
madarikatua!

Iturriaga: Ia orain egizu
astoan arrantza.

I. Elortza: Hartu al daustazu ba
belarritan antza?

Iturriaga: Zuk egingo dozula
danon esperantza.

I. Elortza: Hasi ezkeru urten
behar dozu harantza.

I. Elortza: Ia idiarena
zelan eiten dozun!

Iturriaga: Ez naz jenteaurrerako

I. Elortza: Igor horren lizun.
Beraz barriro gaitzat
har daigun maitasun...

Iturriaga: izkutuan ein leike
nahiz ta inork ez entzun.

Iturriaga: Maitasun ze maitasun
kantatu behar da ba?

I. Elortza: Xabierren esanetan
gaur etorri gara.

Iturriaga: Falta sentiduko dau
berak beharbada.

I. Elortza. Igual txarto jua jako
horri azken bolada.

I. Elortza: Baina bererik ezin
guk ba arreglatu.

Iturriaga: Gogortxu bagabiz gu
Xabier parkatu

I. Elortza: ta bestela etorri
eta zeuk kantatu.

Iturriaga: Gai-jartzailek egurra
beti behar dau batu.

Iturriaga: Ta ez zara librau ko
Xabier zarelako;

I. Elortza: errespetua galduta
dogu zaharrentzako.

Iturriaga: Oratorian behintzat
mejorau da nahiko.

- I. Elortza: Etorten bada ez gaitu
itxi behar txarto.
- I. Elortza: Espektakulo gizon
haundia daukagu;
- Iturriaga: Sorginen laratzera
eroan behar dogu.
- I. Elortza: Ordu haunditara arte
hementxe gara gu.
- Iturriaga: Zirkoko pailazoak lez
grazitxoak badu.
- Iturriaga: Ta ze protokoloa
ta hori itxura!
- I. Elortza: Barre egiten dau baina
ez onartu gura
- Iturriaga: ta txaloak eskatu
Milikin modura.
- I. Elortza: Joño igual-igualak
horra bi figura!

BAT-BATEKO

SARIKETAK

X. BBK SARIKETA

Finala

BILBO (2002-03-22)

Busturialdea: Jauregizar, Elortegi, Jon Rementeria, Belaustegi, Muniategi, I. Muniategi.

Ipar Uribe: Gangoiti, Igeregi, Ibarluzea, X. Paia, Lekue, F. Paia.

Gai-emailea: Bernardo Mandaluniz.

Urtero antolatzen den sariketa da honakoa. Kafe Antzokian izan zen, arratsaldeko zazpitan. Bertsolariek, gaztetxoek mailan bereziki, bertsoa hasten denbora luzea behar duten arren, giro polita egon zen.

Ibarluzea

Azken puntua emanda

Neurria: zortziko handia

Doinua: Santa Barbara zure bizitza I

Hondartzan pasa doguz batera
makinatxo bat arrasti
gitarra zaharraz niri eskeiniz
hainbat maitasun abesti.
Besarkaturik hartu nazazu
besotan gozo ta ezti
zure alboan egon nahi neuke
bardin euri zein eguzki. (bis)

Jauregizar

Lau oinak emanda

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Lili bat ikusi dut I

Nik gorroto izan dut
beti antzerkia
tamalez izan bainaz
neska lotsatia
antzerkia eiteko
ederra tokia
eta bertsotarako
oso egokia.

A. Muniategi-Lekue

Gaia: Aita-semeak zarete. Etxahun aitak zin egin zion Begoñako Amari Anertz semeak karrera amaituz gero, belauniko joango zinetela biok basilikaraino. Anertz, ikasketak bukatu dituzu, eta aitak basilikara eraman nahi zaitu esana bete dezazuen.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Kantatzera nijoa

A. Muniategi: Karrera bukatuta
lasai dut arnastu
orain ez nago lehen
nengon bezain estu.
Belaun bururik ez dut
alperrik nahi laztu
zure zinak zeureak
dira, ez ahaztu. (bis)

Lekue: Aprobatu dozu ta
orain zagoz aske
holantxe dabilta bai
gaur hamaika gazte!
Baina ni horren trankil
nagonik ez uste
sufritu beharko duzu
nik oin arte beste. (bis)

A. Muniategi: Barruan gorrotoa
bestela zer dauka?
Hola hitz egiteko
semearen aurka.
Nik neuk ez dut buruan
bideko gomuta
nik jarraituko dizut
kotxea hartuta. (bis)

Lekue: Bide hortatik seme
zu zoaz alperrik
artrosiagaz ez dot
min bako hazurrik.
Belaun buruetan be
ez dekot indarrik
igual joan beharko dozu
baina zeuk bakarrik. (bis)

A. Muniategi: Zure eskaintza horri
uko egin beharko
nire belaunak ere
daude nahiko txarto.
Agindurik ez daukat
Jaungoikoantzako
fedea agureen
kontua delako. (bis)

Lekue: Aitari era hortan
ez berba ein, aizu;
orain arte izan naz
beti zure maisu;
orain Begoñaraino
joango zara zu
agure izatera
heldu nahi badozu. (bis)

F. Paia

Gaia: Zafillari beste astebete eman diote bizitzeko. Gero ez dakigu zer jazoko den.

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Semaforoak gorri ta berde

Emakumeak jasan ohi ditu
eraso latzak ugari
azken boladan denok gabiltza
Nigeria kontuaz adi.
Nahiz ta kanpotik gizalegeak
egin hamaika eskari
borrero hoiei esan nahi diet
Euskal Herritik kantari
eperik ezin zaiola jarri
beste inoren bizitzari. (bis)

Indarkeria erabiltzea
nesken kontra ez da arrotza
krudeltasunak ekartzen die
sarri askotan heriotza.
Emakumeak leku askotan
sufritu behar du morrontza
ez dakit zer den gogorragoa
egin beharko aitortza:
Zafilla hilko duten harriak
edo hiltzaileen bihotza. (bis)

XXXI. OSINALDE SARIKETA

Finala

GABIRIA (2002-04-06)

Bertsolariak: E. Eizagirre, Izagirre, Zubeldia, Lekue, Gurrutxaga eta Uranga.

Gai-emailea : Jokin Murua.

Urtero bezala, Osinalde elkarteak jendez gainezka. Afaltzeko lekurik gabe geratu zirenak baina saioa entzutera etorri zirenak ere asko izan ziren. Oso giro egokia bertsoarako. Saio bizia egin zuten sei bertsolari gazteok.

Izagirre

Gaia: Aste Santuko prozesioari begira zaudela, hor ikusi duzu bat latigoarekin bere bizkarra joaz odoletan doala.

Neurria: berezia

Doinua: Uso xuria errazu I

Jesukriston herentzia
sufrientuen antsia
horrek nun du garrantzia?
Pertsona bat hor torturapean
azkenera iritsia...
bizitza bera ez al degu ba
nahikoa penitentzia? (bis)

Erljioa aitzaki
burua joan hainbati
hori utzi zan haizak hi!
Eta bizkarra nori berotu
aurrez ondo erabaki
ta latigoa astindu ezaiok
merezia duen bati. (bis)

E. Eizagirre-Zubeldia

Gaia: Zuek biok lagunak zarete, eta piercing-a non jarri erabakitzen ari zarete. Esan iezaiozue zerbait elkarri.

Neurria. zortziko txikia

Doinua: Dama gazte xarmant bat

E. Eizagirre: Piercing-a non jarriko
gabiltza kaxkarin
leku morboso hobe
edo leku gordin?
Jar zazu ipurdian
edo aurrean berdin
ezkututzen dezuna
bistan gera dedin. (bis)

Zubeldia: Piercing-a jarri nahian
baina ez dakit non
leku askoz hobeak
ez dauzkagu inon.
Halare jarriko det
beste horren ondoren
baina ez dezu ikusi
Estitxu nun dagon. (bis)

E. Eizagirre: Igual nik bilatzeko
ingo't ahalegina
leku gehio badira
jakina, jakina!
Kopeta pare hortan
jar zazu piercing-a
lehen ere hor daukazu
zulatorik haundina! (bis)

Zubeldia: Erantzun nahi nizuke
istantean bertan:
piercing-a jarri nahi det
leku gehienetan;
arazo bat badaukat
esanda benetan:
flekillok tapatzen dit
jarrita kopetan. (bis)

E. Eizagirre: Beti gu zirikatzen
aritzen zera zu.
Horrelakotan eltxo
txoro dirudizu
bestela mingaiean
jarri zazu aizu
hitz itsusia horrek
apainduko dizu. (bis)

Zubeldia: Oraintxe jarri nazu
jakinan gaiean
asmatu ezinda nabil
beraz, ezinean
ta orain jartzen badet
ahoan gaiean
ebakia eingo dezu
zure mingaiean. (bis)

ABRA SARIA

Finala

ALGORTA (2002-04-20)

Bertsolariak: Elustondo, Estiballes, U. Agirre, A. Ugartetxea, Silveira, Manzisidor , F. Paia eta E. Goikoetxea.

Gai-emailea: Aitzol de Castro.

Andres Isasi musika eskolan jokatu zen finala. Lehenengo Abra saria, lehen urtea. Kanporaketarik gabe zuzenean finala egin zen, antolatzaileek eurek aukeratutako zortzi bertsolarirekin. Espero zen baino entzule gutxiago, eta saioa ere ez zen puntakoa izan.

E. Goikoetxea-Elustondo

Gaia: Seme bat daukazuen bikotea zarete. Ekaitz mutila, Nerea neska. Jaurlaritzak ematen dituen diru laguntzak direla-eta, Ekaitzek bigarren umea ekarri nahi du; Nereak ez dauka hain argi.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Dama gazte xarmant bat

E. Goikoetxea: Mintzagaia ekarri
nahi nuke honuntza
umeen irria da
bizitzaren funtsa;
beste bat izatera
nahi zintuzket bultza
plazer hutsarengatik
da diru laguntza.(bis)

Elustondo: Zure eskari hori
apal ta xumea
gauzak adierazteko
heldu da unea.
Jaurlaritza izanik
dirudun gunea
beraiek erdituko
al dute umea? (bis)

E. Goikoetxea: Proposamena ez dezu
egin nahi etxeko
eta horrek jarri nau
kolpetik trantzeko.
Aspaldi zabiltzanez
nagien antzeko
neska bat behar degu
ontzi garbitzeko. (bis)

Elustondo: Zure arrazoi hori
Beti-betikoa
zergatik ote zera
horren zinikoa?
Neska bat behar dela
ene Jaungoikoa!
Zuk hortan ikastea
ez al da nahikoa? (bis)

E. Goikoetxea: Jaurlaritzan legeak
badauka diztira
ta ni bizipozten naiz
beraren argira.
Hori diru mordoa
begira-begira
deskuidoan bixkiak
etortzen badira! (bis)

Elustondo: Bixkien ideia hori
neri ez zait gustatu

zer gertatu liteken
ez al zera ohartu?
Nahiz ta zure diruak
eurotan kontatu
sei mila irabazi ta
milioi bat gastatu. (bis)

Mantxi-F. Paia

Gaia: Bakoitza zuen aldetik dantza ikastaro batera apuntatu zarete. Mantxi neska eta Fredi mutila. Bikote modura jarri zaituzte irakasleak, baina laugarren asterako Mantxi neskak bikote aldaketa eskatu du.

Neurria: zortziko txikia
Doinua: Nere senarrarekin

Mantxi: Kursillora apuntatu
hutsetik ihesi
eta horrelakorik
ez nuen merezi.
Bikote aldaketa
hobe degu kasi
aritmiko batekin
ezin da ikasi. (bis)

F. Paia: Bi hankekin dantza ta
eskuez fereka
nik ondo pasatu dut
neskatxa uneka.
Hau da neska guztiek
darabilten treta:
lau egun pasa eta
bikote aldaketa. (bis)

Mantxi: Topikoak aipatuz
nolako zarata!
Nigana etorri zan
onena zala-ta.
Dantza pegatuetan
ematen dun lata!
Gehiago mugitzen du
hirugarren hanka! (bis)

F. Paia: Bizitza asko daukat
beheko atalean
mugitzen dut pistaren
luze-zabalean
paso-doblearekin
eginahalean
askozaz hobea naiz
horizontalean. (bis)

Mantxi: Horizontalean zu
omen zabilta fin

baina probatu gabe
ezin hori jakin;
pasodoblea aipatu
dezu arin-arin
nahiago det zugandik
paso doble egin. (bis)

F. Paia: Nahiago du nerekin
paso doble egin
ni neskato kontuan
ez naiz ibiltzen fin.
Bikote bat nahi eta
hura aurkitu ezin
jarraitu beharko dut
aurrekuarekin. (bis)

Mantxi

Gaia: 20 urte dituzun gaztea zara. Aita betidanik ama jotzen ezagutu duzu. Atzo hil zuen aitak ama. Zer datorkizu burura?

Neurria: zazpi puntukoa

Doinua: Maitasuna da bizi izateko

Txikitandikan ikusi eta
nolatan ni ez ohartu
aitak amatxo hainbat alditan
jipoitu eta behartu.
Txikia izan ta ezertara
ez naiz sekula ausartu
egia zertan ukatu?
Aita nahi nuke urkatu! (bis)
Beste aukerarik ez det ta amaren
hilotzari begiratu
baten bihotza geratu egin da
nerea azeleratu. (bis)

Ubeldurekin eta markekin
betea dauka azala
amatxo ez dago jada bizirik
Jaunak anpara nazala!
Nola ahaztu aita kabroian
indarkerizko itzala?
Lehen txikia nintzala
geldik nengoen aibala! (bis)
Nahiz sakonean maitatzen dedan
nik bera aita bezala
maitasunaren alde iluna
ere probatu dezala! (bis)

Odola daukat borborka eta

ezin det segi horrela.
Hau bukatu da, nahiz lehen tragatu
zeturrena zeturrela:
labana hartu edo lepotik
igarotzeko kordela...
Baina pentsatu det bela
zertan prestatu eskela? (bis)
Aita alua ez det ez hilko
lehen esan dedan bezela
ez det nahi inork esan dezan ni
aitan iguala naizela. (bis)

PLAZATIK GAZTETXERA

Finala

MUTRIKU (2002-05-04)

Bertsolariak: Alkorta, Otaegi, Apalategi, Gurrutxaga, Izagirre eta Muñoa.

Gai-emailea: Aitziber Azkue.

Sariketa hau antolatzen zuten lehen aldia. Hiru kanporaketa egin zituzten, denak ere gaztetxeetan. Finalean gaztetxea jendez gainezka eta bertsoarako giro aproposa. Parte-hartzaileak ez ezik entzulea ere oso gaztea.

Gurrutxaga-Izagirre

Gaia: Iñaki, urte askotan zehar lanean jardun duzun bakarleri euskalduna zara eta orain artean ez duzu famarik lortu. Iñigo, Rosa, Operación Triunfoko irabazlea zara eta 2 hilabetetan Euskal Herriko jende guztia zureganatu duzu.

Neurria: hamarreko txikia
Doinua: Espainian behera

Gurrutxaga: Bakarlariarena
 destinu petrala
 barruraino sartu zait
 negarra makala
 Rosa, a ze larrosa
 ez degu apala!
 Baina jakin behar du
 behar den bezala
 loretu dan bezala
 zimelduko dala. (bis)

Izagirre: Kantatzeko badezu
 nahiko borondate
 euskaldun izatea
 zeuretzako kalte
 ta horrela famarik
 ez daukazu bate.

Zimelduko naizela
halaxe diote
telebistako ihintzak
berpiztu nazake. (bis)

Gurrutxaga: Telebistako ihintzaz
kanpo eta barren
berpiztuko zaitula
diozu pozarren
baina gauza ugari
gerta leike hemen
eta lehenbizikoa
gutxi uste arren
euri jasa galanta
Eurobisionen! (bis)

Izagirre: Errespetua izan
Eurobioari
ta akademian egin
diegun lanari.
Nahiz ta ibiltzen zaren
ari eta ari
zu gaizki zoazela
ez al da nabari?
Poza nik eman diot
Euskal Herriari. (bis)

Gurrutxaga: Gaur egun musika da
herrian zimendu.
Hala ere badegu
guk atarramendu;
gauza batek ezin du
nerekin mantendu:
Rosa omen genuen
herrian ukendu
poza eman diozu
nortasuna kendu. (bis)

Izagirre: Rosa izenarekin
larrosaren usai
jendea egoten da
ni entzuteko zai
eta zu inbiriak
ez zaude hain lasai.
Guk maila ona degu
aitortu nolanahi
zuk casting-a egin zendun
ta ez dezu esan nahi. (bis)

LIZARDI SARIA

Finala

ZARAUTZ (2002-09-06)

Bertsolariak: Izagirre, Gurrutxaga, Aranburu, Zubeldia, E. Goikoetxea, Uranga, Martin eta B. Lizaso.

Gai-emailea: Arantxa Laskibar

Neurria: zortziko handia

Doinua: Ludi bizitza abesti gozoz I

Izagirre-Gurrutxaga

Gaia: Aita-alabak zarete: Iñigo aita eta Iñaki alaba. Aita beti izan da drogen etsai amorratua. Baina orain, minbizia duzula-eta marihuana lortzeko eskatu diozu zeure alabari, kimioterapiak sortzen dizkizun atsekabeak arintzeko.

Izagirre: “Minbizia dek!” esan zidaten
ta huraxe nere pena
ta sendagaia aurkitu ezik
gertu litzake azkena.
Droga kontua dexente dabil
gazte munduan barrena...
nere bizigai izan dadila
zuek bizi dezutena.

Gurrutxaga: Azkenaldian igaro degu
ona ez den hainbat trago
zuk marihuana eskatzen dezu
bestela minak akabo.
Nik dakidala txertoa bezain
gauza onikan ez dago
ta horregatik hartzen det aita
gaixotu baino lehenago.

Izagirre : Marihuana honek lasaitu ohi du
nere barruko orbaina;
orain artean ez nun probatu
ta ona da, alajaina!
Hau ikusita ez erretzeko
ezin det agindu baina
bizitzak ere merezi du ta
hartu zaiozu tamaina.

Gurrutxaga: Botika berri hori dala ta
zaude serio-serio
nahiz marihuana erretzen dezun

minaren kontra propio.
Nik erretzeko, tamaina hartzeko
nunbait ez zerela fio
nik pixka-pixkat beti erre det
baino zuk baino gutxio.

Izagirre: Gorputz erdia minbiziz daukat
hau egoera grabea
marihuanari esker azkena
dator minikan gabea.
Nahiz eta laister egingo dedan
kanposantuko bidea
larrosen orde zazu
marihuana landarea.

Gurrutxaga: Landare haundi bat ipiniko det
kanposantuan barrena
baina halare ez zazu pentsa
badatorrenik azkena.
Nahiz eta buelta gabekoa den
zure minbiziarena
zure goxatze izan dedila
guretzat gozamen dena!

XENPELAR SARIKETA

Finala

ERRENTERIA (2002-12-08)

Bertsolariak: Artetxe, I. Eizagirre, Martin, E. Eizagirre, Uranga eta G. Lazkano.

Gai-emailea: Unai Eizasu.

Ereintza Elkarreak bi urtetik behin antolatzen duen sariketaren azken saioa Niessen aretoan jokatu zen, igande arratsaldean. Arratsalde horretan berean, Bizkaiko Txapelketaren finala jokatu zen.

Artetxe-I. Eizagirre

Gaia: Bi lagun zarete. Zuen txikitako jolas-zelaian etxeak egin behar dituztela jakin duzue. Zu, Miren, eraikuntza horien kontrako taldean sartu zara. Zu, Ixiar, berriz, etxe bat lortzeko zerrendetan apuntatu zara.

Neurria: zortziko handia

Doinua: Santa Barbara zure bizitza I

- Artetxe: Biok jolasten ibili ginen
lur-sail hoietan barrena
ta orain etxez josi nahi dute
jolasleku izan dena.
Ez dut utziko hori egiten
ez al du ematen pena?
Eraikin horiek desegitea
gu bion oroitzapena. (bis)
- I. Eizagirre: Oroitzapenak desegitea
nahiz eta degun tristea
lehen Mirentxu neskatxo bat zen
ta orain Miren gaztea.
Zerorrek ere hobe zenuke
teilatu bila hastea
jada bizitza ez baita panpin
etxeekin jolastea! (bis)
- Artetxe: Egia esan gaur mintzagaia
ez da jolasena hemen;
gaur denbora baliozkoa
onar ezazu bederen.
Etxe hoietan ez zaitetz bizi
nik ez dut egingo arren
gure ametsen sorleku hori
ez dut hilobi eginen. (bis)
- I. Eizagirre: Neri're poza emate'ianik
ez dezu bada usteko?
Baina atzea eman behar zaio
aurreari ekiteko.
Jolasa ere behar bat da bai
baino garbi esateko
lehenbizi bizi egin behar da
gerora ere jolasteko. (bis)
- Artetxe: Nere buruan ez duzu alta
holakorik aurkituko.
Etxe horien eraikuntzari
egin behar diot uko.
Ez dira gehio izanen gure
amets guztien lekuko
ta izan zaren haurretik ez da
gehiago deus geldituko. (bis)
- I. Eizagirre: Ikusten zaitut zu horren triste
eta etsipenen plantan
baino zerorrek sartu behar dezu
aurrerapideen markan.
Galde zaiezu eskaleeri
ez gaude-ta hoiien faltan
zer den parkean bizi beharra
kartoiezko etxolotan! (bis)

E. Eizagirre-Artetxe

Gaia: Zu, Estitxu, taberna bateko jabea zara; eta zu, Miren, bere lagun-min municipala. Goizeko laurak dira eta zu, Estitxu, tabernan lanean ari zaren bitartean, zure lagun-min den Miren municipala etorri zaizu taberna itxi egin behar dela aginduz.

Neurria: zortziko txikia

Doinua: Kantatzera nijoa

E. Eizagirre: Ni ez nauzu aspertu
parrandako lanez
baino irekitzeko
esan didazu "Ez".
Zure turnoa laister
bukatuko danez
hobeto pentsa zazu
zerbeza edanez. (bis)

Artetxe: Azken unean nator
tabernara egun.
Barnera sartu eta
ene zenbat lagun!
Legez kanpo zabiltza
ez al da ezagun?
Patxaran bat atera
ta itxi dezagun. (bis)

E. Eizagirre: Patxara eskatzea
aizu ez nus uste!
Igual aterako det
lizentzian truke.
Aguazilek benetan
aurpegia dute!
Alkoholemia zuri
egingo nizuke! (bis)

Artetxe: Legez kanpo zabiltza
egizu atzera
ta ez nazazu trata
morkorren antzera.
Ez duzu jeiki behar
bihar goizaldera
uniformea jantzi
ta multak jartzera. (bis)

E. Eizagirre: Beti etortzen zera
lagun bat hartuta.
Gogoz egiten dezu
ardotik txurruta.
Hala ta're dirurik
ezin zaie buka:
nahiko bote badute

multak kobratuta! (bis)

Artetxe: Mozkor nabil baina ni
zure aurrean zut.
Atera zaidazu ba
zeozer musutruk.
Patxaran bat, ginkas bat
aukera zazu zuk
eta multa guztiak
kenduko dizkizut. (bis)

Artetxe-Martin

Gaia: Zuek gaur elkar ezagutu duzuen bi gazte zarete, eta elkarrekin pasa nahi duzue gaua.
Kezkaz josita zaudete.

Neurria: hamarreko txikia

Doinua: Ai gure aintzinako / Esmesaltzailearena

Artetxe: Mutil hau zeharo dut
maite ta gustuko! (bis)
Bere irria eta
piercing-a lekuko.
Nik ezin diot egin
lan on honi uko
behar dizkiot eman
besar ta musuko...
Ez ote naiz halere
hontaz damutuko? (bis)

Martin: Tonteatzen hasiak
laztan ta parrezka. (bis)
Orain zerbait gehiago
egiteko presta.
Oso gustukoa dut
hemen dagon neska.
Damutuko al zaren
hori zure kezka;
orain arte damutu
den neskarik ez da! (bis)

Artetxe: Orain arte egon naiz
ni zurekin bapo (bis)
zuk egundoko xarma
sortzen duzulako.
Hala ere pentsatzen
paratu beharko:
bekainean bat eta
bost belarritako...
zulo gehiegi duzu
gauza onerako! (bis)

Martin: Nere zirrikituak

bezenekizkizun. (bis)
Orain artean dena
dago asmakizun.
Trabarik ere ezin
ikusi nik inun.
Zulotxoak aipatzen
jarria zait lizun...
Zuri ere berdina
esan behar nizun. (bis)

Artetxe:Lizunkeritan hasiz
zenbat enbarazu! (bis)
Gaurko oso plan txarra
jarria didazu.
Zure poltsikoetan
egin behar kasu:
kondoiez bete-bete-
-beteta dauzkazu...
Zuloak tapatzeko
ere prest zara zu! (bis)

Martin: Beraz hasi al zera
kondoiak peskizan? (bis)
Sexu kontutan ondo
edukatu nitzan.
Hemetxe hasi zaigu
lizuna bailitzan
kondoiak badauzkat nik
mutil honen gisan
gerora kezkarikan
ez dezazun izan. (bis)

Artetxe

Kartzelako lana

Gaia: Gabon gaua duzu, eta mahaiaren inguruan bildu zarete urtero bezala familia giroan ospatzeko asmoz. Mahaiaren inguruan aulki huts bat jarri duzue.

Neurria: hamarreko handia

Doinua: Gure aurreko guraso zaharrak

Zure hitz denen zorrozatasuna
eta minaren kamutsa...
Betitik nauzu nire bidean
aurrerantz gogorki bultza.
Eta zu zinen famili dena
lotu ohi zuen funtsa
zu zinen gure ehun bakarra
zu zinen guztion zuntza
ta gaur bezala egun honetan
ezin da bete zure hutsa.

Ezin ditugu gure tristurak
afari honetan ito
zure omenez elkartu gara
hemen neska ta mutiko.
Oroitzapena daukagu hurbil
ta bizia urrutiko.
Denok dakigu joan zarela
ta ez zarela etorriko
baina mahaiean eserleku bat
izango duzu betiko.

Minbizi batek eraman zaitu
gure Jainkoarengana.
Bide beretik nere bihotza
tristura batek darama.
Zuri zor dizut orain naizena
nere izen ta izana
ta betirako eramango dut
zure oroimenaren zama.
Beharbada ez nizun sobera esan
baina maite zaitut ama.

BERTSO HAUTATUAK - KD

1 KD

1. 2002-01-05	Oñati	Iturriaga, Maia, S. Lizaso
2. 2002-01-05	Oñati	Egaña, Lujanbio, Mendiluze
3. 2002-01-05	Oñati	Mendiluze
4. 2002-01-05	Oiartzun	Mendiluze
5. 2002-01-26	Donostia	Lujanbio, Silveira, Egaña, Iturriaga, Colina, I. Elortza, S. Lizaso, Maia
6. 2002-02-10	Bilbo	Iturriaga, Colina
7. 2002-03-03	Azkoitia	Lazkano, J. Agirre, J. Lizaso
8. 2002-05-26	Oiartzun	Irazu, J. Agirre
9. 2002-07-06	Usurbil	S. Lizaso, Sorozabal, Irazu, Egaña
Colina, Lujanbio

2 KD

1.	2002-07-06	Usurbil	Irazu, Egaña
2.	2002-08-07	Aia	Egaña
3.	2002-08-31	Bidegoian	Egaña
4.	2002-09-11	Bermeo	Mañukorta
5.	2002-09-21	Oñati	Maia, Lujanbio
6.	2002-10-17	Bilbo	Maia, I. Elortza
7.	2002-10-26	Andoain	Peñagarikano, S. Lizaso
8.	2002-10-26	Andoain	Colina
9.	2002-10-31	Beasain	S. Lizaso, Sarriegi
10.	2002-11-08	Ataun	E. Goikoetxea
11.	2002-11-08	Ataun	Sarasola
12.	2002-11-08	Ataun	X. zeberio, Goiburu, Mendizabal
13.	2002-11-30	Zaldibar	Murua, Maia
14.	2002-12-13	Bilbo	Peñagarikano
15.	2002-12-25	Larrabaetzu	I. Elortza, Iturriaga

Izen eta izengoitien deskribapena

Zerrenda hau, liburuan agertzen diren izen laburdura eta izengoitiei dagokio.

Liburuan	Izen deiturak	Herria
Agirre, A.	Amaia Agirre Arrastoa	Villabona
Agirre, J.	Joxe Agirre Esnal	Azpeitia
Agirre, U.	Unai Agirre Goia	Hernani
Agirreazaldegi	Ainhoa Agirreazaldegi Rekondo	Bergara
Amuriza	Xabier Amuriza Zarraonaindia	Berriz
Arozena, E.	Estitxu Arozena Albizu	Lesaka
Artetxe	Miren Artetxe Sarasola	Hendaia
Arzallus, A.	Amets Arzallus Antia	Hendaia
Colina	Sustrai ColinaAkordarrementeria	Urruña

Egaña	Andoni Egaña Makazaga	Zarautz
Eizagirre, E.	Estitxu Eizagirre Kerejeta	Hernani
Elortza, I.	Igor Elortza Aranoa	Durango
Elustondo	Nerea Elustondo Plazaola	Legazpi
Enbeita, O.	Oihane Enbeita Gardoki	Gernika-Lumo
Estiballes	Arkaitz Estiballes Ormaetxea	Bilbo
Garmendia	Txomin Garmendia Galarza	Villabona
Goiburu	Florentino Goiburu Oiarbide	Idiazabal
Goikoetxea, E	Ekaitz Goikoetxea Asurabarrena	Beasain
Gurrutxaga	Iñaki Gurrutxaga Zubimendi	Orio
Ibarluzea	Miren Ibarluzea Santisteban	Mungia
Irazu	Jexux Mari Irazu Muñoa	Larraul
Iturriaga	Unai Iturriaga Zuaza-Artaza	Durango
Izagirre	Iñigo Izagirre Urteaga	Itziar (Deba)
Jauregizar	Amaia Jauregizar Ormaetxea	Gernika-Lumo
Lazkano	Imanol Lazkano Uranga	Azpeitia
Lekue	Etxahun Lekue Etxebarria	Larrabetzu
Lizaso, J.	Joxe Lizaso Mendizabal	Azpeitia
Lizaso, S.	Sebastian Lizaso Iraola	Azpeitia
Lopategi, J.	Jon Lopategi Lauzirika	Muxika
Lujanbio	Maialen Lujanbio Zugasti	Hernani
Maia	Jon Maia Soria	Zumaia
Mantxi	Iñigo Manzisidor Larrañaga	Zarautz
Mañukorta	Gregorio Larrañaga Mandiola	Markina-Xemein
Martin	Jon Martin Etxebeste	Oiartzun
Mendiluze	Aitor Mendiluze Gonzalez	Andoain
Mendizabal	Mikel Mendizabal Garmendia	Itsasondo
Muniategi, A.	Anertz Muniategi Bilbo	Bermeo
Murua	Iñaki Murua Jauregi	Gabiria
Otamendi, As.	Asier Otamendi Alkorta	Urretxu
Paia, F.	Alfredo Paia Ruiz	Algorta (Getxo)
Peñagarikano	Angel Mari Peñagarikano	Anoeta
Sarasola	Alaitz Sarasola Olano	Ordizia
Sarriegi	Aitor Sarriegi Galparsoro	Beasain
Silveira	Xabier Silveira Etxeberria	Lesaka
Sorozabal	Jokin Sorozabal Ansa	Andoain
Telleria	Millan Telleria Perurena	Albiztur
Zeberio, X.	Xabier Zeberio Zubeldi	Ordizia
Zubeldia	Iker Zubeldia Katarain	Beasain